

13. julij 1920

90

13. julij 2010

Primorski dnevnik

NEDELJA, 11. JULIJA 2010

Št. 162 (19.869) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Morda se res nekaj premika

SANDOR TENCE

Petkov skupen obisk slovenskega ministra Žekša in italijanskega vladnega podtajnika Mantice pri dveh manjšinah je nedvomno vreden poudarka. Bolj zaradi simbolike dogodka, kot zaradi njegovih praktičnih učinkov. O zgodovinskem dejanju vsekakor ne bi govorili, ker bo o tem - kot je pravilno dejal Žekš - presojala zgodovina in ne udeleženci srečanj.

V petek smo imeli vtis, da se v odnosih med Italijo in Slovenijo nekaj premika v pozitivno smer. Vladi sta, če ne drugo, vzpostavili nekoliko boljše in učinkovite informacijske kanale, ki menda delujejo ne samo v zvezi z manjšinama, temveč tudi glede plinskih terminalov in prometnih povezav. Torkova tržaška dogajanja (vladi pri njih sicer nista direktno soudeleženi) bodo nedvomno pospešila reševanje konkretnih vprašanj.

Podtajnik Mantica je bil v Kopru in Trstu še kar neposreden. Povedal je, da je zadolžen za Italijane po svetu in da nima formalnih vladnih pooblastil za odnose z našo manjšino, za katere sicer skrbi v sklopu zunanjega ministrstva. Poudaril je, da manjšini glede državnih finančnih prispevkov ne more ničesar obljubiti in sarkastično zaključil, da bo o tem kaj več lahko povedal ob koncu leta.

Žekš in Mantica sta v vsakem primeru dobro zastavila vprašanje financiranja obeh manjšin, problem pa bodo reševali na višji ravni. Upamo, da ga bodo rešili jeseni, ko je napovedano srečanje italijanske in slovenske vlade.

DUBROVNIK - Uspešno zaključen mednarodni vrh Croatia Summit 2010

Zahodni Balkan ima evroatlantsko perspektivo

Pozornost sosedskim odnosom in gospodarskemu sodelovanju

LONJER - Sinoči v prostorih Športno-kulturnega centra

Zaključek letošnjega Artedna v znamenju raznolikosti govoric

LONJER - V prostorih Športno-kulturnega centra v Lonjerju se je sinoči s sklepni performansi in razstavo zaključila letošnja mednarodna likovna delavnica Artedna v organizaciji SKD Lonjer-Katinara. Le-

tos je v okviru delavnice sodelovalo šest umetnikov iz Walesa, Benečije, Koroške, Srbije in Italije, pri katerih je beneška umetnica Luisa Tomasegig v svojem nagovoru izpostavila predvsem raznolikost govoric. Spre-

govoril je tudi predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Boris Pangerc, ki je poudaril, kako je bil Lonjer v iztekajočem se tednu center evropske kulture in kulturne izmenjave.

Na 5. strani

Hrvaška premierka Jadranka Kosor je včeraj na sklepnih novinarskih konferenci Croatia Summita 2010 ocenila, da je bil mednarodni vrh »izjemno pomemben in uspešen«. Kot je dodala, je bilo glavno sporočilo srečanja, da je Hrvaška pripravljena podpirati evroatlantsko perspektivo svojih sosed, kar bo še dodatno okrepila, ko bo kmalu članica EU. Kosorjeva je poudarila, da ima Hrvaška tudi podporo držav članic EU za vstop v evropski klub brez kakršnih koli zadržkov ter da ima odlično priložnost, da bo »zadnjih 500 metrov« maratonskih pogajanj sklenila do konca leta ali najpozneje v začetku leta 2011.

Na 2. strani

Na šoli SISSA posvet o magnetni resonanci

Na 4. strani

V Trstu zadnje slovo od Lelia Luttazzija

Na 4. strani

Na Opčinah danes shod starodavnih avtomobilov

Na 6. strani

V Medeji kolesar žrtev prometne nesreče

Na 10. strani

Deželni denar za poživitev Gorice

Na 9. strani

GUČA NA KRASU
NAJBOLJŠI TRUBAŠKI ORKESTRI
IZ SRBIJE IN VELIKA ROŠTILJADA
SOBOTA 17.07. NEDELJA 18.07.
PRAPROT
 PRIREDITVENI PROSTOR
 VSE INFORMACIJE V PRILOŽENEM LETAKU

AGROSHOP
VELIK IZBOR CVETJA
ZA USAKO PRILOŽNOST
RAZLIČNE VRSTE LONČNIC
REZANO CVETJE
ARANŽMAJI...
 Boljunec, 340, Tel. 040 8325064

VZHODNI KRAS - Urbanistika Protest Banovcev ob prihodu komisije

DUBROVNIK - Zaključen mednarodni vrh Croatia Summit 2010

Države Zahodnega Balkana postopno vse članice EU

Kosorjeva za dobrososedske odnose in razvoj gospodarskega sodelovanja

DUBROVNIK - Hrvaška premierka Jadranka Kosor je včeraj na sklepni novinarski konferenci Croatia Summita 2010 ocenila, da je bil mednarodni vrh »izjemno pomemben in uspešen«. Kot je dodala, je bilo glavno sporočilo srečanja, da je Hrvaška pripravljena podpirati evroatlantsko perspektivo svojih soseled, kar bo še dodatno okrepila, ko bo kmalu članica EU. Kosorjeva je poudarila, da ima Hrvaška tudi podporo držav članic EU za vstop v evropski klub brez kakršnih koli zadržkov ter da ima odlično priložnost, da bo »zadnjih 500 metrov« maratonskih pogajanj sklenila do konca leta ali najpozneje v začetku leta 2011.

Dodala je, da so bili vsi pogovori, ki so potekali na konferenci, usmerjeni v dobrososedske odnose in izgradnjo mostov sodelovanja. Posebej je poudarila pomembnost gospodarskega sodelovanja in izrazila upanje, da bo prišlo tudi do uresničitve določenih gospodarskih projektov, o katerih so potekali pogovori v vrsti dvostranskih srečanj udeležencev.

Kosorjeva je potrdila, da se bo s slovenskim kolegom Borutom Pahorjem srečala 31. julija v Bohinj, sicer pa da ne bosta »posebej obeležila prve obletnice njenega prvega srečanja« v Trakošanu. Poudarila je, da sta včeraj v dvostranskih pogovorih s Pahorjem naredila okvir za urejanje vprašanja Ljubljanske banke in ponovila, da se bo do konca meseca o primeru LB pogovarjala z guvernerjem Hrvaške narodne banke (HNB) Željkom Rohatinskim in člani svoje koalicije.

Slovenski premier Borut Pahor je na srečanju posebej izpostavil pomen medsebojnega zaupanja med voditelji v regiji ter pri tem omenil odnos, ki ga ima sam s hrvaško premierko Jadranko Kosor. »Če ne bi lani šli skozi pekel priprav in dogovorov o arbitražnem sporazumu, verjetno letos ne bi bili v rajju, kot je Dubrovnik,« je povedal Pahor.

Izpostavil je pomen vseh regionalnih pobud, posebej pa procesa Brdo, in kritiziral Srbijo, ki ni poslala predstavnikov ne na uvodno konferenco na Brdu pri Kranju ne na nedavno konferenco prometnih ministrov v Zagrebu. Pahor je tudi opozoril na zadnje incidente na Kosovu in izrazil zaskrbljenost, ker bi ti po njegovih besedah lahko predstavljali začetek procesa nestabilnosti. Ocenil je, da je treba politično ukrepati, da se ne bi zastavilo vprašanje varnosti. Dodal je, da ne želi biti preveč pesimističen, ko gre za prihodnost regije. Sam si bo prizadeval za spoštovanje politične volje Bruslja in regije, obenem pa spodbujal različne oblike regionalnega sodelovanja.

Dubrovniško vrhunsko srečanje je odprla hrvaška premierka Kosorjeva, med govorniki pa so bili tudi hrvaški predsednik Ivo Josipović ter premieri Francije, Poljske, Bolgarije in Albanije, Francois Fillon, Donald Tusk, Bojko Borisov in Sali Berisha. Vsi so izpostavili pomen priključitve držav jugovzhodne Evrope Evropski uniji.

Premier Pahor se je po uvodni seji srečal s francoskim kolegom Fillonom. Obvestila sta se, da je vse pripravljeno za sklenitev postopka podpisa sporazuma o strateškem sodelovanju med Slovenijo in Francijo, so za STA povedali v kabinetu predsednika vlade.

Pahor in Fillon sta se strinjala, da bi bila najboljša priložnost za podpis strateškega sporazuma uradni ali zasebni obisk francoskega predsednika Nicolaesa Sarkozyja v Sloveniji, pri čemer bi bilo dobro, da bi do tega prišlo do konca leta. V kabinetu so še dodali, da je besedilo omenjenega sporazuma že pripravljeno in da bo strateški sporazum odprl novo poglavje v odnosih med Parizom in Ljubljano. Fillon je sicer včeraj v Zagrebu podpisal strateški sporazum s Hrvaško, ki je tako postala prva država, ki ni članica EU, s katero je Francija podpisala omenjeni mednarodni dokument.

Ob robu vrha bo imel Pahor še vrsto drugih dvostranskih srečanj, med

Skupinska slika državnikov na vrhu v Dubrovniku

ANSA

drugim tudi s Kosorjevo, s katero bosta obravnavala preostala odprta vprašanja med Hrvaško in Slovenijo. Srečanje naj bi Pahor in Kosorjeva tako izkoristila tudi za dogovor o rešitvi problema hrvaških varčevalcev in Ljubljanske banke.

Pahor se je včeraj dvostransko srečal še z evropskim komisarjem za širitev

Štefanom Fülejem, visokim predstavnikom mednarodne skupnosti v BiH Valentinom Inzkom ter premieroma Kosova in Albanije, Hashimom Thacijem in Salijem Berisho.

Na dubrovniški vrh je prišla tudi vrsta drugih visokih predstavnikov evropskih in severnoameriških držav ter

mednarodnih organizacij, med katerimi so tudi evropski poslanci iz Slovenije, Tanja Fajon, Zoran Thaler in Ivo Vajgl.

Konferenca se je nadaljevala s pogovori o gospodarskem, političnem in varnostnem sodelovanju na evropskem jugovzhodu ter njegovem povezovanju z globalnimi tokovi. (STA)

LONDON - Uspešna promocija

Predstavitve slovenskih vinarjev na angleškem Trgu

LJUBLJANA/LONDON - Prodir na tuje trge je pomembna in nujna usmeritev slovenskih vinarjev. Zato se jih je skupno 26 v tork v Londonu na posebej organiziranem dogodku predstavilo angleškemu trgu, ki je eden od ključnih ciljnih trgov vsake vinske dežele. Dogodek sta organizirali slovenska vinska šola Belvin in britanska agencija Hunt and Coady. Vsaka resna vinska regija ali država ima v Londonu, ki je najpomembnejša svetovna vinska destinacija, svoj vinski dan, so sporočili iz vinske šole Belvin. Na takšen dogodek so povabljeni zgolj strokovnjaki za to področje iz vrst trgovcev, gostincev, agentov in novinarjev, ki so lahko tako minutil teden skozi skupni slovenski nastop dobili vpogled v slovensko vinsko podobo.

»To je dogodek, ki odpira vrata po-

stavitve Slovenije na vinski zemljevid in prispeva h gradnji zavedanja o Sloveniji kot zanimivi vinski destinaciji,« meni Sandra Bohinec Gorjak iz vinske šole Belvin. Vabilo za sodelovanje je prejelo dobrih 200 slovenskih vinarjev, dogodka pa so se udeležili tisti, ki menijo, da je angleški trg zanje pomemben in da jim tovrstna predstavitve pomaga pri iskanju distributerja oziroma lahko poveča prodajo tistim, ki so v Angliji že prisotni.

Slovenska vina si bodo z dogodkom pridobila še večjo publiciteto med angleškimi profesionalci, Slovenija resnično postaja zanimiva za njih, ugotavljajo v vinski šoli Belvin, kjer verjamejo tudi, da je sedaj pravi čas, da vinarji izkoristijo ugodno klimo in da se še močneje in dokončno postavijo na angleški trg. (STA)

MARIBOR - Jubilejna 20. Draga mladim o revščini in socialni izključenosti

»Mladi naj se odločijo za drugačno družbo, v kateri naj bo v ospredju čut za sočloveka v stiski«

MARIBOR - Udeleženci letošnje jubilejne 20. Drage mladim, ki tokrat poteka v Zavodu Antona Martina Slomška v Mariboru, so na včerajšnji osrednji okrogli mizi spregovorili o revščini in socialni izključenosti. Ekonomist Matjaž Mulej, psihologa Aco Prosnik in Bogdan Polajner ter jezuitski pater Robin Schweiger so o tem spregovorili vsak z očmi svoje stroke. Mulej je med drugim povedal, da svet trenutno nima težav zgolj v najožjem smislu revščine, pač pa gre predvsem za revščino duha, zaradi katere smo vsi skupaj ogroženi, da kot človeštvo prenehamo obstajati. Ob tem je tudi opomnil, da se je razpon med najrevnejšimi in najbogatejšimi v času po drugi svetovni vojni močno povečal, kljub temu pa je revščina po njegovem zelo relativen pojem, ki se razlikuje od družbe do družbe in od časa do časa.

»Ko sem bil v ZDA, so revni, ki so bili upravičeni do socialne podpore, po njo prihajali z avtomobili, ko pa sem bil

v Indiji, sem izvedel, da je meja revščine na vasi omejena na deset dolarjev na mesec, pa ljudje niso bili pretirano nezadovoljni,« je ponazoril Mulej, ki meni da je sedanja kriza predvsem kriza potreb in ambicij, ne pa zgolj finančna kriza. Kot je še dejal, prav izobilje predstavlja slepo ulico, saj ni motivacije za napredek, neoliberalistične teorije pa sedanjega stanja zagotovo ne bodo rešile, ker ne vključujejo pojma družbene odgovornosti.

Klinični psiholog Prosnik je spregovoril predvsem o revščini in socialni izključenosti študentov, česar pa po njegovem mnenju ni. »To namreč ni samo problem študentov, pač pa predvsem nezrele družbe, zaradi katere se je del te populacije znašel v podobnem položaju kot širša slovenska in vse ostale družbe na svetu,« je dejal Prosnik, sicer direktor mariborskega svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše.

Po njegovem je sama študentska

organizacija nekakšna odslikava družbe na Slovenskem, saj je v njej nekaj »tajkunov« ter nekaj takih, ki jih ta problematika sploh ne zanima, saj je njihovo edino poslanstvo študij, v njej pa je tudi zelo velika množica zmanipuliranih, ki se krasno vključujejo v potrebe in manipulacije že omenjenih tajkunov.

Študent pa po njegovem nikakor ne more biti revež, zlasti kar se tiče dimenzije duhovnosti in duševnosti. To se lahko zgodi samo, če se za kaj takega študent silno trudi, trdi Prosnik in dodaja, da pa je pojem socialne izključenosti sploh v nasprotju s temeljnim namenom univerze. Njena glavna naloga bi namreč morala biti prav povezovalna, saj že v osnovi predstavlja skupnost študentov in profesorjev.

Pater Schweiger je sicer direktor Jezuitske službe za begunce v Sloveniji, zato je spregovoril predvsem o begunstvu in migracijah, ki po njegovem predstavljata vrh vseh socialnih problemov. Kot je dejal, je to rezultat vseh

BRUSELJ V EU premalo slovenskih tolmačev

BRUSELJ - V prihodnjih dveh tednih se bosta začela nova izbirna postopka za prevajalce in tolmače v slovensščino, ki delajo v institucijah EU. Te potrebujejo 44 prevajalcev v slovensščino in še štiri jezike, za katere bo objavljen natečaj. V EU opozarjajo, da je še posebej velik problem s tolmači v slovensščino. Evropski komisar za medinstitucionalne odnose in upravo Maroš Šefčovič je ob predstavitvi novih natečajev danes v Bruslju poudaril, da za delo v institucijah EU primanjkuje kar precej visoko usposobljenih prevajalcev in tolmačev v slovensščino.

»Še posebej težko je glede številna zelo kakovostnih slovenskih tolmačev, nameščenih v Bruslju. Delati moramo z veliko samostojnimi tolmači in prevajalci, ki preprosto ne želijo živeti v Bruslju in so nameščeni v Ljubljani,« je pojasnil komisar.

Na seznamu za delo v institucijah EU je po njegovih besedah 52 samostojnih tolmačev v slovensščino, nameščenih v Sloveniji, le eden je nameščen v Bruslju; 12 pa je tolmačev s pogodbami za določen čas, ki se iztečejo prihodnje leto. Te komisar poziva, naj se udeležijo natečaja. Kot pojasnjujejo v Bruslju, je problem v tem, da v institucijah EU zaradi proračunskih omejitev pogosto ne morejo zagotoviti dovolj samostojnih tolmačev, nameščenih v Sloveniji, za pokrivanje ključnih dogodkov na vrhuncu dogajanja sredi tedna.

Tolmači naj bi po neuradnih podatkih za dan dela v institucijah EU dobili 400 evrov, v kar niso vštete dnevnice ter potni stroški in stroški za hotel. Začetna bruto plača tolmača na stopnji AD5 je po navedbah komisije 4267 evrov, na zahtevnejši stopnji AD7 pa 5463 evrov.

Komisar Šefčovič je izpostavil tudi podatek, da Univerza v Ljubljani na leto »proizvede pol ducata« diplomantov na tem področju. »Vprašanje je, ali je to dovolj,« je pripomnil in izrazil pričakovanje, da se bodo razmere na srednji rok spremenile.

Novi natečaji za prevajalce v slovensščino, danščino, nemščino, angleščino in francoščino se začnejo prihodnji tork. Po podatkih komisije za delo v institucijah EU potrebujejo 44 prevajalcev v slovensščino, po 41 v danščino in angleščino ter po 33 v nemščino in francoščino. (STA)

ekonomskih težav, osebnih stisk človeka in družbenih razmer v kakšni državi.

»Treba bo odpraviti predvsem vzroke za begunstvo. Ko sem bil pred leti na nekem svetovnem forumu v Afriki, sem se na lastne oči prepričal o posledicah neke politike in načina razmišljanja, zato sem sploh ne čudim zakaj v svetu prihaja do terorizma kot reakcije na razmere,« je dejal pater Schweiger, ki na mlade apelira, da se odločijo za drugačen tip družbe, v kateri bo v ospredju predvsem čut za sočloveka v stiski.

Psiholog Polajner se je dotaknil predvsem vidikov notranje in duhovne revščine, ki je velikokrat brez kakršnekoli povezave s finančno revščino posameznika, družine ali širše družbe. Mladi danes po njegovem zdravih užitkov večinoma sploh ne poznajo, saj iz vsakodnevnih izkušenj ugotavljajo, da je njihova zabava v glavnem povezana z alkoholom, internetom, tudi drogo. (STA)

KONCERT - Priprave na torkov mednarodni dogodek na Velikem trgu

Mutijev koncert odmevno sporočilo o prijateljstvu in sodelovanju

Slavni dirigent je svoje Poti prijateljstva začel leta 1997 v Sarajevu

TRST - Riccardo Muti prihaja v Trst, ugled svetovno priznanega dirigenta pa je postal merilo za odmevnost in razsežnost dogodka. Njegov torkov koncert na Velikem trgu ima močno simbolično in politično vrednost, saj bo potekal na obletnico požiga Narodnega doma in bo sledil dvojnemu poklonu predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške spomenikom žrtvam etničnega preganjanja. Spori in razprave okrog prisotnosti visokih političnih predstavnikov in njihove počastitve še nezakeljenih ran tržaške in primorske zgodovine, ki že več tednov spremljajo kot neolčljivo ozadje pripravo na slavnostni glasbeni večer, so potrdili, da je bila izbira mesta primerna, saj ima tovrstni koncert v teh krajih marsikaj sporočiti o miru in sožitju v združeni Evropi.

Nastop slavnega dirigenta spada namreč v okvir festivala Ravenna Le vie dell'amicizia (Poti prijateljstva), ki je nastal leta 1997, ko je Muti z orkestrom in zborom milanske Scale ponesel nepozabno sporočilo miru v povojno Sarajevo, ko so se orkestru pridružili preostali člani tamkajšnjega Filharmoničnega orkestra. Od tedaj je projekt skušal rušiti pregrade in spodbujati medkulturni dialog s koncerti na občutljivih področjih: v Bejrutu, Jeruzalemu, Moskvi, Erevanu in Istanbulu, New Yorku (po atentatu), Kairu, Damasku, El Djemu v Tuniziji, Meknesu v Maroku, na dvorišču Kvirinala v Rimu, ko je napovedan koncert v Libanonu odpadel zaradi vojne, Mazari del Vallo na Siciliji v poklon papežu Janezu Pavlu II., nato lani ponovno v Sarajevu ob dvajsetletnici festivala.

Sporočilo o prijateljstvu in sodelovanju se vedno udejanja tudi v zasedbah na teh koncertih; z mladinskim orkestrom Cherubini in italijanskim mladinskim orkestrom bodo letos priložnostno sodelovali glasbeniki in zborovski pevci z Glasbene akademije v Ljubljani in v Zagrebu ter s tržaškega konservatorija Tartini, skupina La Stagione Armonica, Akademski zbor France Prešeren iz Kranja in medpokrajinski zbor Furlanije. Zbori (skupaj okrog 200 pevcev, med katerimi je tudi nekaj dejavnih predstavnikov slovenske zborovske dejavnosti v naši deželi) so vadili samostojno, na koncu prejšnjega meseca pa so imeli skupno vajo v Ljubljani (nad celotnim delom je bdel koordinater Sergio Balestracci). Danes in jutri bodo vsi izvajalci vadili z maestro v Ravenni, kjer bodo tudi premierno javno izvedli program tržaškega koncerta. V znamenju povezovanja treh držav bosta ob izvedbi državnih himn in Rekvieva v C molu Luigijska Cherubinijska zavzeleni tudi skladbi Libertas animi, ki jo je slovenski skladatelj Andrej Misson napisal po Gallusovem madrigalu, in Himna slobodi reprezentančnega hrvaškega mojstra Jakova Gotovca.

Izvedbe temeljijo na dveh orkestrih, s katerima ima slavni dirigent tesen odnos: italijanski mladinski orkester je formativni projekt, namenjen bodočim članom profesionalnih orkestror. Svojo pot je začel s krstnim koncertom pod njegovim vodstvom in od tedaj redno sodeluje z mnogimi odličnimi dirigenti svetovnega slovesa. Mladinski orkester Cherubini pa je v celoti projekt svojega ustanovitelja Riccarda Mutija; sestavljajo ga glasbeniki iz vse države v zasedbi, ki se stalno prenavlja. Že nekaj let je rezidenčni orkester binokšnega festivala v Salzburgu.

Izvajalci, ki so se pridružili ob tej priložnosti, so mladi glasbeniki in pevci iz treh držav, ki simbolizirajo sodelovanje med sosednimi narodi, kar je tudi glavni cilj organizatorjev festivala Ravenna, ki so tako utemeljili izbiro mesta Trst za novo etapo Poti prijateljstva: Trst je mesto ob meji z mnogimi jeziki in kulturami in z brezmejno preteklostjo, kjer se prepletajo svetli spomini, prežeti z visokimi literarnimi in pesniškimi izrazi, in drugi, temnejši, ki so tragično vezani na grozljive dogodke naše zgodovine, na tisti mrak, ki je zajel celotno Evropo. Pred očarljivim zalivom, na katerega gledajo tri države, ki si danes želijo povezovalnega objema s pogledom v prihodnost, bo zazvenel veliča-

Za torkov koncert Riccarda Mutija vlada med Tržačankami in Tržačani izjemno zanimanje

KROMA

sten, slavnosten rekviem skladatelja, ki ga je Beethoven najbolj cenil.

Cherubinijska skladba, ki jo je Muti izbral za ta nastop, je tudi poklon avtorju ob 250-letnici rojstva. Nastala je leta 1816 po naročilu Ludvika XVIII. v spomin na brata, obglavljenega francoskega kralja

Ludvika XVI. in kot spomin na žrtve revolucije. Avtor je presešel meje priložnostne skladbe z delom, ki je ob krstni izvedbi močno ganilo vse navzoče in tudi same izvajalce. Muti je kot dirigent veliko prispeval k ovrednotenju opusa Luigijske Cherubinijskega, po katerem je poimenoval tudi mla-

dinski orkester v poklon mojstru, ki je deloval v evropskem okolju in je zato nosilec evropske vizije glasbe in kulture. Kdor se ne bo osebno udeležil koncerta na Velikem trgu, si ga bo lahko ogledal 29. julija na prvem programu RAI.

Rossana Paliaga

KONCERT - Pol ure pred začetkom

Dostop na Veliki trg bo možen do 21. ure

TRST - Torkov koncert na Velikem trgu se bo začel ob 21.30, dostop na prizorišče pa bo za poslušalce možen med 19.15 in 21.uro. Občina obvešča, da bo dostop na trg možen le za poslušalce z vabilom, pred vhodom pa bodo morali pokazati osebni dokument. Redarji ne bodo dovolili prenošenja večjih torb, nahrbtnikov, pločevink in steklenic.

Ob priložnosti koncerta in obiska predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške bodo v tork popoldne zaprli za promet nabrežje med Trgom Tommaseo in Ul. Mercato Vecchio. Prepoved bo stopila v veljavo ob 14. uri in bo veljala do srede zgodaj zjutraj. Občina svetuje udeležencem črnege koncerta, naj avtomobile parkirajo v Silosu ob železniški postaji, na četrtem pristaniškem pomolu ter na podzemnem parkirišču pred sodiščem.

Okrog Prefekture in osrednjega mestnega trga bodo v tork ves dan veljali strogi varnostni ukrepi. Predsednik Giorgio Napolitano bo prišel v Trst dopoldne, nakar se bo udeležil uradnega odprtja novega sedeža ustanove SISSA na Trsteniku.

www.edilcarso.it - e-mail: edilcarso@libero.it

EDIL CARSO^{snc}

GRADBENO PODJETJE IN OBNOVA ZGRADB
Obrtna cona ZGONIK Proseška postaja 29/B

Tel. 040.2528036 - Faks 040.2529521 - Mob. 348.5211656

NOVOGRADNJA V BRIŠČIKIH

Certificirani po standardih ISO in člani konzorcija KARST

Tnuova
Tecnoutensili
Opčine, Proseška 7
tel 040 212397

HONDA
Power
Equipment

La via
Degli ARTISTI
viaggi

**TURISTIČNA AGENCIJA
IN TOUR OPERATOR**

www.viadegliartistiviaggi.com - info@viadegliartistiviaggi.com

TRST - ULICA DEGLI ARTISTI 2 - TEL. 040.632537
Urnik agencije: od ponedeljka do petka 9.00 - 19.00 no stop

- Turistični paketi za Italijo in tujino
- Individualna in skupinska potovanja po meri
- Prodajalna letalskih vozovnic za notranje in mednarodne lete, low cost leti
- Last minute, last second, potovanja 2x1
- Servis za poslovna potovanja (Business Travel)
- Skupinska potovanja po meri in enodnevni izleti
- Organizacija kongresov in simpozijev
- Poročna potovanja
- Organizacijska pomoč za sprejem gostov ob priliki važnejših kulturnih dogodkov v Trstu
- Popusti od 5% do 39% na cene iz katalogov najboljših italijanskih Tour Operatorjev
- Vodeni ogledi Furlanije Julijske krajine

SLOVENSKO GOVOREČE STRANKE SPREJEMA GOSPA NORMA

QUEL GIORNO A TRIESTE... Ulica Rossini, 12 - Trst - Tel./Fax 040 774819
V trgovini bogata izbira daril, obrtniških izdelkov, predmetov in zanimivosti z ekskluzivnimi posnetki Trsta.

Z ODREZKOM TEGA OGLASA BO AGENCIJSKA PROVIZIJA BREZPLAČNA

LJUBLJANA

Razprava o pomenu Narodnega doma

LJUBLJANA - V Moderni galeriji v Ljubljani bo jutri ob 11. uri okrogla miza o zgodovini in simboličnem pomenu, ki ga za Slovence ima tržaški Narodni dom. Prireditelj je Liberalna akademija, o pomenu dogodka z zgodovinskega gledišča in s stališča njegovega odmeva v naši sedanjosti bodo uvodoma spregovorili Milan Pahor, Jože Pirjevec, Božo Repe, Janez Stergar, in Darko Štrajn, predsednik Liberalne akademije.

Fašistični požig Narodnega doma 13. julija 1920 je bil gesta zanikanja obstoja slovenskega naroda. Toda prav to zanikanje je bistveno zaznamovalo vstop slovenskega naroda med moderne evropske narode. V paradigmo modernosti evropskih narodov je neločljivo vpisana klavzula antifašizma. Opazno nelagodje, nezrekanje o pomenu tega dogodka in zatikanje v pripravah na obeležitev dogodka na obeh straneh meje nas opozarja, da se tudi v naši regiji kot delu sedanje krizne Evrope vzpon postmodernih nacionalizmov kaže v različnih oblikah cenzure kolektivnega spomina, ponarejanja in brisanja zgodovinskih dejstev, da o zlih slutnjah možnih razpletov v prihodnosti v politični realnosti sploh ne govorimo, piše med drugim v vabilu na jutrišnje srečanje.

VZHODNI KRAS - Protest ob obisku tržaške občinske urbanistične komisije

Banovci ne popuščajo in ostro nasprotujejo naselju v bivši vojašnici

Domačine spet podprli predsednik vzhodnokraškega sosveta Milkovič in naravovarstveniki

Banovci ne popuščajo in vztrajajo pri odločnem nasprotovanju načrtovanim stanovanjskim gradnjam v nekdanji vojašnici. To nasprotovanje so domačini spet izpričali med večerajšnjim obiskom članov občinske urbanistične komisije in njenega predsednika Roberta Sasca. Občinski svetniki so pred Bani obiskali Opčine, kjer so si ogledali območje Villaggio del fanciullo, kjer Občina na prošnjo lastnikov hoče uvesti zazidljive površine.

Za urbanistično komisijo Občine Trst je bilo večerajšnje dopoldne zelo zahtevno. Najprej je na županstvu nadaljevala z naporno in mestoma mučno obravnavo ugovorov in pripomb k regulacijskemu načrtu, nato se je na predlog svetnika Iztoka Furlaniča (SKP) odpravila na Opčine in k Banom. Za »izlet« se je opredelilo sedem članov komisije na 16, kar pomeni, da je bila komisija, kateri se je pridružil svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar, sklepčna in polnomočna.

Pred nekdanjo vojašnico so Sasca in člani komisije pričakali številni domačinke in domačini. Iz solidarnosti so se jim pridružili predsednik vzhodnokraškega sosveta Marko Milkovič, predstavniki nekaterih sosednjih vasi ter naravovarstvenih združenj WWF in Italia Nostra. Sascu so darovali knjigo La Colata, ki govori o »divjem cementiranju« Italije in ogromni škodi, ki jo je le-to povzročilo okolju in tudi ljudem. Podobna škoda se obeta vzhodnemu Krasu. Komisija ni imela dovoljenja za vstop v nekdanjo (danes zapuščen) vojašnico, obisk se je zato osredotočil na pogovor z protestniki, ki je bil mestoma tudi živahen in polemičen.

Banovci so zastopnikom mestne skupščine še enkrat utemeljili svoje nasprotovanje napovedanim gradnjam v nekdanji vojašnici, kjer naj bi zraslo novo in popolnoma nepotrebno naselje. Namesto građenj bi to območje potrebovalo korenito sanacijo, del področja pa bi lahko namenili parku, pravijo Banovci. Zelo sporna je tudi nova cesta, ki bi de-

jansko tekla vzporedno s sedanjo pokrajinsko cesto, ob kateri Pokrajina med drugim načrtuje večje krožišče. Predsednik Sasco je poslušal pritožbe in pripombe domačinov, o njihovih stališčih pa se ni opredelil. O tem bo odločal občinski svet. Usoda nekdanje kasarne pri Banih sodi v »paket« namembnosti ostalih nekdanjih vojašnic, začeti s tisto v Ul. Cumano v Trstu. Banovci vsekakor ne morejo verjeti, da bo komisija obravnavi zanje tako pomembnega vprašanja namenila le nekaj minut, saj ugovore in pripombe ocenjujejo dejansko kot na tekočem traku.

Urbanistična komisija bo z delom nadaljevala od jutri dalje. Desna sredina računa na pospešene postopke, opozicija pa upa na dodatne zaplete v prepričanju, da je tako zasnovani prostorsko-urbanistični načrt za Trst zelo škodljiv.

Banovci, ki so včeraj pričakali člane urbanistične komisije Občine Trst

SISSA - Posvet o Centru za funkcionalno magnetno resonanco

Novi raziskovalni oprijemi pri sodobni nevrologiji možganov

Posvet o magnetni resonanci je bil v prostorih novega sedeža visoke šole Sissa

KROMA

Raziskovanje možganov s pomočjo funkcionalne magnetne resonance, prek katere je med drugim mogoče opredeliti posamezne funkcionalne okvare (npr. tipa, motorike, sluha) in sploh novi sodobni oprijemi za klinične diagnoze na nevrološkem, kardiološkem, vaskularnem ali mamografskem področju so bili v ospredju na celodnevem posvetu o priložnostih in možnostih, ki jih na zdravstvenem področju ponuja novi deželni center za magnetno resonanco. Posvet je bil v prostorih novega sedeža šole za višje študije SISSA pod Obeliskom, o delovanju centra na znanstveno-raziskovalnem področju pa so govorili strokovnjaki in dejavniki, ki ta center upravljajo.

Center upravlja konzorcij, ki ga sestavljajo SISSA, bolnišniško-univerzitetno podjetje Santa Maria della Misericordia, videmska univerza in inštitut E. Medea-La nostra Famiglia iz kraja Pasian di Prato. Center razpolaga od lani z magnetno resonančnim tomografom »Achieva 3 Tesla X-Series« družbe Philips, ki so ga nabavili s pomočjo finančnih prispevkov deželne uprave in je nameščen v bolnišnici v Vidmu. Center je nastal iz pobude, ki so jo sprožili leta 1999 takratni ravnatelj šole SISSA Daniele Amati in nekateri njegovi kolegi. Leta 2007 so zgoraj navedene ustanove podpisale sporazum za krepitev raziskovalne dejavnosti v FJK. Lani so nabavili tomograf, ki je začel delovati septembra in je med najsoodobnejšimi v svetu.

Jutri na Opčinah skupščina Slovencev DS

V Domu Brdina na Opčinah bo jutri ob 20. uri pokrajinska skupščina Slovencev Demokratske stranke. Na dnevnem redu je preustroj pokrajinske komponente, ki bo menda v kratkem dobila novega koordinatorskega (ali koordinatorko). Deželni koordinator Slovencev v DS je Goričan Andrej Gergolet, ki je sklicatelj jutrišnjega srečanja.

Povečan promet na avtocesti

Poletje se je dokončno razbohotilo in tako ob vikendih doživljamo tudi povečan promet v smer letoviščarskih krajev. Tako so na avtocestni cestninski postaji pri Moščenicah že od prejšnjega večera zabeležili daljše, tudi preko pet kilometrske vrste vozil, ki so bila na poti v Slovenijo in Hrvaško. Po podatkih avtocestne družbe Autovie Venete je promet od prejšnje polnoči presežal število 2700 vozil na uro ob izhodu z avtoceste. Prav tako so včeraj jutraj zabeležili vrste na avtocestnih odsekih pri krajih San Giorgio di Nogaro in Latisana, ki ležijo blizu znanih obmorskih letovišč v Furlaniji-julijski krajini, do oblikovanja daljših vrst pa je prišlo ob vstopu na avtocesto A23 za Trbiž in v bližini kraja San Donà di Piave v Venetu. Tudi za danes je na avtocesti predviden gost promet z možnostjo zastojev in vrst.

Katoliški forum o svetu dela

Tržaška škofija bo ustanovila forum za osebe in združenja s katoliškim navdihom v svetu dela. Gre za pobudo, ki poteka tudi na vsedravnih ravni in ki je usmerjena v promocijo etičnega razvoja in stalne zaposlitve s ciljem nuditi družinam večjo gotovost. Pri forumu, ki ga bo nadškof Giampaolo Crepaldi uradno predstavil jutri, ko bo tudi prišlo do podpisa priložnostnega dokumenta, bodo sodelovali pokrajinski tajnik sindikata Cisl Luciano Bordin, Dario Bruni iz združenja obrtnikov Confartigianato, Gianni Fusco iz združenja zveze Confcooperative, Roberto Gerin iz združenja katoliških podjetnikov in vodilnih funkcionarjev, Erica Mastrociani iz združenja katoliških delavcev Acli, Furio Mengaziol iz Kršćanskega gibanja delavcev MCL in Roberto Scroccaro iz ustanove Compagnia delle Opere.

ŽUPANSTVO - V dvorani občinskega sveta je ležal na parah

Več kot dva tisoč ljudi za zadnje slovo od Lelia Luttazzija

Velika množica ljudi se je večeraj dopoldne še zadnjič poslovila od tržaškega glasbenika, pevca ter voditelja radijskih in televizijskih oddaj Lelia Luttazzija, ki je izdihnil v noči na četrtek v svojem stanovanju na Velikem trgu. Bilo mu je 87 let in ga je že nekaj mesecev mučila bolezen. V dvorani občinskega sveta so namreč uredili žalno vežo, kjer so se lahko vsi poklonili njegovemu spominu. Luttazzi je ležal na parah od 9. do 12. ure, v treh urah pa se je na županstvo spoštljivo podalo več kot dva tisoč ljudi.

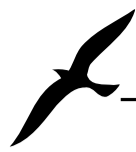
Žena Rossana Moretti in hčerka Donatella, ki se je Luttazziju rodila med prvo poroko, sta nekaj minut po 12. uri pospremila truplo na Veliki trg, na katerem so ljudje ploskali, in nato do pokopališča pri sv. Ani. Tam bo Luttazzi ležal še nekaj dni, nato ga bodo - kot je sam hotel - upepelili in pepel potrosili po

ljubljenemu Tržaškem zalivu.

Spomin nanj in na njegovo glasbo bo vsekakor ostal živ tudi po Luttazzijevi smrti. Žena Rossana je

med drugim skupaj z županom Robertom Dipiazza napovedala, da bodo ustanovili posebno fundacijo, posvečeno Luttazziju.

LONJER - Sinoči se je zaključila mednarodna likovna delavnica Arteden

Raznolikost govoric

Razstava in performanse šestih sodelujočih umetnikov ter plesalk Daše Grgič in Elene Masin
Preizkusili so se tudi otroci in ljubitelji digitalne fotografije - Misli Luise Tomasetig in Borisa Pangerca

»Kar se mi zdi temeljnega pomena, je prav raznolikost govoric, saj, prav tako, kakor se naučimo jezika, ki je drugačen od našega, se tu ponuja priložnost izpiliti naše možnosti razumevanja tistega sveta, ki se želi imenovati umetnost.« Tako je beneška umetnica Luisa Tomasetig označila po njenih besedah glavno sporočilo letošnje mednarodne likovne delavnice Arteden, ki je sinoči v Športno-kulturnem centru v Lonjerju doživela svoj epilog z razstavo in performansami sodelujočih umetnikov. Letos se je lonjerskega Artedna udeležilo šest likovnikov: Megan Broadmeadow in Femke Van Gent iz Walesa (Velika Britanija), Elena Guglielmotti iz Benečije (Italija), Mirko Malle s Koroškega (Avstrija), Viktor Randjelović iz Srbije in Giorgio Degaspero iz Italije, ob njihovih delih pa so bile v prostorih lonjerskega centra na ogled tudi likovne stvaritve pod skupnim imenom Portret Lonjerja približno dvajsetih udeležencev otroške delavnice, ki je potekala pod mentorstvom Jorga Raeda iz Barcelone, in udeležencev laboratorija digitalne fotografije pod mentorstvom Mirne Viola.

Na zaključnem večeru, ki se je začel s plesno performanso Daše Grgič in Elene Masin Romeo dan Juliet, končal pa s performanso Megan Broadmeadow in Femke Van Gent, je poleg Luise Tomasetig in Darje Kodrič, predstavnice glavnega organizatorja, SKD Lonjer-Katinara, spregovoril tudi predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Boris Pangerca, za katerega je bil Lonjer v iztekajočem se tednu center evropske kulture in kulturne izmenjave, kar je lepo in spodbudno za naprej. (iz)

Na zaključnem večeru si je bilo mogoče ogledati stvaritve odraslih (zgoraj) in malih udeležencev delavnice (spodaj) ter plesne performanse (desno)

KROMA

Comune di Duino Aurisina
Občina Devin Nabrežina
Odbornišтво za kulturo, turizem šport in prosti čas

POLETNI VEČERI POD ZVEZDAMI

13. - 25. julija 2010 - Nabrežina Kamnolomi

gledališče   kultura   glasba   defileji   gastronomija

Ob 21.15 »DI ZARINA, DI MADRE RUSSIA«
Gledališka predstava skupine Le quote rosa/Compagnia de l'Armonia - F.I.T.A. v sklopu mednarodnega festivala Ave Ninchi - Narečno gledališče treh Benečij in Istre.
Režija Laura Salvador
SLOVESNI ZAKLJUČEK

Ob 21.15 »PAGA SEMPRE PANTALON«
Gledališka predstava skupine Gruppo Filodrammatico della Comunità degli Italiani G. Tartini iz Pirana (Istra).
V sklopu mednarodnega festivala Ave Ninchi - Narečno gledališče treh Benečij in Istre.
Besedilo in režija Ruggero Paghi

Ob 21.15 »GRADOVI IN PLEMSTVO«
Predavanje Luigija Foscana o istrskih in kraških gradovih ter predstavitev knjig Leoneja Veronesija jr. »Castellieri e grotte fortificate del Carso triestino« in Giorgia Gerometa »Araldica, nobiltà e costumi del Friuli e della Venezia Giulia, del Carso triestino, dell'Italia e della Dalmazia.«
Večer vodi Adriano Papo. Prirejata društvi Associazione Italoungherese Pier Paolo Vergerio in »Sodalitas« adriatico - danubiana

Ob 21.15 »CHI XE STADO?«
Gledališka predstava skupine Compagnia EX ALLIEVI DEL TOTI-F.I.T.A. v sklopu mednarodnega festivala Ave Ninchi - Narečno gledališče treh Benečij in Istre.
Besedilo in režija: Bruno Cappelletti

TOREK, 13. JULIJA
Ob 20.30 URADNI ZAČETEK PRIREDITVE
Ob 21.15 FOLKEST 2010:
GINGER LEIGH
BAND & SOUL SUIZ

SREDA, 14. JULIJA
Ob 21.15 »MEGLIO FUMO CHE L'ARROSTO«
Igra Marcella Crea.
Prireja društvo Associazione Culturale Nuova Compagnia della Prosa

ČETRTEK, 15. JULIJA
Ob 18.00 PUF-LUTKE BREZ MEJA
V sklopu Mednarodnega festivala pouličnega gledališča

Ob 21.15 Nastop UMBERTA LUPIJA

PETEK, 16. JULIJA
Ob 19.00 »GRADOVI IN PLEMSTVO«
Predavanje Luigija Foscana o istrskih in kraških gradovih ter predstavitev knjig Leoneja Veronesija jr. »Castellieri e grotte fortificate del Carso triestino« in Giorgia Gerometa »Araldica, nobiltà e costumi del Friuli e della Venezia Giulia, del Carso triestino, dell'Italia e della Dalmazia.«
Večer vodi Adriano Papo. Prirejata društvi Associazione Italoungherese Pier Paolo Vergerio in »Sodalitas« adriatico - danubiana

Ob 21.15 »CHI XE STADO?«
Gledališka predstava skupine Compagnia EX ALLIEVI DEL TOTI-F.I.T.A. v sklopu mednarodnega festivala Ave Ninchi - Narečno gledališče treh Benečij in Istre.
Besedilo in režija: Bruno Cappelletti

SOBOTA, 17. JULIJA
Ob 19.00 »ZGODOVINA, SPOMINI IN AVTOBIOGRAFIJE«
Z Marinom Voccijem in Pietrom Spiritom. Avtorja bo predstavil Feruccio Mazzariol, večer vodi Adriano Papo
Prirejata društvi Associazione Italoungherese Pier Paolo Vergerio in »Sodalitas« adriatico - danubiana

Ob 21.15 »EL PEOCIOSO DE SCHEI«
Gledališka predstava skupine Gruppo Teatro Chioggia - F.I.T.A. v sklopu mednarodnega festivala Ave Ninchi - Narečno gledališče treh Benečij in Istre.
Režija Mimmo Puleo

NEDELJA, 18. JULIJA
Ob 20.00 MARIJIN PRAZNIK
Prirejata nabrežinski dekanat in župnija

PONEDELJEK, 19. JULIJA
Ob 21.15 Nastop plesnih šol Scuola di Danza NAADIRAH in Scuola di Ballo A.D.D.S. Michele & Lara Dance Studio

TOREK, 20. JULIJA
Ob 21.15 4. MUSIC & ROCK YOUNG FESTIVAL
Prirejata Sosvet mladih Občine Devin Nabrežina s prispevkom Pokrajine Trst

SREDA, 21. JULIJA
Ob 21.15 MISS ITALIA 2010
Finale lepote tekmovanja MISS ITALIA LIABEL FURLANIJA JULIJSKA KRAJINA 2010
V sodelovanju z Eventi.it

ČETRTEK, 22. JULIJA
Ob 21.15 KONCERT OPERNEGA PETJA
Prireja Opera Akademija Križ pri Trstu

PETEK, 23. JULIJA
Ob 19.00 »ZGODOVINA, SPOMINI IN AVTOBIOGRAFIJE«
Z Gabriello Zian, Andreom Ribezijem ter Irene Pecikar. Večer vodi Adriano Papo
Prirejata društvi Associazione Italoungherese Pier Paolo Vergerio in »Sodalitas« adriatico - danubiana

Ob 21.15 »PAGA SEMPRE PANTALON«
Gledališka predstava skupine Gruppo Filodrammatico della Comunità degli Italiani G. Tartini iz Pirana (Istra).
V sklopu mednarodnega festivala Ave Ninchi - Narečno gledališče treh Benečij in Istre.
Besedilo in režija Ruggero Paghi

SOBOTA, 24. JULIJA
Ob 21.15 2. REVIIJA GODB
Prireja društvo Associazione Onorevoli Colonnelli del Kentucky v sodelovanju z Občino Devin Nabrežina
Pokrovitelj večera Pokrajina Trst
Sodelujejo:
Banda Storica di Pieve Tesino - Val Sugana
Banda della Società Filarmonic "Vittorio Condotti" - Pieris Mladinski pihalni orkester - Piran

NEDELJA, 25. JULIJA
Ob 19.00 »ŠPORT V TRSTU IN OKOLICI«
Sodelujeta Augusto Re David in Dante di Ragogna.
Vodi Adriano Papo. Prirejata društvi Associazione Italoungherese Pier Paolo Vergerio in »Sodalitas« adriatico - danubiana

Vsak večer od 18.00 do 24.00 napihljiva igrala za otroke in bogato založeni kioski jedače in pijače skupine Gruppo Culturale e Sportivo Ajsjer 2000

INFORMACIJE:
Urad za šolstvo, kulturo, šport, mlade, turizem, USJ in evropske projekte Nabrežina, 102 - 34011 Nabrežina (TS)
Tel.: 040-2017372
Fax: 040-201307
E mail: fabris@comune.duino-aurisina.ts.it
www.comune.duino-aurisina.ts.it
www.marecarso.it

SODELOVALI SO

- Gruppo Culturale e Sportivo Ajsjer2000
- Associazione ProLoco Mitreo
- Consulta Giovani del Comune di Duino Aurisina
- Sosvet mladih Občine Devin Nabrežina
- ASSOCIAZIONE TRA LE COMPAGNIE TEATRALI TRIESTINE
- Associazione Internazionale dell'Operetta Friuli Venezia Giulia
- Opera Akademija Križ pri Trstu - Accademia Lirica Santa Croce TRIESTE
- Associazione Onorevoli Colonnelli Kentucky
- Associazione Italoungherese Pier Paolo Vergerio
- 'Sodalitas' adriatico-danubiana

OPČINE - Tretja pobuda konzorcija Skupaj na Opčinah s sodelovanjem Občine Trst

Živahni openski konec tedna bodo danes končali starodobniki

Openski poletni večer povezuje prijetno s koristnim - Zabava tudi za najmlajše

Tržaški župan Roberto Dipiazza s predsednico konzorcija Skupaj na Opčinah Lauro Stojkovič (desno), podprednico Marto Fabris in z Walterjem Bizjakom iz istoimenske avtošole; na Opčinah so dobro poskrbeli tudi za otroke (na desnem posnetku)

KROMA

Splet prireditev v okviru Openskega poletnega večera (Ri...scopriamo Opicina - Una serata d'estate) je letos zaradi vročine, ki pripeka ves konec tedna, še posebno dobrodošel. Razgreti asfalt se namreč zvečer ohladi in omogoči prijeten sprehod med odprtimi trgovinami, sprehajalce pa privabljajo tudi številne prireditve in dogodki.

Včeraj popoldne se je dolgi vikend napovedovanja, glasbe in prireditev začel s sre-

čanjem o varnosti v gospodinjstvu, ki so ga v dvorani ZKB priredili gasilci tržaške sekcije nacionalnega gasilskega združenja. Ob 19.30 je mestna policija zaprla glavne openske ulice za motorni promet in začel se je animiran večer, ki je imel, kot že v petek, za prvo točko razstavo psov. Do 22.30 ure, do katere so bile odprte trgovine z bogato ponudbo kakovostnega blaga, so se vrstile zabave za otroke, glasba z različnimi skupinami, k ogledu sta vabili raz-

stavi Sklada Mitje Čuka v Bambičevi galeriji in v dvorani ZKB, vmes pa so organizatorji - konzorcij Skupaj na Opčinah s sodelovanjem tržaškega občinskega odborništvaja za trgovino - predstavili prvi shod starodobnih avtomobilov, ki bodo openske ulice zasedli danes dopoldne.

Obiskovalci Opčin so si lahko v petek in včeraj ogledali razstavo nakita v zlatarni Malalan, demonstracije in degustacije v trgovini z gospodinjskimi pripomočki Co-

bez, razstavo pripomočkov za vrtnarjenje na dvorišču trgovine Nuova Tecnoutensili in razstavo peči in kaminov podjetja Ceramiche Sclip. Za otroke pa so medtem v baru Vatta organizirali igre in zabavo.

Tisti, ki bodo želeli sodelovati na današnjem srečanju oldtimerjev, se bodo lahko prijaviли že ob 8.30, ob 10. uri se bo začela razstava avtomobilov in nato vožnja, ki se bo ob 13.40 končala pred restavracijo Daneu.

SV. IVAN - Pobuda Javno srečanje o nerešenih vprašanjih

Odbor prebivalcev Sv. Ivana prireja v sredo, 14. julija, ob 18 uri, v Ul. San Cilino poseben simboličen »občinski svet«, na katerega so vabljeni občani, upravitelji in občinski svetniki tako levosredinskih kot desnosredinskih političnih sil. Namen javnega srečanja je pred odobritvijo občinskega regulacijskega načrta pravočasno opozoriti na številne probleme, ki pestijo to mestno četrt. Med temi so npr. potreba po gradnji večnamenskega centra za mlade in za priletne na Trgu Gioberti, odprtje občinskega rektorija, ureditev ljudskega vrta in načrtovanje novega šolskega pola v Ul. delle Cave.

VZPI - V okviru srečanj z borčevskimi organizacijami

General Sebastiano Giangravè obiskal pokrajinski sedež Vzpi

V okviru srečanj z borčevskimi združenji je general vojaškega prezidija v Trstu Sebastiano Giangravè obiskal sedež ANPI-VZPI v ul. Crispi. V sproščnem pogovoru je tekla beseda o delu partizanskega združenja in o še nerešenih vprašanjih, kot je primer openskega strelišča. Ob odhodu je generalzaželel VZPI plodnega dela

KRIŽ - V Kulturnem domu Alberta Sirka v priredbi Glasbene matice S predstavo Musikplanet se je končala poletna glasbena delavnica

V petek, 9. julija, se je v Kulturnem domu Alberta Sirka v Križu s predstavo Musikplanet zaključila poletna glasbena delavnica Glasbene matice, ki je nastala na pobudo nekaterih učiteljev. Pobuda je naletela na pravi uspeh, kar potrjuje kakovost zaključne prireditve, ki je slonela na pevskih, koreografskih in instrumentalnih točkah, nenazadnje pa na prijateljstvu prebivalcev Musikplaneta. Za prijetno vzdušje delavnice in lepe predstave se starši prisrčno zahvaljujejo odgovornim mentorjem Claudii Sedmach, Jani Drasich in Igorju Zobinu.

Na sliki: mali prebivalci Musikplaneta so se v okviru poletne delavnice predali glasbenim melodijam, vzdušje pa je bilo zelo prijetno.

KVESTURA - Prijava 19-letni tujec ponoči skušal ukrasti moped

Policisti tržaške kvesture so včeraj zaradi poskusa kraje prijaviли na prostosti 19-letnega tujega državljana K. M., ki si je skušal prilastiti moped v središču mesta.

Sile javnega reda je v noči na soboto poklicala neka ženska, ki je s svojega doma videla na cesti mladeniča, ko se je blizu nekega mopeda sumljivo obnašal. Policisti so blizu njenega doma naleteli na skupino mladih, med katerimi je bil tudi tisti, ki je odgovarjal opisu ženske, tudi ta pa ga je malo kasneje prepoznala. Možje postavili so se nato približali mopedu in ugotovili, da je bil prednji del odmaknjen, z njega pa so visele nekatere žice.

Policisti so zato poklicali lastnika, ki je na kvesturi tudi prijavił poskus kraje. Tujca K. M. so prav tako odpegljali na kvesturo, kjer so ga po kontroli prstnih odtisov prijavił na prostosti.

Mednarodni natečaj poezije Sledi-Tracce

Zveza slovenskih kulturnih društev spodbuja mlade in manj mlade pesnike, naj sodelujejo na mednarodnem natečaju poezije Sledi-Tracce, ki želi ovrednotiti regionalne, manjšinske in večinske jezike ter spodbujati sodelovanje med različnimi regionalnimi skupnostmi. Tema natečaja je prosta, njegova posebnost pa je, da lahko sodelujejo pesmi ne le v slovenščini in italijanščini, temveč tudi v drugih regionalnih jezikih (za te bo obvezen prevod). Natečaj bo potekal na štirih starostnih stopnjah - otroci, najstniki, mladi in senior.

Izvirne poezije je treba oddati do 31. avgusta. Razpis in več informacij je vsekakor na voljo na spletni strani www.zskd.org.

Miljsko poletje pod zvezdami ob glasbi in plesu

V Miljah se je v petek začelo zabavno in pestro poletno dogajanje. Kot smo že napovedali, bo do 21. avgusta potekala tradicionalna prireditev Muggia sotto le stelle - Milje pod zvezdami. Posebna pozornost bo v teh prvih dneh posvečena miljskemu pustu in finalni tekmi svetovnega nogometnega prvenstva.

Protagonist dogajanja pa bo tudi ples, kateremu so pobudniki namenili več večerov. Prvi izmed teh bo na sporedu že jutri, ko se bodo na odru na Marconijevem trgu ob 21. uri poleg uveljavljenih plesalcev predstavili gojenci plesne delavnice, ki je bila v Firencah v priredbi združenja AlambardoDanza. Na miljskem odru bodo nastopili tudi plesalci in koreografi Daša Grgič, Nastja Bremec, Michal Rynia ter Monica Baroni in Luca Miniati.

Na svoj račun bo prišla tudi glasba in omeniti velja koncert mladinskega orkestra Intercampus na Marconijevem trgu, ki bo v soboto, 17. julija, ob 18. uri. Ob vsakem koraku pa bodo Milje obiskovalcem ponujale razstave, filmske večere in kioske s hrano in pijačo. Popoln program dogodkov je na voljo na spletni strani www.carnevaldemuja.com.

Koncert in opereta v Boljuncu

Gledališče France Prešeren v Boljuncu bo v četrtek, 15. julija, ob 21. uri gostilo edinstveni dogodek v okviru poletnega gledališkega festivala Open door. Teatri a teatro - Gledališča v gledališču, ki ga prireja Pokrajina Trst. Gre za produkcijo gledališča Verdi, in sicer za recital Boulevard opérette »J'ai trois amours« z igralko in pevko Daniela Mazzucato. Protagonistka ob spremljavi pianista Edoarda Lanze pripoveduje in poje o svojih vsestranskih doživetjih na področju operete s številnimi nastopi na tržaškem festivalu, hkrati pa širi pogled tudi na izvrstne francoske samospelne in šansone v duhu Ville lumiére. V »francoskem« recitalu Daniela Mazzucato predstavlja tri stile in tri glasbene duše: portret elegantne gospe v Proustovem slogu, utrinke kipeče pariške razposajenosti oz. »gaité parisienne« ter legendarne atmosfere bulvarjev.

Daniela Mazzucato je vrhunska toskanska sopranistka z izredno bogato umetniško potjo, tako da je gostovanje Verdijeve produkcije prava čast za boljunsko gledališče, za domače občinstvo pa izjemna priložnost. Vstopnice bo mogoče kupiti v gledališču Prešeren uro pred začetkom predstave. 22. julija ob 21. uri pa bo v boljunskem gledališču Prešeren na sporedu še en prestižen operni večer v okviru pobude Gledališča v gledališču, in sicer Verdijev recital *Operetta mon amour* z Eliom Pandolfijem in klavirsko spremljavo Marca Scolaste.

Ukradla alkoholne pijače

Policisti tržaške kvesture so prijavił neko žensko, K. I., ki je v nekem supermarketu ukradla nekaj steklenic žganih pijač. Policiste je poklical lastnik trgovine, ko je opazil njeno sumljivo obnašanje. Ugotovili so, da je v torbi skrivala žgane pijače v vrednosti 70 evrov.

Šagra
Sportni center
Paufriče

MANI SCHERMO
50%
50%

Vsak večer
glasba v živo!

Danes z ansamblom
HAPPY DAY
ples v maskah

Specialitete na žaru

F.C. PRIMORJE
1924

ŠAGRA NA PROSEKU

16., 17., 18., 24., 25., 31. julija
1. avgusta

Kalamari
in
specialitete
na žaru

z glasbo v živo

SOMPD
Vesela pomlad
in
Zborovsko društvo C. A. Seghizzi
v sklopu deželne festivala
SEGHIZZINREGIONE

vabita na koncert
**DEŠKEGA PEVSKEGA
ZBORA iz VARŠAVE**
vodi:
Krzysztof Kusiel-Moroz

V četrtek, 15. julija ob 20.30
v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah

KULTURNO DRUŠTVO
kraški dom vabi
ob 40-letnici delovanja
v sodelovanju z upravitelji
Jame pri Briščkih na

**PEVSKI POZDRAV
IZ KRAŠKIH GLOBIN**

Program bodo oblikovali:
ŽePZ Multifarium iz Rude
MePZ Paket iz Kotmare vasi
(Koroška)
MoPZ Kraški dom

Koncert bo danes, 11. julija,
ob 17.30, v jami pri Briščkih

Organizacije iz Bazovice
vas prijazno vabijo
na tradicionalni

Vaški praznik
"pri Kalu"

dan, 11. julija

Za glasbo in dobro razpoloženje
bo poskrbel

**ANSAMBEL
3 PRASIČKI**

Delovali bodo dobro založeni kioski!

ritvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 17.50, 19.40, 21.30 »Toy Story 3 (3D)«.

ARISTON - 21.15 »complicato«.

CINECITY - 15.05, 16.20, 17.25, 18.45, 20.00, 21.15, 22.10 »Toy Story 3 - La grande fuga 3D«; 15.15, 17.40, 19.55, 22.00 »Toy Story 3 - La grande fuga«; 14.50, 15.30, 16.00, 17.15, 18.00, 18.30, 20.30, 21.15, 22.10 »The Twilight saga: Eclipse«; 17.30, 20.00, 22.15 »A-Team«; 15.10 »Tata Matilda e il grande botto«.

FELLINI - 18.30 »Il concerto«; 20.45 »La papessa«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Fratellanza - Brotherhood«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il padre dei miei figli«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Che fine ha fatto Osama Bin Laden?«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Mora v ulici Brestov«; 15.40, 18.20, 21.00 »Mrk«; 17.20, 19.20, 21.20 »Veronika se odloči umreti«.

KOPER - PLANET TUŠ 20.30 »Robin Hood«; 11.10, 13.30, 15.50, 18.10 »Shrek za vedno 3D«; 16.10, 21.20 »Seks v mestu 2«; 11.20, 13.50, 16.20, 19.00 »Mrk«; 12.00, 17.05, 19.15, 21.25, 23.30 »Morilci«; 13.00, 19.10 »Nowhere Boy - Zgodba o Johnu Lennonu«; 12.20, 16.35, 18.55, 21.15 »Pisma Juliji«; 11.50, 14.10, 17.00, 19.20, 21.40 »Predatorji«.

LJUDSKI VRT 21.15 »Alice in Wonderland«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 16.45, 18.15, 19.00, 20.15, 21.15, 22.15 »Twilight saga: Eclipse«; Dvorana 2: 16.15, 20.15 »About Elly«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15 »Toy Story 3«; 22.15 »Toy Story 3« 3D; Dvorana 4: 18.15, 22.15 »A-Team«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.40, 20.00, 22.10 »The Twilight saga: Eclipse«; Dvorana 2: 15.45, 18.00, 20.30 »Toy Story 3 (3D)«; Dvorana 3: 16.40, 18.50, 21.15 »The Twilight saga: Eclipse«; Dvorana 4: 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Briht Star«; Dvorana 5: 16.00, 17.50, 20.00, 22.00 »Il padre dei miei figli«.

Lekarne

Nedelja, 11. julija 2010
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Ul. Flavia 39/C - Žavlje, Fernetiči.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Giotti 1 (040 635264), Ul. Belpoggio 4 (040 306283), Ul. Flavia - Žavlje (040 232253).
Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ul. 33, Ul. Flavia 39/C - Žavlje (040 212733).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ul. 33 (040 638454).

Od ponedeljka, 12.,
do sobote, 17. julija 2010
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00
Oširek Piave 2 (040 361655), Ul. Felluga 46 (040 390280), Lungomare Venezia 3 - Milje (040 274998).
Proseška ul. 3 - Opčine (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30
Oširek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 - Milje.
Proseška ul. 3 - Opčine (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Bernini 4 (040 309114).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih sto-

nosti šola zaprta ob sobotah do vključno 28. avgusta.
NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

Izleti

OBČINE DEVIN NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR v sodelovanju z zadrugo La Quercia organizirajo v sredo, 14. julija, za družine in otroke bivačnice na teritoriju treh občin enodnevni izlet v Gardaland. Info na tel. št. 040-2071386 ali na 040-2907151, najkasneje do ponedeljka, 12. julija. Mesta so omejena.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV v Trstu vabi člane in prijatelje na celodnevni izlet, ki se bo zaključil s tradicionalnim srečanjem na Mašunu s pobratenim Društvom upokojencev iz Ilirske Bistrice, v petek, 16. julija. Informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, od 9. do 13. ure, tel. 040-360072.

SPDT vabi člane in prijatelje, da se udeležijo 30. letnice pobratenja s P. D. Integral (LJ). Proslava bo na Planini pri jezeru v nedeljo, 18. julija. Avtobus bo odpotoval s Trga Oberdan ob 6. uri, iz Opčin izpred hotela Daneu ob 6.15. Tržaški planinci se bomo peljali do Stare Fužine in nadaljevali peš do Planine Blato in do Koče pri jezeru. Informacije in vpis na tel. 040-220155 (Livio) ali 040-413025 (Marinka).

KMEČKA ZVEZA organizira v sodelovanju z ZKB na Opčinah, v nedeljo, 25. julija, enodnevni izlet na tradicionalni Kmečki praznik, ki ga letos Skupnost južno koroških kmetov prireja v Železni Kapli. Podrobne informacije dobite na uradih Kmečke zveze (040-362941).

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN ŠZ SLOGA prirejata v nedeljo, 25. julija, enodnevni avtobusni izlet v Dolomite in sicer na jezero Misurina v vzponom s sedežnico na Col de Varda. Informacije in vpisnina na tel. št.: 040-200782 Frančko ali 040-226283 Viktor.
SPDT organizira od 2. do 11. septembra avtobusni izlet po Črni Gori. Povzpeli se bomo na najvišje vrhove Prokletja in Durmitorja, obiskali bomo tudi nekatere kulturne in zgodovinske znamenitosti. Zainteresirani pohitite z vpisom. Informacije na tel. št. 040-220155 (Livio).

Po dolgi bolezni nas je zapustila naša draga

Joža Marušič roj. Kobal

Žalostno vest sporočajo

mož Klavdijo, hčerka Klavdija z
Andreom, sin Adi s Sereno,
Majo in Maruško

Od nje se bomo poslovili v torek, 13. julija, med 8.00 in 9.00 uro v ulici Costalunga.
Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Trst, Ajdovščina, 11. julija 2010

Šolske vesti

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA bodo do konca avgusta uradi ob sobotah zaprti.

ZDRUŽENJE STARŠEV N.S.Š. SV. CIRILA IN METODA iz Katinare obvešča, da za tabor angleškega jezika »Jezikajte« in šahovsko, fotografsko in računalniško delavnico MIŠK@ je možen vpis do 17. avgusta. Za dodatna pojasnila in prijave pokličite na tel. št. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: zscirilmethod@gmail.com.

DPZIO JOŽEF STEFAN obvešča, da bodo šolski uradi zaprti ob sobotah do 21. avgusta. Redni pouk za šolsko leto 2010/11 se bo začel 13. septembra.

DTTŽG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 21. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejav-

† Nenadoma nas je zapustil naš dragi

Umberto Ghez (Berto)

Pogrešali ga bodo

žena Anita, hčerka Annamaria s Claudiom, vnuka Cristian s Tatjano in Paolo s Flavio ter preljubi pravnukinji Nina in Ilenia

Zadnji pozdrav mu bomo dali v četrtek, 15. julija, med 10.30 in 12.40 v ulici Costalunga s kratko mašo. Sledil bo pogrebni obred v cerkvi sv. Trojice na Katinari.

Podlonjer, 11. julija 2010
Kraško pogrebno podjetje Lipa

Čau,
nono Bepo

tvoji Nina in Ilenia

Stricu Bertotu
zadnji pozdrav

Loredana in Rosana

Ob boleči izgubi nonota Bertota sočustvujemo s Cristianom in vso družino

Tina, Tadej, Sandy in Ksenja

Ob izgubi dragega Bertota se pridružujeta žalovanju

družini Cok in Mersig

Ob smrti dragega Bertota Gheza izreka ženi Aniti in hčerki Anamariji ter družini iskreno sožalje

Nada Pavlič iz Boršta

Ob nenadni smrti člana Umberta Gheza izreka

Društvo slovenskih lovcev
Doberdob

iskreno sožalje vsem svojim.

Ob boleči izgubi dragega Umberta izreka iskreno sožalje svojim

Lovska družina Bazovica

11.7.2009

11.7.2010

Igor Luxa

"Na lepša morja"

Tvoja družina

Ob prerani smrti dragega

ZORKOTA SANTINIJA

izraža sorodnikom iskreno sožalje

ŠKD Cerovlje-Mavhinje

Ob izgubi dragega

ZORKOTA SANTINIJA

izreka svojim iskreno sožalje

SKD Vigred

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funebri

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Nudimo prevoze za
tržaško občino in okolico,
narodne in mednarodne
prevoze ter razne storitve
na pokopališčih.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebianca 34
Ul. dell'Istria 129
Ul. del Ghirlandajo 28
brezplačno notranje parkirišče
Usuge na domu

Naša tečajnika

Patricija Jurinčič in Ilija Ota

sta bila sprejeta na Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani.

Obema velik aplavz!

Vsi pri STUDIO ART

Čestitke

Končno imamo knjigovodkinjo! Za uspešno opravljeno maturo, čestitamo naši VANESSI: Ivan, Fabio, stric Sergio, Zofka, Franco in Wilma.

LEANDER STOCCA je te dni praznoval visok življenjski jubilej, in sicer 90. rojstni dan. Naj zdravje, sreča še dolgo mu cvetita, naj mu ves čas kot doslej smeh in veselje v očeh žarita. Iskreno mu čestitamo vsi L'kvevi ter žena Ivanka z družino.

Naše aktivne članice RAJA PERIC, JOŽICA FORČIČ, MATEJA PERNARČIČ in FRANCESCA CIACCHI so uspešno opravile zrelostni izpit. Iskreno jim čestita SKD Igo Gruden iz Nabrežine.

KIM FURLAN, KATERINA IS-CRA in MARTINA TIMEUS so te dni uspešno opravile maturo. Še veliko uspehov ter seveda poletne zabave jim želimo vsi pri ASD Cheerdance Millennium!

Celotna ekipa Slomedie čestita svojim sodelavcem in prvima praktikantom KARIN MILCOVICH in ANDRU PERTOTU za uspešno opravljeni zrelostni izpit.

SKD Lipa iskreno čestita MATEJI MEZGEC in ostalim bazovskim maturantom za doseženi uspeh na maturi.

LARA, MAŠA, CARLA, ILARIA, FRANCESCA, IRINA, KARIN, ERIK, ANTON uspešno ste opravili zadnji šolski spust! Čestitamo vam vsi pri SK Brdina.

Obvestila

NARAVOSLOVNI DIDAKTIČNI CENTER v Bazovici (št. 224 - TS, tel. 040-3773677, 336-6867882) bo odprt vsak ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 9. do 13. ure, ob torkih od 14. do 20. ure. Vstop prost. Voden ogled ob 18.30. V prostorih poteka razstava slikarke Donatelle Bartoli »Natura & Cultura«.

AD FORMANDUM sprejema vpise na tečaje iz Kataloga permanentnega izobraževanja Dežele FJK iz Kmetijske živilskega področja: tehnike vinarstva 50 ur; predelava prašičjega mesa 56 ur; tehnike oljkarstva 60 ur. Področje upravljanja podjetja: uspešna komunikacija 33 ur; tehnike prodaje 48 ur; splošno knjigovodstvo 60 ur; upravljanje finančnega poslovanja podjetja 60 ur. Tečaj so namenjeni prebivalstvu med 18. in 64. letom starosti s stalnim bivališčem v FJK. Pogoja morata biti izpolnjena na dan vpisa. Stopnja izobrazbe ni pogoj za vpis. Cena: 1,00 evro za vsako uro, brezplačno za delavce v dopolnilni blagajni ali na čakalju. Vpisovanja na sedežu v Ul. Ginnastica 72 - TS (tel. 040-566360, ts@adformandum.eu).

INTERCAMPUS 2010 - ZSKD obvešča, da je zbor udeležencev mednarodnega mladinskega glasbenega laboratorija Intercampus danes, 11. julija, ob 8. uri v Dijaškem domu v Kopru (Cankarjeva ul. 5).

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - KROŽEK PESCATORI vabi danes, 11. julija, v Ljudski dom v naselju Sv. Sergija (Ul. Di Peco) na praznik komunističnega tiska.

VABILO NA VEJNO - danes, 11. julija, ob 17. uri bo na Vejni vsakoletno slavje sv. Cirila in Metoda. Slovesno somaševanje bo vodil letošnji novomašnik Boštjan Fegic iz koprške škofije. Sodeloval bo cerkveni pevski zbor ZCPZ. Zazeljene so narodne noše.

INTENZIVNI TEČAJ ŠPANŠČINE v juliju

- 20 ur z izkušenim španskim profesorjem. Info na sedežu Sklada Mitja Čuk, tel. št. 040-212289 ali v uradu od 10. do 12. ure, Proseška ul. 131, Opčine. E-mail: info@skladmc.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Saležu bo v ponedeljek, 12. julija, zaprta.

OTROŠKE LIKOVNE DELAVNICE v Miljah z Leonardom Calvom in Alenko Deklic, od 13. do 16. julija, v jutranjih urah. Informacije na tel. št. 040-774586 ali 333-4784293.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren obvešča, da bo v juliju vadba potekala le ob torkih (13., 20., in 27. julija) od 19. do 21. ure, kot običajno, v prostorih Trubarjeve dvorane na nižji srednji šoli S. Gregorčič v Dolini.

60. LETNIKI IZ DOLINSKE OBČINE ste vabljeni na drugi pripravljani sestanek, ki bo v četrtek, 15. julija, ob 18. uri v Partizanskem klubu v Boljuncu, da dokončno odločimo kje in kako praznovati našo okroglo obletnico.

MLADINSKI KROŽEK PROSEK-KONTOVEL v sodelovanju z Rajonskim svetom za zahodni Kras prireja na dvorišču krajevnega urada Kino na prostem. V četrtek, 15. julija, dokumentarni film slovenskega fotoreporterja »Bil sem zraven«. Prisoten bo režiser Jurij Gruden. Začetek ob 21. uri, v primeru slabega vremena bodo filme predvajali v Kulturnem domu na Proseku.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestel v četrtek, 15. julija, ob 19. uri svojem sedežu (Prosek št. 159).

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro: petek, 16. julija, nastop plesne šole Diamante; sobota, 17. julija, ansambel Oasis; nedelja, 18. julija, koncert Godbenega društva Prosek, sledi ansambel Mi; sobota, 24. julija, ansambel Happy Day; nedelja, 25. julija, ansambel Souvenir; sobota, 31. julija, ansambel Venera; nedelja, 1. avgusta, ansambel Souvenir.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leto starosti. Tečaji se bodo vršili ob vikendih, v izmenah: julija: 17., 18.; avgusta: 23., 24., 25., 31.; 1. avgusta. Ob petkih zvečer ob 19. uri teorija, sobota in nedelja na morju od 10. do 16. ure. Možne so individualne ure windsurfa in po dogovoru organiziramo tečaje tudi v drugih terminih. Informacije in vpisovanja v tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Sosljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

DEUTSCH LERNEN - LEICHT GEMACHT! V poletnih mesecih vam nudimo tečaje ali individualne lekcije nemškega jezika za vse starosti in stopnje z usposobljeno pedagoginjo iz Avstrije. Info: Slomedia, Ul. Polonio 3, tel. št. 040-3476031 od 9. do 13. ure.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira za srednješolce tečaje jadrnanja na deski in na jadrnicah O'pen Bic. Tečaji bodo celotenski od 13. do 18. ure. Vršili se bodo v sledečih izmenah: od 19. do 23. julija. Informacije in vpisovanja v tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Sosljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih štiri 10-dnevne jadrnalne tečaje na jadrnicah tipa Optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od 1. 1998 do 2003 in znajo plavati. Tečajniki imajo poskrbljeno jadrnico, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V. Tečaj se odvijajo od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure, od 19. do 30. julija. Informacije in vpisovanja v tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Sosljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo odhod na dvotedensko taborjenje v Ruše v ponedeljek, 19. julija, iz Sežane. Zbirališče na avtobusni postaji v Sežani ob 7.30, odhod ob 8.00. Prihod v Sežano v ponedeljek, 2. avgusta, ob 18.30.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v petek, 23. julija, ob 18.00 obisk vinske

kleti Zaro pri Izoli. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Informacije in prijave na spletni strani www.onav.it, na tel. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOŠOVEL organizira: 1) Poletni center za otroke od 1. do 3. in od 3. do 6. leta starosti, ki bo v prostorih Dijaškega doma do 6. avgusta; 2) Poletni center za otroke od 6. do 12. leta starosti, ki bo v prostorih Dijaškega doma do 30. julija. Zainteresirani si lahko poljubno izberejo teden bivanja v centru; 3) Kolonijo pri morju - Špadiči, ki bo od 24. do 31. julija. Za informacije in vpis se lahko javite v pisarni Doma od 8.30 do 16.30 od ponedeljka do petka ali tel. 040-573141. Pobuda, izvedena s prispevkom Pokrajine Trst na podlagi Deželnega zakona št. 10/88, ki ureja predvise na področju posegov v korist mladoletnih brez primerne oskrbe.

OBČINA DEVIN NABREŽINA je spet odprla duri Centra NetPoint v Grudnovi hiši v Nabrežini. Namenjen je otrokom in mladostnikom do 14. leta starosti. Urnik: torek in četrtek od 9. do 13. ure do četrta, 29. julija. Vpišete se lahko ob urah odprtja centra. Info: g. Fabris - Urad za javno šolstvo, kulturo, šport, mlade, turizem, okene urada za stike z javnostjo in evropske projekte. Tel. št. 040-2017372, fax: 040-201307, e-pošta: fabris@comune.duino-aurisina.ts.it.

KOSOVELOVA knjižnica z enotami in Kosovelovala domačijo bodo julija in avgusta delovali s sledečim urnikom: Sežana (nespremenjen), pon.-pet. od 7. do 18. ure, sobota od 8. do 13. ure; Divača: torek in petek od 11. do 18. ure, četrtek od 8. do 12. ure; Komen (nespremenjen), torek in petek od 11. do 18. ure, sredo od 8. do 14. ure; Kozina: ponedeljek od 7. do 14. ure ter v sredo in petek od 10. do 17. ure; Kosovelovala domačija: po tel. dogovoru 057642108 (D. Sosič).

KRUT nudi individualne programe za sprostitev, preventivo in rehabilitacijo v raznih termalnih centrih, posebno ugodne pogoje v Zdravilišču Strunjan, Šmarjških in Dolenskih Toplicah. Informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel. št. 040-360072 (od 9. do 13. ure).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do petka, 10. septembra, obratovali od 9. do 13. ure in da bodo zaprti od 9. do 13. avgusta.

MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA za srednješolce v soorganizaciji ZSKD se bo letos odvijala v Vuzenici od nedelje, 22., do sobote, 28. avgusta. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Informacije na tel. št. 040-635626.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZSSDI organizira »Poletni intenzivni plesni teden« od 23. do 27. avgusta in od 30. avgusta do 3. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, za otroke od 4. do 12. leta starosti. Navijaške, gimnastične in plesne delavnice, ročna dela ter veliko zabave! Informacije in vpis na tel. št. 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillemium.com.

TPK SIRENA IN ZSSDI organizirata jadrnalne (teorične in praktične) tečaje. Nudita jadrnalno opremo in logistiko, strokovno vodstvo ter vpis v Jadrnalno zvezo-FIV. Potrebna sta dobro poznavanje plavanja in zdravniško spričevalo. Razred optimist - od 6 do 10 let: od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure, od 23. avgusta do 3. septembra. Vpis najkasneje 14 dni pred začetkom vsakega tečaja. Informacije in vpis v tajništvo društva TPK Sirena, Miramarski drevored 32, ob ponedeljkih in petkih od 18. do 20. ure ter ob sredah od 9. do 11. ure; tel.: 040-422696; fax 040-4529907; tpkcnsirena@libero.it.

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja poletno delavnico za otroke od 5. do 11. leta Uvajanje v svet glasbe (petje, igranje, ples,...) od 30. avgusta do 3. septembra. Info vsak dan razen sobote od 9. do 17. ure na tel. št. 040-418605 (tajništvo šole).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih jadrnalne tečaje za odrasle na jadrnicah tipa fiv 555. Tečaji trajajo dva vikenda, ob petkih teoretični in ob sobotah ter nedeljah praktični del. Datum in urniki po dogovoru. Informaci-

je in vpisovanje v tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure, ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Sosljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

Priveditve

KD KRAŠKI DOM vabi, ob 40. letnici delovanja, v sodelovanju z upravitelji jame pri Briščikih, na »Pevski pozdrav iz kraških globin«. Program bodo oblikovali: Žepz Multifariam iz Rude, Mepz Paket iz Kotmare vasi (Koroška) in Mopz Kraški dom. Koncert bo danes, 11. julija, ob 17.30 v jami pri Briščikih.

SKD VIGRED vabi na dvorišče Štalce, (v primeru slabega vremena v notranjosti), v Šempolaju ob 21. uri na ogled slovenskih filmov: v torek, 13., »Življenje kot v filmu« in v sredo, 21. julija, »Pod njenim oknom«.

SKD TABOR - POLETJE POD KOSTANJEM na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah ob 21. uri: v četrtek, 15. julija, celovečerni film »Invictus« (režiža Clint Eastwood, igra Morgan Freeman); v četrtek, 22. julija, Pupkin Kabarett. V slučaju slabega vremena bodo priveditve v dvorani.

SOMPD VESELA POMLAD v sodelovanju z 49. Mednarodnim zborovskim tekmovanjem Seghizzi v sklopu delne revije Seghizzi in regione vabi na koncert otroškega zbora iz Varšave, ki bo v četrtek, 15. julija, ob 20.30 v cerkvi sv. Jerneja ap. na Opčinah.

ZSKD in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti vabita na koncerta mednarodnega Mladinskega orkestra Intercampus v petek, 16. julija, ob 19. uri na Tartinijevem trgu v Piranu in v soboto, 17. julija, ob 18. uri na Trgu Marconi v Miljah.

GUČA NA KRASU - roštiljada z najboljšimi trubači iz Guče v soboto, 17. in nedeljo, 22. julija, na prireditvenem prostoru v Praprotu. Nastopili bodo Orkestar Dejana Petrovića, Orkestar Elvisa Ajdinovića, Dej š'n litro, Orkestar Bojana Ristića, Orkestar Ekrema Mamutovića in Orkestar Bojana Krstića. Organizatorja prireditve, ki spada v festival Glasba brez meja 2010, sta Glasbeno Kulturno društvo DrugaMuzika in Srbsko društvo Vuk Karadžić iz Trsta.

Osmice

DRUŽINA KOŠUTA je odprla osmico, Križ 422. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek. Tel. št.: 040-220605.

IZTOK je v Slivnem odprl osmico. Tel. št.: 040-200634.

MILIČ je odprl osmico v Repnu 49, tel. št. 040-327104.

NA KONTOVELU »KAMENCE« je odprta osmica.

OSMICA je odprta v Mavhinjah pri Normi. Tel. 040 - 299806.

OSMICA je v Dolini pri Mariu Žerjalu.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot 23.

OSMICO je odprl Škerk Alberto v Trnovci. Tel. št. 040-200937.

OSMICO JE SKUPEK ODPRL V KOLU-DROVCI.

OSMICO sta odprla Alma in Stanko Gruden v Samatorci. Tel. 040-229349. Toplo vabljeni!

V GABROVCU pri Bogdanu in Marlenki je odprta osmica. Tel. št. 040 - 2296068. Vljudno vabljeni!

V MEDJI VASI št. 10 sta odprli osmico Mavrica in Sidonija. Tel. št. 040 - 208987.

V ZGONIKU je odprl osmico Janko Kocman. Tel. 040 - 229211.

ŠUBER ima odprto osmico na Opčinah, toplo vabljeni!

Mali oglasi

IŠČEM DELO kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št. 348-9298134.

PRODAM novo peč Piazzetta 655 - EHT, še v embalaži. Cena 2.600,00 evrov. Tel. št.: 333-2870593 (po 17. uri).

PRODAM orodje za izdelavo vina. Tel. št.: 040-226276.

PRODAM KNJIGE za vse razrede jezikovne smeri liceja F. Prešeren. Poklicati tel. št.: 333-1890739.

Poslovni oglasi

V OBRJNI CONI DOLINA daje-mo v najem 2 urada.

040-228537

(8.30-12.30 in 14.30-16.30)

ZNANA GOSTILNA na tržaškem Krasu išče novega gostilničar-ja/ko. Interesenti pokličite

333-5849682

od 16. do 19. ure.

PRODAM MOTOR aprilia pegaso 650, letnik 2002, v odličnem stanju. Cena 1.800,00 evrov. Tel. št.: 348-4487012.

PRODAM SKUTER honda ps 125cc, letnik 2007, 5.000 km, v odličnem stanju, vedno hranjen v garaži, za 1.600,00 evrov. Tel. št.: 334-3539564.

SADIKE OLJKE belica prodamo po ugodni ceni; tel. 0481-882112 ob uri kosila.

Loterija 10. julija 2010

Bari	63	12	78	22	73
Cagliari	64	52	82	6	27
Firenze	48	9	31	63	77
Genova	86	44	81	8	39
Milan	87	30	14	66	36
Neapelj	71	84	43	50	76
Palermo	23	87	14	81	70
Rim	85	23	61	30	42
Turin	32	41	20	54	65
Benetke	28	48	54	78	85
Nazionale	13	77	45	79	80

Super Enalotto št. 87

10	25	34	79	85	86	jolly 15
Nagradni sklad						3.928.476,34 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						97.289.382,36 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
20 dobitnikov s 5 točkami						29.463,58 €
1.422 dobitnikov s 4 točkami						414,39 €
60.422 dobitnikov s 3 točkami						19,50 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
7 dobitnikov s 4 točkami	41.439,00 €
262 dobitnikov s 3 točkami	1.950,00 €
3.903 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
26.722 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
58.229 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1 (univerza)

SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1

Q8: Domjo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan - drž. c. 202 (km 27)

ESSO: Pokrajinska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Jaz in ti... in Primorski

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljal poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Dežela bo financirala projekt občine in družbe Terziaria Gorizia CAT

126.000 evrov za poživitev obnovljenega mestnega središča

Sredstva bodo namenjena animaciji, promociji trgovine in gostinstva ter ovrednotenju tipičnih proizvodov

Dežela Furlanija-Juljska krajina je odobrila projekt za poživitev obnovljenih ulic in trgov goriškega mestnega središča, ki sta ga izdelala goriška občina in družba Terziaria Gorizia CAT. Na razpisu, ki ga je dežela objavila na podlagi zakona št. 266/2007, se je goriški projekt uvrstil na drugo mesto. Za ovrednotenje trgovine, gostinskih dejavnosti, promocijo turizma in tipičnih proizvodov bo Gorica prejela približno 100.000 evrov, katerim bo občina iz svojega proračuna dodala še 26.000 evrov.

»Tudi ta projekt spada v širši načrt razvoja mesta, ki ob preureditvi ulic in trgov predvideva tudi animacijo le-teh,« je povedal goriški župan Ettore Romoli. V imenu zveze trgovcev Ascom, ki je ustanovila družbo Terziaria Gorizia CAT, je spregovoril predsednik Pio Traini in izrazil zadovoljstvo nad dobro uvrstitvijo na razpisu. »Mestno središče nujno potrebuje poživitev, če želimo dati novega zagona gospodarskim dejavnostim,« je poudaril Traini. Podžupan in odbornik Fabio Gentile je spomnil, da je zamisel o tem projektu in prijavi na razpis sprožil projekt Leonardo, v okviru katerega nameravajo urediti urbani komercialni center med ulicama Santa Chiara in Boccaccio ter ovrednotiti pokrito tržnico na Verdijevem korzu. Z denarjem, ki ga bodo dobili z dežele FJK, bodo po Gentilejevih besedah lahko začeli uresničevati tudi pobudo naravnega komercialnega centra v goriški peščini, o kateri se trgovci in upravitelji že nekaj mesecev pogovarjajo v okviru posebne delovne skupine.

Projekt poživitve mestnega središča, kateremu je dežela namenila 100.000 evrov, predvideva animacijo, promocijo in sistemsko povezovanje trgovskih dejavnosti, ovrednotenje značilnih proizvodov in obrtnišva, izkoriščanje potenciala sodobnih medijev, združevanje trgovske dejavnosti s pobudami, kot so degustacije, tržnice v Gorici in drugih krajih, sodelovanje na sejmu Urbanpro 2010 in še marsikaj. »Z zvezo Ascom ustanovljamo tudi mrežo gostincev. Združenje, h kateremu je že pristopilo 25 subjektov, se bo imenovalo "Gorizia a tavola" in se bo prvič sestalo prihodnji teden,« je zaključil odbornik za turizem Antonio Devetag. (Ale)

Z leve Devetag, Romoli, Traini in Gentile

BUMBACA

ŠTANDREŽ - Brescia ne soglaša s stališčem rajonskega sveta za Rojce

»Krožišče nepotrebno«

Štandreški predsednik meni, da je že sprejeti projekt preureditve križišča med ulicama San Michele in Del Carso povsem primeren in ga ne gre spreminjati

Nobenega razloga ni, da bi projekt za preureditev križišča med ulicama Del Carso in San Michele, ki predvideva tudi ureditev parkirišča z 19 mesti, spreminjali in namesto njega gradili krožišče. O tem je prepričan predsednik rajonskega sveta za Štandrež Marjan Brescia, ki odločno nasprotuje stališču rajonskega sveta za Rojce. Le-ta je konec junija sprejel resolucijo, s katero poziva občino, naj ponovno vzame v pretres projekt za preureditev območja pred štandreško telovadnico, češ da bi nova prometna ureditev povzročala težave voznikom, ki se iz Gorice peljejo v Ulico Del Carso.

»Vozniki, ki se peljejo po Ulici San Michele v smeri iz Gorice proti Štandrežu in so namenjeni v Ulico Del Carso, se v večini primerov poslužujejo Ulice Cossetto. Popolnoma nesmiseln se mi torej zdi predlog rajonskega sveta za Rojce, ki zagovarja potrebo po ureditvi krožišča

med ulicama San Michele in Del Carso,« je povedal Brescia, ki je svoje stališče tudi empirično podprl. »Preveriti sem hotel, koliko voznikov zavije iz Ulice San Michele v Ulico Del Carso. Druga julija je med 10.15 in 11.30 zavilo v Ulico Del Carso 16 avtomobilov, pred sedeži Čedajske banke-Kmečke banke, bančnega zavoda »Cassa di risparmio del Friuli-Venezia Giulia«, in Zadružne banke Doberdob-Sovodnje pa je v istem času parkiralo 30 avtomobilov. Istega dne je iz Ulice San Michele v Ulico Cossetto med 11.15 in 11.30, torej v pičlih petnajstih minutah, zavilo 16 avtomobilov, toliko kot jih je iz Ulice San Michele v Ulico Del Carso pri telovadnici zavilo v eni uri in četrt,« je povedal Brescia in poudaril, da je načrt preureditve križišča štandreška skupnost sprejela z odobravanjem, saj zagotavlja obenem tudi večjo varnost za pešce in kolesarje. (Ale)

Križišče pri štandreški telovadnici čaka na obnovo

BUMBACA

GORICA-SOVODNJE - Za bivšo sežigalnico v Ulici Gregorčič

Nov zbirni center odprl vrata

Zaenkrat je namenjen le Goričanom, občina Sovodnje pa si prizadeva, da bi ga čim prej lahko začeli uporabljati tudi sovodenjski občani

Včeraj so v Ulici Gregorčič med Štandrežem in Sovodnjami odprli nov zbirni center za kosovne odpadke. S tem je občina Gorica nadomestila zbirni center v Ulici Brigata Sassari, ki ga je zaradi neskladnosti z zakonskimi predpisi morala zapreti na začetku julija.

Ekološki otok, ki je zaenkrat namenjen občanom goriške občine, so uredili za nekdanjim upeljevalnikom. Začasno bodo odpadke zbirali pod tamkajšnje halo, ki so jo občinski uradi za okolje evidentirali z goriško občino, naknadno (predvidoma pred koncem prihodnjega leta) pa bodo izvedli nekaj sanacijskih posegov in dokončno uredili zbirni center, ki bo namenjen kosovnim in drugim odpadkom. Center bo odprt od ponedeljka do petka med 14.30 in 18. uro, ob sobotah med 9.30 in 12.30 ter med 14. in 18. uro, ob nedeljah pa med 9.30 in 12. uro. Trenutno lahko center uporabljajo le prebivalci občine Gorica, sovodenjska županja Alenka Florenin pa si prizadeva, da bi ekološki otok lahko čim prej uporabljali tudi Sovodenjci, ki morajo kosovne odpadke odvažati v Moraro. O tem se je že marca dogovorila tudi z občinskim odbornikom Francescom Del Sordijem. »Sprva je bilo sicer napovedano, da bo odlagališče v Ulici Brigata Sassari delovalo do dokončne ureditve območja bivše sežigalnice, nato pa je občina Gorica spremenila načrte. Pričakovali bi vsaj telefonski klic,« je povedala Floreninova in dodala, da se bo o problematiki povečanega prometa, do katerega bo zaradi prisotnosti zbirnega centra prišlo v Ulici Gregorčič, pogovorila s pokrajinsko upravo.

Zbirni center v Ulici Gregorčič je namenjen kosovnim odpadkom

BUMBACA

ŠTANDREŽ »Ulico Gregorčič je čim prej treba urediti«

»Zaradi odprtja zbirnega centra za kosovne odpadke za bivšo sežigalnico se bo promet v Ulici Gregorčič bistveno povečal. Zato je nujno, da se na tej cesti čim prej uredi pločnike in kolesarske steze, ki jih danes ni,« je povedal predsednik rajonskega sveta Marjan Brescia, ki opozarja, da je za ta poseg že dve leti na razpolago tudi denar. »Dežela FJK je za ureditev Ulice Gregorčič v industrijski coni v Štandrežu dodelila industrijskemu konzorciju kar 1.500.000 evrov. Od konzorcija zahtevamo, da razpoložljiva sredstva čim prej porabi,« je podčrtal Brescia. O tem vprašanju se je predsednik rajonskega sveta v terek pogovoril tudi s predsednikom goriške pokrajine Enricom Gherghetto in odbornico Maro Černic. »Ulica Gregorčič je namreč pokrajinska cesta. Konzorcij je pristojen le za ureditev ceste do bivše sežigalnice, za izgradnjo pločnikov in kolesarske steze do sovodenjske občine pa smo vprašali pokrajino,« je dodal Brescia.

MEDEJA - Včeraj dopoldne na pokrajinski cesti št. 6

Na poti proti domu kolesar žrtev nesreče

V moškega je trčil kombi za oskrbo z medicinskim kisikom - Dinamiko preverjajo

Prizorišče nesreče v Medeji (levo); Severino Brumat (zgoraj); kolo ponesrečenca na travniku ob cestišču (desno)

BUMBACA

V Medeji je bil zelo poznana osebnost, saj je vodil priznano kmetijsko podjetje, zaradi tega pa je njegova smrt še toliko bolj odjeknila. 85-letni Severino Brumat je umrl včeraj dopoldne, usodne so mu bile poškodbe, ki jih je utrpel v prometni nesreči nedaleč od svojega doma.

Moški se je okrog 10. ure s kolesom vozil po pokrajinski cesti številka št. 6. Pedale je vrtel iz Borgnana v smeri proti Medeji. Vračal se je proti domu, dosegel bi ga po še kakih petsto metrih vožnje, vendar mu je to preprečila nesreča. Moškega je namreč podrl kombi znamke Renault, ki ga je upravljal 25-letni C.B. iz kraja Torreano. Mladi voznik je zaposlen pri podjetju Vivisol, ki je specializirano v oskrbi na domu z jeklenkami z medicinskim kisikom. 25-letnik je bil s kombijem namenjen v smeri proti Medeji, kjer je iz še nepojasnjenih razlogov trčil v priletnega moškega. Trk je bil silovit, tako da je 85-letnika vrglo v travnik ob robu cestišča. Mimoidoči avtomobilisti so takoj sprožili alarm in reševalno vozilo je čez nekaj minut že prihitelo na kraj nesreče.

Zdravnik službe 118 je odhitel do ponesrečenega moškega, toda zanj ni bilo več nobene pomoči. Utrpel je tako hude poškodbe, da je bil pri priči mrtev. Na prizorišču nesreče je prihitelo tudi osebje letečega oddelka iz Trziča. Policisti so poskrbeli za urejanje prometa, medtem ko so odpeljali truplo ponesrečenca, nato pa so opravili vse po zakonu predvidene meritve.

Dinamika nesreče še ni povsem jasna, so pojasnili policisti, ki preverjajo več morebitnih vzrokov. »Mogoče se je priletni kolesar naenkrat premaknil proti sredini cestišča, mogoče ni slišal, da je za njim prihajal kombi. Po drugi strani je lahko napako zagrešil voznik dostavnega vozila, pri prehitovanju se je mogoče preveč približal kolesarju in povzročil njegov padec. Vse je treba še preveriti,« so razložili trziški policisti.

Takoj po nesreči sta na prizorišču prihitela tudi Brumatova sinova, v Medeji pa so kaj kmalu domala vsi domačini izvedeli za usoden trk, v katerem je tragično preminil njihov priljubljeni sovaščan.

TRZIČ - 31-letni Tobia Speranza

Na sodišču izdali dovoljenje za pokop

Pogreb 31-letnega Tobie Speranza bo v torek, 13. julija, ob 11. uri v cerkvi sv. Nikolaja v Trziču, saj so včeraj na sodišču izdali dovoljenje za pokop. Moški po rodu iz kraja Torre del Greco v Kampanji in z bivališčem v mestni četrti Aris v Trziču je umrl prejšnji četrtek v tragični nesreči na gradbišču avtoceste pri Mestrah.

Speranza, ki je bil zaposlen pri podjetju Sis, in druga dva gradbena delavca, ki sta skupaj z njim obnavljala talno signalizacijo, je podrl tovornjak; 31-letnik je bil pri priči mrtev, ostala dva delavca pa sta utrpela hude poškodbe. Speranza je pred tremi meseci postal očka ma-

lega Alessandra, čigar mamica se imenuje Gaia Delneri in je hči Luigija Delnerija, trenerja turinskega Juventusa. Baje sta se Speranza in Delnerijeva pred kratkim sprla, tako da naj bi se ženska vrnila na dom svojih staršev v Romljan.

Speranza je bil nekaj časa zaposlen pri podjetju, ki upravlja tržiško galerijo sodobne umetnosti, tako da je bil v mestu ladjedelnic zelo poznan. Na njegovem pogrebu pričakujejo tudi Luigija Delnerija, ki v zvezi z dogodkom ni dal nobene uradne izjave. Trener je za smrt očeta svojega vnuka izvedel v Pinzolu pri Trentu, kjer se Juventus pripravlja na prihodnje nogometno prvenstvo.

GRADEŽ - V torek

Na švedskem stolu okusi in dobrote dvajsetih restavracij

Avguštin Devetak med točenjem vina na lanski izvedbi

V Gradežu se bodo v torek, 13. julija, turisti in gurmani zbrali na tradicionalnem poletnem shodu enogastronomskega konzorcija »Furlanija pot okusov«. Od 20. ure dalje bo na nasipu Nazario Sauro tik za občinsko stavbo mogoče poskusiti ponudbo dvajsetih restavracij, ki so včlanjene v najbolj reprezentativno društvo solidne gastronomske ponudbe naše dežele. Med temi so tudi Subida Joška Sirka, gostilna Devetak z Vrha in Sale e Pepe iz Srednjega. Hrana brez pijače pa je kot plaža brez sonca: mojstri kuhinje zato izberejo tudi vina, ki najbolj ustrezajo predstavljenim jedem. Tako bomo v Gradežu srečali tudi dvajset mojstrov kleti, med katerimi so Edi Keber, Il Carpino, Primosic in Jermann. Družbo jim bo delalo še trinajst drugih obrtnikov okusa, od kave in pršuta, do sira in žganja. Večer, za katerega je potrebna rezervacija (vse informacije na www.friuliviadeisapori.it), bo potekal po sistemu švedskega stola in neposredne priprave jedi pred gosti. (aw)

GORICA - Odbor ZSKP na ekskurziji

V odkrivanju Škocjana

Pred poletnim premorom so si ogledali cerkev ter rimske in starokrščanske nagrobne kamne - Informativne table tudi v slovenščini

Odbor Zveze slovenske katoliške prosvete se je pred nekaj dnevi še zadnjič sestal pred poletnim premorom. Srečanje ni bilo samo delovnega značaja temveč tudi kulturno obarvano. Karlo Mucic, predsednik društva Jadro iz Trziča, je člane Zveze povabil v Laško, in sicer v Škocjan ob Soči. Odbornike skupaj s predsednico Franco Padovan, pokrajinskim predsednikom SSO Walterjem Bandljem in predsednico Kulturnega centra Lojze Brautuž Franko Žgavec je pred župnijsko cerkvijo pričakal župnik Mauro Belletti, ki je izletnike vodil na zanimiv turistični sprehod. Najprej je razkazal zunanost cerkve posvečene mučnikom bratom Kancijanom. Sezidana je bila leta 1593, in sicer na kraju, kjer je pred tem stala starokrščanska bazilika. Na pročelju cerkve je vzdanih nekaj rimskih epigrafov. Posebnega pomena je lepi nagrobnik Lucija Kancija Vera iz prve polovice 1. stoletja po Kristusu, ki priča o prisotnosti »gens Cantia« v tem kraju že od takrat.

Po travniku je razporejenih nekaj sarkofagov z dvokapnim pokrovom. Ob severni strani župnijske cerkve stoji Antiquarium. V njem se hranijo ostanki rimskih in starokrščanskih nagrobnikov ter starokrščanskih mozaikov. Na levi steni je mogoče videti tloris bazilike, postavljene v 4. stol. na grobu svetih Kancijanov. Ostanki bazilike so pod travnikom, proti kateremu je obrnjen Antiquarium. V notranjosti cerkve so v glavni oltar vnešene relikvije treh bratov Kancijanijev (Kancij, Kancijan in Kancijanila), katerih nedotaknjen grob je bil najden leta 1963 na severni strani cerkvenega travnika, kjer danes stoji kamnit oltarček. Nedaleč od župnijske cerkve stoji kapela sv. Prota. V notranjosti sta do pred kratkim stala sarkofaga sv. Prota in sv. Krizogona. Ker trenutno so v teku izkopavanja sta

Odbor ZSKP pred cerkvijo v Škocjanu

bila sarkofaga začasno premeščena v župnijsko cerkev. Do danes so s pomočjo izkopavanj prišli na dan trije grobovi iz nizkosrednjeveškega obdobja. Med temi tudi ostanki dojenčka shranjeni med dvema opekama, tako kot je bilo takrat v navadi. Škocjan je bil s češčenjem bratov Kancijanov, njihovega vzgojitelja sv. Prota in oglejskega škofa Krizogona, že od nekdaj privlačna točka za romarje. Sedanje središče naselja je prečkala via Gemina, ki je povezovala Oglej s Trstom. Antično ime tega kraja je bil Aquae Gradatae, kar pomeni »kraj, kjer delujejo rečna pristajališča«. Takrat je Soča tekla v neposredni bližini in večkrat tudi naselje poplavlila.

Danes smemo trditi, da je bil Škocjan zelo pomembno pokopališko področje krščanskega Ogle-

GORICA

Note v mestu in rajonih

V okviru niza Note v mestu bodo tudi med letošnjim poletjem potekali koncerti v vseh desetih goriških rajonih. Prvi koncert bo jutri ob 20.30 na sedežu rajonskega sveta na Trgu San Giorgio v Ločniku, kjer bodo nastopili violinisti iz razreda Carla Grandija in pianist Corrado Gulin. V Podgori bo koncert v soboto, 7. avgusta, nastopila pa bo jazz skupina goriške glasbene fundacije. V Štandrežu bosta v četrtek, 26. julija, nastopili flavtistka Daniela Brussolo in harfistka Serena Vizzutti, v Štmarcu pa bo v petek, 27. avgusta, koncert kvarteta kitaristov »Athanor«.

Prikaz produkcije

Na gradu Ozeljan se bo danes ob 15. uri začel prikaz zaključne produkcije letošnje Poletne šole vizualnega, ki sta jo že 14. leto zapored skupaj pripravila Avdiovizualni laboratorij Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU iz Ljubljane in novogoriška območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Poletna šola vizualnega je oblika izvensolskega usposabljanja na področju sodobnih metod snemanja avdiovizualnega gradiva, analize in montaže. Namenjena je dijakom, študentom, muzealcem, mentorjem in raziskovalcem, ki pri svojem delu želijo uporabljati video kamero oziroma vizualno gradivo, ki bi ga sami izdelovali. Posamezne učne sklope v okviru Poletne šole vizualnega so letos vodili Naško Križnar in Miha Peče iz Slovenije ter Hilde Kristin Kjos z Norveške. Udeleženci letošnje nadaljevalne šole metod vizualne etnografije so posvetili produkciji filma več časa kot do zdaj, njihovi izdelki pa so nastajali v tesnejšem sodelovanju s krajanji Ozeljana oziroma protagonisti svojih filmov. (nn)

Almerigogna predava

V okviru glasbenih predavanj na gradu Kromberk bo danes ob 21. uri spregovoril novinar in glasbeni kritik dnevnika Messaggero Veneto Giuliano Almerigogna; predaval bo na temo »Kantavtorstvo v ZDA in Veliki Britaniji med 60. in 80. letom«.

JAMLJE - Včeraj v kulturnem središču društva Kremenjak

S plesnimi delavnicami sklenili pestro sezono

Udeleženci so se preizkusili v ritmični gimnastiki, modernem plesu in hip-hopu

Jamelsko društvo Kremenjak je v znamenju plesa sklenilo pestro sezono, med katero so priredili številna kulturna in družabna srečanja. Ker pri društvu že več let uspešno delujejo razne mladinske in otroške plesne skupine, so se društveni odborniki odločili, da pred poletnim premorom priredijo še niz plesnih delavnic. Tako se je včeraj v Jamljah zbralo 35 otrok in mladih, ki so se preizkusili v različnih plesnih tehnikah. Med udeleženci so bile plesalke jamelskih plesnih skupin, nekaj je bilo otrok iz Doberdoba in Dola, številni pa so prišli tudi iz raznih krajev tržaške pokrajine in iz Trsta.

Delavnico ritmične gimnastike za otroke od 5. do 8. leta starosti je vodila Petra Dilli, sodobno tehniko modernega plesa pa je nato udeležence učila Daša Grgič. Popoldne je bil na vrsti še hip hop, delavnico pa je vodil Niko Sarđoč. Pod večer so udeleženci pripravili krajši nastop, med katerim so pokazali, kaj vsega so se čez dan naučili. Pri organizaciji delavnic in pri njihovi uresničitvi je z društvenimi odborniki sodelovala prof. Jelka Bogatec, ki med drugim tudi vodi jamelske plesne skupine.

Utrip v kulturnem središču v Jam-

Udeleženci delavnice in njihovi mentorji Jelka Bogatec, Petra Dilli in Niko Sarđoč (zgoraj); učenje plesnih prvin v dvorani društva Kremenjak (desno)

FOTO B.V.

ljah pa letos ne bo popolnoma zamrl ni med poletjem, saj je vsak večer odprt društveni bar, v katerem se že nekaj tednov srečujejo domačini in prebivalci sosednjih vasi. Vsekakor se pri športno-kulturnem društvu Kremenjak že pripravljajo na september, ko bo na sporedu cela vrsta dogodkov. V nedeljo, 26.

septembra, prirejajo domači kulturni delavci skupaj s sekcijo VZPI-ANPI Dol-Jamlje slovesnost ob 30-letnici spomenika, poleg tega še določajo datuma za nastop tamburašev in za harmonikarski festival Diaton, na katerem že vrsto let tekmujejo ljubitelji frajtonarice vseh starosti

GORICA - Prvi petkov »Aperivia«

Ob večernih nakupih tudi prigrizek

Osvežitev na Korzu Verdi

BUMBACA

V goriškem mestnem središču je v petek prvič stekla pobuda »Aperivia«, s katero želijo goriški trgovci ob priložnosti sezonskih razprodaj poživiti julijske petkove večere in obnovljene ulice mestnega središča. V trgovinah, ki so v petek podaljšale svoj delovni urnik do 22. ure, se sicer ni trlo kupcev, nekaj pa se jih je za večerne nakupe le odločilo. Da bi bili trgovine in lokali privlačnejši, so trgovci in gostinci mimoidoče prijetno pogostili. Ponujali so brezplačne prigrizke - od paštaše do lubenice in pice - ter aperitive, kar se bo ponovilo tudi prihodnja dva petka, 16. in 23. julija.

»Večer bi ocenil kot pozitiven, čeprav v trgovinah ni bilo gneče. Nekoliko večje število obiskovalcev se je

pojavo po 20.30, ko je postala nekoliko hladnejše. Pobuda bo prav gotovo potekala tudi v prihodnjih tednih,« je povedal Pio Traini, predsednik goriške zveze trgovcev Ascom, ki je v sodelovanju z goriško občinsko upravo vključila pobudo »Aperivia« v animacijski program »Luglio col bene che ti voglio«, ki je stopil v živo z začetkom sezonskih razprodaj v soboto, 3. julija.

Ob prigrizkih so v petek organizatorji poskrbeli še za druge pobude. V Ulici Garibaldi so bila razstavljena plovila, na Korzu Italia avtomobili 500 Cabrio, v lokalni Zenero pa je nastopil DJ. Spremenne pobude in aperitive napovedujejo tudi za naslednja dva petka.

PREDMEJA - Kravja ruleta

Sivka bo spet delila srečo

Društvo za ohranjanje naravne in kulturne dediščine Gora vabi danes popoldne na zaključno zabavno prireditev Dnevi Gore 2010. Osrednji dogodek prireditve, ki se bo začela ob 13. uri v Tihi dolini na Predmeji, bo kravja ruleta, ki jo na Gori prirejajo že 14 let. Že 12 let je glavna protagonista kravje rulete krava Sivka, ki bo srečo delila tudi letos. Kravja ruleta je svojevrstna igra na srečo, saj organizatorji prireditveni prostor velikosti 30 x 20 metrov razdelijo na 600 polj velikosti meter krat meter. Ko je prodanih 70 odstotkov vseh srečk, spustijo kravo na razparceliran prostor, zmagovalec kravje rulete pa je tisti, ki je kupil srečko z označenim poljem, na katero se krava podela. Za nagrado lahko zmagovalec odpelje kravo s seboj, kar se po zagotovilih organizatorjev še ni zgodilo. Do zdaj so se še vsi odločili za denarno nadomestilo za vrednost krave. V primeru, da krava Sivka tja do 18. ure ne »označi« nobene parcele, kar se je tudi že zgodilo, določijo zmagovalca z žrebanjem. Poleg kravje rulete se bodo na Predmeji ob 14. uri začele družabne igre s komičnim tekom na smučeh v parih in meti otrok na koš. Ob 15.30 uri se bo zbranim s svojimi vrugolijami predstavila akrobatska košarkarska skupina Žabe iz Ljubljane. Od 17. ure dalje bo igrala glasbena skupina Kingston. Prireditve bo v vsakem vremenu, saj so organizatorji poskrbeli za velik šotor, ki sprejme 1.500 ljudi. (nn)

Štandrežci v Vipavskem križu

V objemu grajskega obzidja v Vipavskem križu bodo člani dramskega oddelka prosvetnega društva Štandrežci ob 21. uri uprizorili komedijo Gugalnik srbskega humorista Novaka Novaka. Igro, ki gledalce za uro in pol vrne v čas ranjke Jugoslavije, in s pomočjo tipičnih likov specifično srbskega zdravega humorja zagotavlja veliko smeha, je režiral Jože Horvat. (nn)

RUPA - Konec junija se je v vrtcu zaključilo pestro in živahno šolsko leto

Na zasluženih počitnicah

Malčki enkrat mesečno obiskovali sovedenjsko knjižnico - Skupaj s sovrstniki iz Sovodenj izpeljali projekt Glasbena ura

Otroci iz vrtca v Rupi

FOTO V.D.

Rumeni šolabus zahupa in že so nasmejani obrazki pripravljeni. Kam pa? V vrtec, seveda, v Rupo. Vrisk in smeh, pa tudi veselo petje, se je vsak dan razlegalo po ulicah sovedenjskih vasi, voznika Albert in Massimo sta z nasmehom godrnjala, da so ti naši otroci pravi veseljaki. A leto je naokrog in s koncem junija so svoja vrata zaprli tudi otroški vrtci. Vzgojiteljici rupenskega vrtca Daniela in Nives, postrežnici Franka in Katja ter šoferja Albert in Massimo so odšli na zaslužne počitnice, saj je bilo šolsko leto pestro in živahno.

Otroški vrtec v Rupi je letos obiskovalo 27 otrok. Kljub velikemu številu malčkov je bilo delovanje vrtca izredno raznoliko. Vzgojiteljici sta otrokom ponudili različne delavnice, razdeljene po tematskih sklopih. Tako sta začeli z delavnicami z naslovom Kdaj bo prišla pomlad, preko katerih so otroci spoznavali spremembe v naravi v teku letnih časov. Največ poudarka je bilo na razvijanju sposobnosti opazovanja in opisovanja sprememb v teku letnih časov. Mlajšim otrokom je bila namenjena delavnica To sem jaz. Otroci so preko igre spoznavali lastno telo, prepoznali so dele telesa na sebi in na drugih, utrjevali prostorske odnose in koordinacijo gibanja. Preko delavnice Mavrična ribica so otroci poglobljali spoznanja o različnih oblikah življenja v morju, spo-

znali odvisnosti živali od pogojev okolja in s pomočjo raznovrstnega materiala so širili spoznavanja o morskih globlinah.

Skozi celo šolsko leto so rupenski malčki enkrat mesečno obiskovali občinsko knjižnico v Sovodnjah. Tu so si ogledovali in izposojali knjige ter poslušali pravljice. Starejši otroci so obiskovali tudi plavalni tečaj, tečaj angleškega jezika in gibalne vzgoje, ogledali pa so si tudi gledališke predstave v okviru Polžkovega abonmaja. Nadvse zanimiv je bil tudi projekt Glasbena ura v vrtcu, ki sta ga vzgojiteljici izpeljali v sodelovanju z vrtcem v Sovodnjah. Projekt je vodila Jana Drasič, ki je s svojo energijo vtila otrokom veliko ljubezen do glasbe in petja. Kar so se naučili, so otroci pokazali na zaključni prireditvi. Ta je v sovedenjski Kulturni dom pripeljala veliko število staršev in prijateljev, ki so z bučnim aplavzom nagradili delo svojih otrok. Otroci so zapeli in zaplesali pravljico o notah, v roke pa so spretno prijeli tudi najrazličnejša glasbila. Ob zaključku so učiteljice podelile diplome malčkom, ki vrtec zapuščajo in bodo v naslednjem šolskem letu obiskovali osnovno šolo.

Zivljenje v otroškem vrtcu v Rupi je bilo torej nadvse živahno in napolnil je čas, da si tako vzgojiteljici kot otroci vzamejo nekaj dni za poletni oddih. (vd)

Na Gradini angleščina, kuhanje in improvizacija

V sprejemnem centru Gradina v Doberdolu je tudi letos potekalo dvotedensko poletno središče, ki se je zaključilo prejšnji petek. Tokrat se je zadruga Rogos povezala s športnim društvom OK Val in skupaj z njim speljala pester program. Otroci so se tako v dopoldanskih urah učili odbojarskih veščin na športnem igrišču in v telovadnici, popoldneve pa so preživeli na Gradini (na posnetku *Bumbaca*). Med prvim tednom poletnega središča so v sprejemnem centru gostili deset otrok, v drugem

pa dvajset. Na Gradini so se otroci med sabo bolje spoznali preko igre, poleg tega pa so se marsikaj naučili med tečajema kuhanja in angleškega jezika. Večkrat sta se tečaja prepletala, tako da so se mladi udeleženci med kuhanjem naučili raznih kuharskih izrazov, imen jedi in njihovih sestavin v angleščini.

Med drugim tednom poletnega središča, ko je bilo vpisanih več otrok, je zadruga Rogos povabila na Gradino mladega doberdolskega režiserja Ivana Gergoleta, ki je vodil tečaj improvizacije pred kamero. Otroci so tako поблиže spoznali filmsko umetnost, preizkusili pa so se tudi kot igralci.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER D'ISONZO
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.50 - 18.00 - 20.30 »Toy Story 3«.
Dvorana 2: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »The Twilight Saga: Eclipse«.
Dvorana 3: 15.30 - 17.40 - 19.50 - 22.00 »Bright Star«.

JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.40 -

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+
TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado
RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 25/a
ERG - Ul. Aquileia 35
FOLJAN-REDIPULJA
TOTAL - Ul. Pietro Micca 15
ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56
VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250
KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

Koncerti

V OGLEJSKI BAZILI bo danes, 11. julija, ob 20.45 koncert godbe policije; vstop prost.

MEDNARODNI FESTIVAL ANTIČNE GLASBE v organizaciji centra Dramsam: v četrtek, 15. julija, ob 21. uri bo v goriškem gradu koncert »Armonia Capricciosa«, nastopa trio Inchordis; vstop prost.

ZSKD in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti vabita na koncerta mednarodnega mladinskega orkestra Inter-campus v petek, 16. julija, ob 19. uri na Tartinijevem trgu v Piranu in v soboto, 17. julija, ob 18. uri na Trgu Marconi v Miljah.

Šolske vesti

»**ENGLISH FOR HIGH-SCHOOL STUDENTS**« je intenzivni tečaj angleškega jezika, ki bo potekal na sedežu SLOVIK-a v KBcentru v Gorici v dneh 17., 18., 19. in 24., 25., 26. avgusta od 09.30 do 13. ure za skupnih 24 ur. Tečaj je namenjen dijakom, ki obiskujejo prvi in drugi razred višjih srednjih šol; informacij: www.slovik.org, mail info@slovik.org ali tel. 0481-530412.

GOVORIMO GRŠKO! je intenzivni poletni tečaj klasične grščine za dijake četrte in pete gimnazije, ki bo potekal na sedežu SLOVIK-a v KBcentru v Gorici ob torkih, sredah in četrčkih od 3. do 26. avgusta od 17. ure do 17.45 (V. v.g.) ter od 17.45 do 18.30 (V. v.g.), skupaj 12 šolskih ur; informacije: www.slovik.org, mail info@slovik.org ali tel. 0481-530412.

AD FORMANDUM sprejema vpise na tečaje iz kataloga permanentnega izobraževanja dežele FJK iz kmetijskega živilskega področja: Oblikovanje tipičnih jedilnih listov (72 ur) ter iz področja upravljanja podjetja: Uspešna komunikacija (33 ur) in Splošno knjigovodstvo (60 ur). Tečaji so namenjeni celotnemu prebivalstvu med 18. in 64. letom starosti s stalnim bivališčem v FJK. Stopnja izobrazbe ni pogoj za vpis. Vpisnina znaša 1 evro za vsako uro izobraževanja, ki pa je brezplačno za delavce v dopolnilni blagajni ali na čakanju; informacije in prijave: Ad formandum, Korzo Verdi 51, tel. 0481-81826, go@adformandum.eu, www.adformandum.eu.

GLASBENA MATICA Gorica prireja glasbeno delavnico za otroke in mlade, ki že poznajo osnove igranja na instrument »Igranje v skupini je zabavno« od 30. avgusta do 10. septembra od 8. do 13. ure v Doberdolu; informacije in vpis po tel. 328-2767893 ali 0481-531508.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da so v teku potrditve in vpisi v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto; informacije in vpis na sedežu Glasbene matice (Korzo Verdi 51, tel. 0481-531508).

GLASBENA MATICA Gorica vabi otroke od 4. do 11. leta na poletno delavnico »Uvajanje v svet glasbe«, ki bo v Sovodnjah od 30. avgusta do 3. septembra; informacije in vpis na sedežu na Korzu Verdi 51, tel. 0481-531508.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO prireja vsakoletni tradicionalni piknik v nedeljo, 1. avgusta: v dopoldanskih urah vodeni ogled Kopra (z avtobusom in peš), popoldne družabno srečanje v restavraciji Al Mulin, bogat srečelov in zabava do večera. Vpisujejo Ivo (tel. 0481-882024), Dragica (tel. 0481-882183), Ana (tel. 0481-78061), Rozina (tel. 347-1042156), Marija Češcut (tel. 0481-390697), Saverij (tel. 0481-390688), Ema (tel. 0481-21361); na račun 20 evrov.

SPDG obvešča, da pripravlja v sodelovanju s PD Ajdovščina in PD Kanal, izlet na Watzmann (zaradi logističnih

in drugih težav odpade vzpon na Hochgoell in ostane glavni cilj Watzmann). Izlet bo 7. in 8. avgusta, prevoz z avtobusom. Prijave in informacije ter vplačilo kavicje čimprej: Vlado (tel. 0481-882079).

Čestitke

Draga KATJA! Trdo študentsko pot si prehodila in diplomu socialnega pedagoga pridobila. Čestitamo ti pevci mešanega zbora Rupa-Peč.

Obvestila

SKLAD MITJA ČUK prireja poletno središče »Palček Kratkočasnik ima najraje...« v otroškem vrtcu v Doberdolu od 2. do 13. avgusta od 8. do 14. ure; informacije in vpisovanje po tel. 040-212289 ali na info@skladmc.org. **DRUŠTVO JEZERO** iz Doberdola obvešča, da je knjiga »Sveti Blaž je imel devet sestra...« Pjepe Lakovič Ljubseve na razpolago v trgovini jestvni »Pri Žurinkah« v Doberdolu in pri Magdi Prinčič (tel. 347-1243400).

GORIŠKA KVESTURA obvešča, da bo od ponedeljka, 12. julija, urnik urada za priseljenice pri Rdeči hiši odprto ob ponedeljkih in torkih med 8.30 in 13. uro in med 15. in 18. uro za dvig elektronskih dovoljenj za bivanje; ob sredah med 8.30 in 13. ter med 15. in 18. uro pa za druge prošnje. Informacije nudijo po tel. 0481-595891, izrecno v zvezi z dovoljenji za bivanje tel. 0481-595810, 0481-595814; po tel. 0481-595805 odgovarjajo v angleščini in nemščini.

GORIŠKA POKRAJINA obvešča, da bosta od ponedeljka, 12. julija, do srede, 18. avgusta, zgodovinski arhiv in pokrajinska knjižnica odprti ob ponedeljkih, torkih in sredah med 9. in 13. uro.

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE obvešča, da bodo vse petke do 27. avgusta predhodno zapirali blagajne CUP v bolnišnicah v Gorici in Tržiču ob 16. uri.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo od 9. avgusta dalje občinski tehnični urad odprto ob ponedeljkih med 15. uro in 16.30 in ob sredah med 11.30 in 13. uro.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v juliju in avgustu v popoldanskih urah anagrafski in davčni urad ter tajništvo zaprti.

OBČINA SOVODNJE OB SOČI sporoča, da bodo občinski uradi zaprti ob ponedeljkih popoldan do konca avgusta. Poleti bodo uradi odprti po naslednjih urnikih: matični urad in tajništvo od ponedeljka do petka od 8. ure do 9.30 in od 12. ure do 13.30, ob sredah tudi popoldne od 16. do 18. ure. Protokol je odprto od ponedeljka do petka od 8.30 do 9.30 in od 12.30 do 13.30. Tehnični urad je odprto ob ponedeljkih in ob petkih od 12. do 13. ure in ob sredah od 16. ure do 17.30. Občinska policija je prisotna od ponedeljka do petka od 8. do 9. ure. Socialna delavka je prisotna vsak petek od 11. do 12. ure, davčna služba pa vsak torek od 10. ure do 10.30.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJIH OB SOČI bo zaprta do vključno ponedeljka, 19. julija. Od srede 21. julija dalje bo ponovno odprta z naslednjim urnikom: ob ponedeljkih, sredah in petkih od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih in sredah tudi od 15. do 18. ure.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo do 10. septembra uradi odprti od 9. do 13. ure.

SPDG obvešča, da bo sedež društva v juliju in avgustu zaprt.

ADSL V SOVODNJAH - podjetje ST bo ponovno na razpolago občanom za informacije in pogodbe v petek, 16. julija, od 17. do 20. ure na občinskem sedežu v Sovodnjah.

KULTURNO DRUŠTVO SKALA vabi na svečanost ob odprtju novih slačilnic športnega centra KD Skala v Gabrjah v soboto, 17. julija, ob 19. uri.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL bo do 3. septembra odprta vsak delavnik od 8.

do 16. ure, za dopust bo zaprta med 9. in 20. avgustom.

Prireditve

V KNJIGARNI EDITRICE GORIZIANA (LEG) v notranjem parku na Korzu Verdi 67 v Gorici prireajo srečanja z avtorji: v četrtek, 15. julija, ob 17.30 bo predstavitev knjige »La medicina dei Longobardi« Franca Fornasara.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

Prispevki

V spomin na dragega svaka in strica Orlanda Semoliča darujejo družine Alma, Pierina, Marija, Pepi, Silvano in Lilijana Semolič 100 evrov za VZPI-ANPI Dol-Jamlje in 100 evrov za AŠKD Kremenjak.

V isti namen daruje brat Jordan z ženo Urško 50 evrov za AŠKD Kremenjak in 50 evrov za VZPI-ANPI Dol-Jamlje.

Namesto cvetja na grob Orlanda Semoliča daruje Pepi Legiša 25 evrov za sekcijo VZPI-ANPI Dol-Jamlje.

V nepozaben spomin na Orlanda Semoliča daruje gostilna Pri Francetu 50 evrov za AŠKD Kremenjak iz Jamelj. Namesto cvetja na grob prijatelja Evgena Perica daruje Jordan Radetič 50 evrov za AŠKD Kremenjak iz Jamelj.

Pogrebi

JUTRI V RONKAH: 11.00, Maria Zamparo vd. Denise (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Štefana v Romjanu in na pokopališču v Ronkah.

JUTRI V MORARU: 9.30, Luigi Pelos (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

ZAHVALA

Evgen Peric (Genko)

Iskrena hvala g. župniku A. Kodelji za občutene besede, D. Bertinazziju in cerkvenemu pevskeemu zboru, Z. Devetaki in zboru Jezero ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Družina

ZAHVALA

Orlando Semolič

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so na katerikoli način počastili spomin našega dragega Orlandota.

Svoji

9.7.2001

9.7.2010

Vedno si med nami.

Pepe

Vsi tvoji

Sovodnje, 11. julija 2010

Jaz in ti...
in Primorski

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Več na naši spletni strani:
www.primorski.eu

Primorski
dnevnik

NARODNI DOM JE ŠE VEDNO TAM, KER JE BIL

Lahko je mestu zanesljiv kažipot za lepšo prihodnost

Dušan Udovič

Potem ko je bila po začetni negotovosti vendarle sprejeta odločitev, da se bodo predsedniki Italije, Slovenije in Hrvaške udeležili Mutijevega koncerta prijateljstva na Velikem trgu in se bodo ob tej priložnosti spomnili tako požiga Narodnega doma kot eksodus Istranov, se v naši in širši javnosti utrjuje prepričanje, da je to bila morda odločitev. Ne pilatovska ali celo hinavska, kot bi nekateri hoteli prikazati, pač pa v danih okoliščinah edina uresničljiva na tak način, da trije predsedniki izkažejo spoštovanje vsem ljudem, ki jim je deroči tok zgodovine v naših krajih težko prizadel čustva in obremenil spomin.

Je mogel predsednik Slovenije pristati na vabilo na koncert prijateljstva, ne da bi se spomnil na obletnico požiga Narodnega doma, ki je slučajno padla na isti datum? Nikakor, in to je tudi sam poudaril. Prav tako si je težko predstavljati, da bi italijanski

predsednik Napolitano obiskal samo Narodni dom in imeti pri tem še pretenzijo, da bo Trst, kakršnega poznamo, takšno predsednikovo gesto sprejel, ne da bi trenil. Še zlasti njega so nepopustljivi krogi nacionalistične desnice skušali povleči za rokav in ga prepričati, naj ne pristaja na dogovorjeno varianto obiska, pa čeprav je bil v program vključen tudi poklon spominu na eksodus. Hrvaški predsednik Josipović je bil morda v tej zgodbi malo manj izpostavljen, a simbolika takšnega obiska prav tako neposredno zadeva državo, ki ji predseduje. Saj je bil Narodni dom slovenska in »slovanska« kulturalna postojanka hkrati, tragične posledice njegovega požiga so se obrnile daleč v tedaj jugoslovansko zaledje, glavni povojnega eksodus Istranov pa je bila iz Hrvaške.

Menda je jasno, da tržaška nacionalistična skrajna desnica ob taki odločitvi ne more biti zadovoljna. Obisk Narodnega doma in spomenika eksodusu je zanjo prevelika »objektivizacija« ra-

zličnih spominov, na simbolni ravni vzpostavlja neko ravnovesje in priznanje stvarnosti, ki se občutno odmika od zgodovinskih falzifikatov in lažnih mitov, ki jih je desnica gradila vse povojno obdobje in na katerih vztraja še danes. Za skrajno desnico je edina možna varianta simbolnega dejanja, da bi predsedniki poklekli na fojbi, za katero so odgovorni »slavokomunisti« in šli kvečjemu še v Rižarno, ki je bila v režij nacistov, fašizma pa, kot da ga nikdar ni bilo. Nekdanji Narodni dom je v tej zgodbi prikazan kot gnezdo teroristov in skladišče orožja, njegov požig pa kot reakcija na slovansko nasilje in raznarodovanje v Dalmaciji. S podobnimi tezami nacionalistična desnica desetletja sistematično zastruplja ozračje v Trstu in ljudem onemogoča, da bi tudi po tolikih letih normalno metabolizirali zgodovino teh krajev. Toda tokrat se ji ni posrečilo.

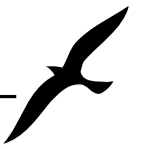
Devetdeset let je dolga doba. Tako dolga, da komaj lahko še živi kakšna, sicer zelo redka priča, ki je bila,

tako kot Boris Pahor, tam tistega dne, ko so tržaški Narodni dom uničili plameni. Ob vsej zgodovini, ki je sledila in je zaznamovala nekaj generacij naših ljudi, pa bi se morali vendarle vprašati, kako doživlja Narodni dom predvsem današnja mlada generacija. In še bolj gre nemara razmisliti, kaj lahko ima od njega jutrišnja.

Razločno hranim spomin na leto 1968, ko so v Trstu proslavljali petdesetletnico konca prve svetovne vojne in italijanske zmage. Mesto je bilo polno alpincev, simpatičnih in razigranih, oboroženih s pesmijo, dobro voljo in hektolitri vina. Tržaški Il Piccolo je izšel v posebni izdaji, posebno bogati z domovinsko retoriko. Nič me ni pri vsem tem posebno motilo, le da se mi je kot osemnajstletniku vse to zdelo tako neznansko daleč. Če se ob tem spominu danes poskušam postaviti v kožo mladega človeka, se sprašujem, kako med enim SMS in drugim sploh lahko sprejema zgodovino, simboliko in problematiko, povezano z Narodnim

domom, tako kot mu jo posredujemo. Upam si dvomiti, da smo kaj dosti uspešni. Vsi imamo svoj balast, ki bi se ga morali znati znebiti in znati zapreti poglavje dvajsetega stoletja.

Nazadnje moramo razumeti, da Narodni dom ni samo simbol in zgodovinska lekcija. Je še vedno tam, kjer je bil, danes dejansko poln mladih študirajočih ljudi. Zaščitni zakon mu daje novo vlogo, tako kot tudi goriškemu Trgovskemu domu in svetoivanskemu v Trstu. Od sprejetja zakona je minilo devet let, a njegovo uresničevanje poteka počasi in z velikimi zaprekami. Tako še vedno ni rešeno vprašanje vloge in uporabe treh domov, premiki potekajo polžje počasi v boju z birokracijo. Treba bo še veliko potrpljenja in vztrajnosti, vendar cilja ne gre izgubiti izpred oči. Narodni dom ima perspektivo, da postane hiša sožitja kultur, kar je povsem v skladu s sodobno evropsko vizijo. Prav glede na doživeto preteklost je to cilj, ki se mu naša skupnost in vse mesto ne smeta odpovedati.

Na fotografijah v smeri urinega kazalca: plakat z vabilom na družabnost v Narodni dom; poslopje po požigu leta 1920: ena izmed številnih razstav, ki se danes prirejajo v konferenčni dvorani Narodnega doma; sodobni logo Narodnega doma: stavba Hotela Balkan - Narodnega doma z delom trga v prvih letih prejšnjega stoletja, malo po odprtju.

90 LET OD POŽIGA NARODNEGA DOMA V TRSTU

Mejnik preporoda tržaških Slovencev

MILAN PAHOR

Zamisel in gradnja

Ob prehodu iz 19. v 20. stoletje je narodno gibanje tržaških Slovencev doseglo svoj višek. Ob utrjevanju slovenskega narodnega gibanja, ki je potekalo v povezavi z ostalimi takrat v Trstu prisotnimi slovanskimi narodi (Hrvati, Srbi, Črnogorci, Bošnjaki, Čehi) so tudi ostali Slovani prišli bolj do veljave. Mejnik preporoda in razvoja Slovencev in Slovanov je bila ponosna stavba Narodnega doma v središču mesta. Narodni dom je bil nedvomno izraz narodnega, političnega, kulturnega in gospodarskega preporoda tržaških Slovencev.

Sama ideja o narodnih domovih je značilna za ves slovenski prostor. V glavnem so bili zgrajeni v letih pred prvo svetovno vojno, gradili so jih od koroških in štajerskih pokrajin pa vse do zahodnega roba, do Trsta in Gorice. Narodni domovi, zgrajeni pred prvo svetovno vojno, so mogočne stavbe v središčih mest. Zasnovani so bili kot večnamenske ustanove posvečene branju, zbiranju ljudi, glasbenim in gledališkim predstavam ter drugim kulturnim dejavnostim. Bili pa so tudi sedeži različnih društev, organizacij, ustanov, krožkov. Pogosto so bili v njih tudi sedeži gospodarskih in denarnih zavodov, podjetij, hotelov, restavracij in kavarn. V številnih primerih sta se v domovih srečevala kulturni in telesnokulturni utrip. Skratka, to so bili v pravem pomenu besede večnamenski centri v

moderni zasnovi tedanje Evrope. Nikakor pa nista bila pomembna samo lokacija in velikost narodnega doma. Umetnosti zgodovinar Nace Šumi pravilno ugotavlja: "Velja opomniti, da se se pobudniki navezovali na oblikovne prvine tedaj veljavnih različnih historicizma, povzemanja in prikrajanja starejših slogovnih načinov. Za arhitekta se si omissili nekatere zelo pomembne ustvarjalce. Pred vojno so bili v časteh Čehi, med domačini je gotovo najvidnejši Maks Fabiani z načrti za Trst in Gorico, po prvi vojni se je odlikoval posebej Ivan Vurnik z oblikovanjem Narodnega doma v Kranju. Zlasti pa je v oblikovnem pogledu zanimivo za italijansko renesanso odprto oblikovanje nasproti oblikam nemškega imperialnega sloga, o čemer govoriča zglede iz Celja. Potemtakem so narodni domovi pomembni tudi za zgodovino stavbarske kulture na naših tleh."

V Trstu se je leta 1900 zbral osnovalni odbor (danes bi rekli pripravljalnici), da bi ustanovil društvo Narodni dom. Pobuda je prišla iz vrst narodnjaškega gibanja Edinost. V poletnih mesecih so sestavili društvena pravila, o čemer pričča oglas v časopisu Edinost z dne 6. junija 1900. 5. oktobra je bila odposlana prošnja na cesarsko-kraljevo namestništvo v Trstu. Pod prošnjo je bilo 5 podpisov: predsednik Matko Mandič (takratni predsednik Političnega društva Edinost), tajnik Edvard Slavik, blagajnik Gustav Gregorin in odborniki

Josip Abram, Otokar Rybar in Ante Bogdanovič. Pravila so bila odobrena 30. oktobra 1900 in kmalu nato izdana v tiskani obliki. Pravila so bila sestavljena iz 19 členov.

V naslednjih mesecih so stekle priprave za ustanovitev društva. Vzoredno z narodno politično akcijo je tekla finančna operacija. Mejnik, ki je predramil slovensko tržaško javnost, je bil nakup zemljišča za Narodni dom, ki ga je izvedla Tržaška posojilnica

ca in hranilnica dne 29. aprila 1901. Nakup je pospešil razvoj dogodkov. V nedeljo, 7. julija 1901, je bil ustanovni občni zbor društva Narodni dom v prepolni dvorani Slovanske čitalnice v Ulici sv. Frančiška 2. Vodstvo društva, ki je izšlo iz ustanovnega zbora, je bilo takole sestavljeno: predsednik Gustav Gregorin, odborniki Gjurjo Vučkovič, Otokar Rybar, Josip Mahne, Ante Bogdanovič, Josip Abram, Matko Mandič, Josip Ulčakar, Josip Rože ter nadzorniki Matej Pretner, Ivan Knavs, Gracijan Stepančič, Edvard Slavik, Anton Kalister.

Društvo je imelo izrazito narodno in politično vlogo, saj je izgradnjo izpeljala Tržaška posojilnica in hranilnica. Društvo je dajalo projektu potreben zagon, ozaveščalo slovensko prebivalstvo na shodih, zborovanjih, občnih zborih društev in usmerjalo javno mnenje. Pri celotni zadevi je bil poudarek na slovenstvu in slovanstvu, na ogroženosti, na pomenu združevanja, na povezanosti, na rodni zemlji. Obenem se je širila ideja o manjših narodnih domovih, ki naj bi nastali ob osrednjem domu v središču Trsta.

Sredi leta 1903 je bila otvoritev Narodnega doma pri Sv. Ivanu. Še prej je bil pod streho Narodni dom v Barkovljah in sicer leta 1897. Nato je bil odprt leta 1907 dom v Rujanu. Tik pred vojno leta 1914 je prenovljena in razširjena dvorana Gospodarskega društva v Škednju dobila naziv Narodni dom.

Dela na gradbišču Narodnega doma v Trstu so pospešeno tekla. Posebno gre ceniti hitrost gradnje, ki bi jo lahko primerjali z današnjo, čeprav je medtem minilo več kot 100 let. e smemo namreč pozabiti, da je do nakupa zemljišča prišlo leta 1901, načrt je izdelal arhitekt Maks Fabiani leta 1902. Šele nato so lahko stekla prava dela podjetja Martelanc, ki so privedla do odprtja že poleti 1904. Tržaški dnevnik Edinost je stalno in pozorno spremljal gradnjo. Tako je 9. decembra 1903 objavil naslednjo vest: "(...) Z včerajšnjim dnevom je prišla ta monumentalna stavba pod streho. (...)"

Dograditev Narodnega doma je bil velik dogodek za tržaške Slovence. Prav logično bi sklepali, ko bi rekli, da je bila dograditev doma velik dogodek in otvoritev doma pravi narodni praznik povezan s posebno svečanostjo. Vsega tega ni bilo. Osrednje manifestacije in otvoritvene svečanosti ni bilo. Od avgusta 1904 dalje so se zvrstila odprtja posameznih

delov doma. Tako se je 24. avgusta 1904 vsečila v svoje prostore v Narodnem domu Tržaška posojilnica in hranilnica, lastnica stavbe. 12. oktobra 1904 je bilo odprtje hotela, restavracije in kavarne. 10. decembra 1904 je sledilo odprtje prostorov Slovanske čitalnice, 15. decembra pa velike dvorane v osrčju doma. Pojasnilo za postopne otvoritve dobimo v časopisu Edinost dne 29. oktobra 1904: "(...) O našem Narodnem domu piše dunajska Information: Otvorjenje Narodnega doma v Trstu, to je v istem nahajajočega se hotela Balkan in kavarne vršilo se je pred nekoliko dnevi z malo notranjo slovesnostjo brez kakega pompa in brez nikakega zgledevanja. Nekaj časa sem slede tržaški Slovenci modri taktiki, da se izogibljejo hrupnim slavnostim, in, kakršne so navadno dovajale do spopadov z Italijani, in se Slovenci zadovoljujejo z zavestjo, da že z obstankom Narodnega doma dovoljno dokumentirajo svoje bivanje v Trstu. (...)"

Tržaški Slovenci so leta 1904 prišli do svojega Narodnega doma, kar nedvomno predstavlja velik dosežek. In še danes ta dediščina predstavlja vrednoto, pomen in sočasno breme.

Požig Narodnega doma

ali šentjernejska noč tržaških Slovencev in Slovanov

13. julij 1920 bo ostal zapisan s krvavimi črkami v slovenski zgodovini in še posebej v zgodovini Slovencev v Trstu. Ista usoda je doletela Hrvate v Trstu in pripadnike ostalih slovanskih narodov. Tistega dne je načrtno zagorel Narodni dom v Trstu zaradi načrtnega napada fašističnih in italijanskih nacionalističnih skupin. Ob vsem tem je bila prisotna tiha podpora oblasti. Požig Narodnega doma je bil osrednji dogodek tistega tragičnega 13. julija 1920, vendar lahko govorimo o pogromu – torej o šentjernejski noči – saj je bilo napadenih kar 21 ciljev, ki so jih opustošile fašistične skupine. Vse to samo še bolj potrjuje načrtnost in namembnost celotnega dogajanja, ki se je začelo ob 18.00 uri s shodom fašističnih in nacionalističnih skupin (okrog 2.000 oseb) na Velikem trgu (Piazza Unità) ter zaključilo popolno.

Najbolj nam je ostal v zavesti požig Narodnega doma, vendar se je tistega poznega poletnega popoldneva in večera odvijala veriga nasilja nad Slovenci in Slovani v samem strogem središču mesta Trst. Kljub temu se še vedno skuša prikazati izkrivljeno podobo dogodkov, čeprav je bila dosežena skupna teza slovensko-italijanske zgodovinske skupine.

Preberimo besedilo, ki so ga skupaj zapisali slovenski in italijanski zgodovinarji:

" (...) Požig Narodnega doma, sedeža slovenskih organizacij v Trstu julija 1920, pod pretvezo povračilnega udarca zavoljo nemirov v Splitu, ki so terjali žrtve med italijanskim in slovenskim življenjem, je bil zato le prvi javni znanilec dolgotrajnega nasilja: kriza liberalne države je namreč v Julijski krajini pa tudi drugod po Italiji spodbudila fašistično pogromstvo, z njim pa se je zaradi zakoreninjenega protislovenskega sovraštva še tesneje kot drugod v Italiji odkrito povezal državni aparat. Tako imenovane "nove pokrajine" so se torej rojevale v razmerah ostrih protislovij med narodnim načelom, državnim interesom in politiko moči, ki so v temeljih izpodkopavali

tembra 1920 oddalo guvernerju v Trstu, da bi jo posredoval predsedniku vlade. Spomenico je guverner komentiral takole: "(...) La versione dei fatti data dai rappresentanti della Società politica Edinost è invece del tutto falsa. (...) Beseda "falsa" je podčrtana na originalu. Od italijanskih oblasti ni bilo mogoče pričakovati niti naklonjenosti, kaj šele pomisliti na morebitno odškodnino.

Ob tem je bila prisotna še dodatna stran problema. Ruševina Narodnega doma je ogrožala sam obstoj in poslovanje Tržaške posojilnice in hranilnice (TPH), ki je bila lastnica stavbe in stavbišča. Vse to je potrebno upoštevati, ko govorimo o prodaji ali razprodaji Narodnega doma v Trstu v letu 1924.

Sama vrednost stavbe je bila ocenjena na okrog 15 milijonov lir v letu 1920. V današnji vrednosti bi rekli, da je vrednost okrog 19 milijard lir ali skoraj 10 milijonov evrov. Ruševine so bile ocenjene med 4 do 5 milijonov takratnih lir, prodajna cena je bila le 1.400.000 lir. Prodaja ali bolje razprodaja je bila izvršena 28. novembra 1924.

Narodni dom danes

V oktobru 2004 je bilo odprtje slovenskega informativnega centra v Narodnem domu v Trstu. Decembra 2004 je rektor tržaške univerze prof. Domenico Romeo odkril dvojezično ploščo na pročelju Narodnega doma. 16. decembra 2006 je sledila še otvoritev konferenčne in razstavne dvorane v pritličju Narodnega doma. Še prej, 30. aprila 2004, sta nove slovenske prostore v Narodnem domu obiskala Romano Prodi, takratni predsednik izvršne komisije Evropske unije in Riccardo Illy, predsednik deželne odbora FJK.

To so novosti glede slovenske prisotnosti v Narodnem domu. Narodna in študijska knjižnica upravlja omenjene prostore kot je to predvideno po zakonu. Zakonodajca pa ne predvideva dodelitve finančnih sredstev za upravljanje prostorov, zato je slovenska prisotnost vedno pod vprašajem, čeprav seveda nihče ne razmišlja, da bi opustili dodeljene prostore v Narodnem domu. Treba bi bilo več dobre politične volje in problem Narodnega doma bi bil pozitivno nastavljen, da bi si ga resnično delile slovenske in italijanske ustanove.

Ta problem je bil prisoten vse od osvoboditve oziroma zaključka druge svetovne vojne.

Zahteve po vrnitvi Narodnega doma, denarnih zavodov, nepremičnin in odškodnine so bile postavljene takoj po osvoboditvi. V zvezi z zahtevo po vrnitvi oziroma obnovitvi Tržaške posojilnice in hranilnice (graditeljica in lastnica Narodnega doma) in Trgovsko-obrtne zadrage so zakoniti zastopniki vložili vlogo na urad Zavezniške vojaške uprave 10. avgusta 1945 oziroma 8. septembra 1945. Ker na prošnji ni bilo odgovora, sta bili obe vloži 19. aprila 1947 ponovno vloženi, ostali pa sta prav tako brez odgovora. Slovenski politični krogi v Trstu so se zavedali, da ne bo prišlo do nobene rešitve problema, če zadeve ne podpre jugoslovanska diplomacija. To je takrat pomenilo, da je morala jugoslovanska vlada izposlovati načelni pristanek Zavezniške vojaške uprave, ki bi nato postavila zadevo tako, da je postala sprejemljiva tudi za italijansko stran. Do prvega odločilnega momenta je prišlo v poletnih mesecih 1954.

Jugoslovanska vlada je uvrstila vprašanje slovenske banke v Trstu med teme dvostranskih pogovorov. Kako je to potekalo, na-

zorno pove italijanski zgodovinar in strokovnjak Diego De Castro v svoji knjigi La questione di Trieste. Navajam nekaj vrstic besedila: "(...) Il problema degli edifici fu, comunque, uno di quelli che più si trascinarono, pur essendo stata l'Italia subito disposta a cedere, agli jugoslavi, le sedi culturali a Trieste. La creazione di una banca slava a Trieste non aveva, per gli jugoslavi, alcuna base di carattere economico, ma soltanto una doppia ragione di carattere politico. (...) Vprašanje vračanja nepremičnin je avtor nekoliko bolj razčlenil v opombah pod črto: "(...) Ma il consigliere politico italiano (Fracassi) forse non ricordava che gli slavi volevano tre edifici in non due, anche se, per nove anni, ne avevano chiesto agli anglo-americani uno solo, al posto di quello incendiato. Venne preso in considerazione un nuovissimo albergo a Barcola, del valore di 200 milioni, allora occupato dagli Alleati, e perciò subito disponibile. Il Ministero, sentito ancora Fracassi, comprese che un grosso edificio al centro, Albergo Regina, ed uno nella panoranica e frequentatissima Barcola avrebbe indisposto la popolazione italiana di Trieste, e scelse l'alternativa di San Giovanni e Via Petronio, agguizzando la casa di Roiano. (...) Fracassi comunque aveva risposto che i 150 milioni, per Via Petronio, sarebbero stati reperibili nelle pieghe del bilancio del G.M.A. (...)"

Stanje dvostranskih pogovorov in nakazane rešitve so iz obdobja avgust-september 1954 pred podpisom londonskega sporazuma. Na koncu so se stvari zasukale drugače. Od vsega predlaganega in govorjenega je nato v bistvu slovenska narodna skupnost v Trstu prejela le 500 milijonov za gradnjo novega Kulturnega doma v Ulici Petronio 4. Kulturni dom je bil dograjen šele v decembru 1964. Vsota 500 milijonov pa ni zadoščala, tako so priskočili na pomoč jugoslovanska vlada in ameriški Slovenci, da je bil lahko dom dograjen in opremljen.

Vse ostalo (vrnitev Narodnega doma v Trstu in ostalih treh v Rojanu, Barkovljah in pri Sv. Ivanu) in morebitna odškodnina je bilo zavrženo in nato pozabljeno. Delno je bil problem rešen šele v 19. členu zakona št. 38 iz leta 2001, ki govori o vsetitvi slovenskih ustanov v Narodni dom v Trstu in Trgovski dom v Gorici ter o popolni vrnitvi doma pri Sv. Ivanu. Tudi te uzakonjene pravice se do danes niso uresničile: slovenska noga je le vstopila v Narodni dom v Trstu (leta 2004), nismo še prestopili praga Trgovskega doma v Gorici, Narodni dom pri Sv. Ivanu pa še naprej propada.

Pahor, Milan: Slavjanska sloga, Trst 2004, str. 87.

Pahor, Milan: Jadranska banka v Trstu. Trst 1996, str. 38-45.

Pahor, Milan: Slavjanska sloga. Trst 2004, str. 163.

Slovensko-italijanski odnosi, Rapporti Italo Sloveni, Slovene Italian Relations 1880-1956. Koper-Capodistria, 25.7. 2000, str. 36-37.

Narodna in študijska knjižnica v Trstu, Odssek za zgodovino, arhiv, fasc. Politično društvo Edinost, Spomenica 1.9. 1920.

Spomenica Edinosti dne 1.9. 1920; Za naše Primorje. Ljubljana 1927, str. 8-9.

Pahor, Milan: Nevihta nad mestom. V: Jadranski koledar za leto 1996, Trst, str. 132.

Pahor, Milan: Jadranska banka. Trst 1996, str. 256-257.

možnost sobivanja med različnimi narodnimi skupnostmi. (...)"

1. septembra 1920 je politično društvo Edinost odposlalo spomenico predsedniku italijanske vlade v Rim. Na 14 straneh so opisani dogodki 13. julija 1920 v Trstu: A Sua Eccellenza il Presidente del Consiglio dei Ministri Giovanni Giolitti, Roma – tako se je glasil naslov spomenice Edinosti.

Skupaj preberimo uvod spomenice: "Il giorno 13 luglio 1920 i giornali nazionalisti triestini "Il Piccolo", "L'Era Nuova" e "La Nazione" riportavano un proclama del Fascio Triestino di Combattimento dove si invitava la popolazione per le ore 18 ad un comizio in Piazza dell'Unità esortandola ad una energica reazione ai fatti di Spalato col motto che "è finito il tempo del buon Italiano". Al comizio stesso l'avvocato Giunta, segretario Del Fascio di Combattimento, pronunciava un discorso che culminava nelle parole: "Occhio per occhio, dente per dente" e reclamava l'applicazione della legge del taglione contro gli Slavi di Trieste; altri oratori emisero il grido: "Fuoco al Narodni dom" e questo grido venne accolto dalla folla e ripetuto. Gli organi della Pubblica Sicurezza non interruppero gli oratori e non fecero nulla per impedire loro di aizzare ancor più gli animi della folla già troppo eccitata dai giornali locali. (...)"

Jugoslovanska matica v Ljubljani je 12. novembra 1927 izdala publikacijo z naslovom Za naše Primorje. V njej je na 4 straneh seznam z značilnim naslovom: Škoda povzročena po nasilstvih slovanskemu prebivalstvu v Juljski krajini. V seznamu so zabeleženi dogodki in ocenjena škoda za triletnje 1919-1922. Iz obeh seznamov (Spomenice in Za naše Primorje) lahko sestavimo sliko uničenja na dan 13. julija 1920 v Trstu.

Kratek pregled vseh 21 napadenih ciljev fašističnega pogroma tistega tragičnega 13. julija 1920:

- Požig Narodnega doma v Trstu.
- Odvetniška pisarna in stanovanje dr. Kimovca na Trgu Oberdan 5.
- Gostilna Lenček "Al Gallo" na Trgu Oberdan 6.
- Kavarna "Al Commercio" v Ulici XXX Ottobre 18.
- Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ulici XXX Ottobre 11.
- Odvetniška pisarna dr. Josipa Vilfana v Ulici XXX Ottobre 13.
- Splošna hranilnica v Ulici Torre Bianca 39.
- Ljudska šola srbske cerkvene skupnosti v Ulici Bellini.
- Odvetniška pisarna dr. Mateja Pretnerja in dr. Henrika Okretiča v Ulici Machiavelli 15.
- Odvetniška pisarna dr. Josipa Abrama in dr. Josipa Agneletta v Ulici Genova 11.
- Jadranska banka na vogalu ulic Cassa di Risparmio in S. Niccolò.
- Hrvatska štedionica na Borznem trgu 3.

Špedicijska družba Balkan na Nabrežju Nazario Sauro 14.

Urad in stanovanje delegata Kraljevstva SHS na Trgu Venezia 1.

Knjižarna in papirnica Jaka Štoka v Ulici Milano 37.

Podjetje Franz&Kranz v Ulici Machiavelli 32 (solastnik podjetja je bil Čeh).

Skladišče trgovca Andreja Perka v Ulici S. Niccolò 3.

Gostilna Makarska v Ulici San Lorenzo 5.

Trgovina čevljev Josipa Stančića na Piazza Vecchia 5.

Trgovina pijac Drage Štoka v Ulici C. Battisti 29.

Tiskarna Edinost v Ulici sv. Franciška 20.

Uničevalni pohod fašistov in njihovih pomagačev je trajal od 18.45 do 24 ure. Uspeli so razdejati kar 21 raznih stavb, uradov, pisarn, stanovanj, trgovin, bank, tiskarn, skladišč in gostiln. Pri tem početju so uživali podporo policije in orožnikov, saj niso priprli niti enega demonstranta ali razgrajaja. Vse je teklo gladko po že v naprej pripravljenem scenariju.

Prodaja Narodnega doma

Narodni dom v Trstu je bil simbol slovenske in slovanske prisotnosti. Problem

Narodnega doma še danes ni povsem zaključen. Delno nam je dal prav 19. člen zakona št. 38 iz leta 2001 o zaščiti slovenske jezikovne manjšine v deželi FJK. V letu 2004 smo se Slovenci simbolno vrnili v Narodni dom po letu 1920, vendar je slovenska prisotnost vezana na tri prostore v pritličju stavbe.

Zato ni nazorna samo zgodba o požigu v letu 1920, temveč tudi kasnejša. Prodaja oziroma razprodaja Narodnega doma v letu 1924 je samo žalosten epilog zgodbe o nasilju, ki je bilo storjeno nad slovensko in slovansko skupnostjo v Trstu tistega tragičnega poletnega dne 13. julija 1920.

Po napadu in požigu je bil Narodni dom velika ruševina. Po razumljivem obupu in globoki žalosti je prevladala želja po življenju in obnovi. Sprožili so nabiralno akcijo, natisnjene so bile posebne razglednice za denarno nabirko. Želja in volja sta bili nedvomno močni, vendar nezadostni. Gospodarska in finančna struktura slovenske in slovanske skupnosti v Trstu je bila pod udarom novih italijanskih oblasti, zato denarni zavodi niso mogli izkazovati velike finančne pomoči. Nadalje je treba upoštevati takratno politično stanje, saj so prav take razmere pripomogle k uničenju Narodnega doma.

Italijanske oblasti niso priznavale nobene skrivne glede dogodkov, ki so se odvijali na dan 13. julija 1920. Politično društvo Edinost je sestavilo spomenico ter jo 1. sep-

Z vezjo zelenih mladik dosežemo bujnejšo rast in močnejšo osvetlitev, kar je važno predvsem v začetku formiranja mlade trte. Ko v drugem ali tretjem letu po sajenju postavimo žično oporo, privezujemo le mladike, ki jih ne moremo zatakiniti za žico in mladike, ki se z viticami niso oprijele opore – žice.

POSEGI, KI SE NAM BODO OBRESTOVALI V KLETI

Poletna opravila v vinogradu (2. del)

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE V SODELOVANJU Z ZKB

Privezovanje letnih (zelenih) mladik
To opravilo je neizogibno potrebno med vegetacijo zlasti prva leta po sajenju trt med izoblikovanjem oblike trte. Z vezjo zelenih mladik dosežemo bujnejšo rast in močnejšo osvetlitev, kar je važno predvsem v začetku formiranja mlade trte.

Ko v drugem ali tretjem letu po sajenju postavimo žično oporo, privezujemo le mladike, ki jih ne moremo zatakiniti za žico in mladike, ki se z viticami niso oprijele opore – žice.

Danes pretežno ne opravljamo več privezovanja, ker dopolnimo oporno strukturo vinograda z jeklenimi ali plastičnimi žicami, ki jih postavimo v parih vzporedno s koli. Žice so ponavadi premične in jih prilagajamo dolžini mladik, ki jih vtaknemo med žice, kar močno zmanjša čas potreben za izvršitev tega opravila.

Redčenje listov

S tem opravilom odstavimo liste, ki prekrivajo grozde, da dosežemo boljše zračenje in sončno obsevanje grozdov. Pri rdečih sortah povečamo z zgodnjim redčenjem listov vsebnost polifenolov v grozdu. S poznejšim redčenjem, potem ko so jagode spremenile barvo, pa redčimo predvsem, da izboljšamo zdravstvene razmere grozda v fazi zorenja.

V drugem primeru odstranimo 3 – 4 spodnje liste. Potrgamo predvsem ovenele ali drugače poškodovane liste, ki niso sposobni več asimilirati. Z od-

stranitvijo listov ne pride do manjšega odstotka sladkorja v grozdu, ker sončni žarki prodirajo lažje do grozdov in se s tem poveča temperatura okoli njih za 8 – 10° C, kar pospešuje njihovo zorenje.

Odstranjevanje listov je koristno predvsem pri bujnih sortah z močno zbitimi grozdi, ki radi gnijejo.

Redčenje grozdov

Če smo z usmerjeno zimsko rezjo vzpostavili pravilno razmerje med številom trt in rodnih očes, nam sedaj ni treba ukrepati, če pa smo s predolgo rezjo (predolgi šparoni – 10 do 20 očes) preveč obremenili trte, odstranimo odvečne grozde, da dobimo optimalno obremenitev trsov. Navadno odstranimo 20 – 40% bolj oddaljenih grozdov (drugi grozd na mladiki). To opravimo do trenutka, ko začne grozde spreminjati barvo.

Poznejše odstranjevanje grozdov je nekoristno, ker ne vpliva več na kakovost grozdja.

Redčenje grozdov je zelo zahtevno opravilo, ker z njim odstranimo večji ali manjši del pridelka, ko je čas trgatve še razmeroma daleč. Zato mora biti opravljeno ob pravem času in zelo preudarno, kajti negativni učinki neuravnovešene odstranitve grozdov niso popravljivi.

Poseben primer redčenja grozdov je tisti, ki ga opravimo po hudi toči, ko je treba zmanjšati količino grozdja in jo prilagoditi asimilacijski sposobnosti listov, ki se je vsled škode po toči v večji ali manjši meri zmanjšala.

Prav tako je obvezno redčenje na mladih trtah, ki smo jim v tistem letu dali gojitveno obliko in ki prvič rodijo. Po navadi je število brstov na teh trtah previsoko, tako da njihov še malo razviti koreninski sistem ni sposoben zagotoviti potrebne hrane grozdu in mladikam.

Pri opravljanju navedenih opravil pazimo, da vzpostavimo pravilno razmerje med površino listov in teži grozdja. Na vsak kg grozdja mora listna površina doseči približno 1 m², bolje če ga preseže. Pretirano odstranjevanje listov, ki ga v naših vinogradih ne malokrat zasledimo, vpliva negativno na kakovost grozdja.

Obseg krošnje (zelene stene), ki jo dosežemo s pravilno zeleno rezjo, naj ne bi presegala 30 – 40 cm širine in 1 – 1,4 m višine, v odvisnosti predvsem od gojitvene oblike in gostote sajenja. V zeleni steni (krošnji) bi moralo biti razmerje med listi na soncu in v senci 3:1.

S pravilnim vzpostavljanjem krošnje bomo, kot dokazujejo številni poskusi opravljeni v vinogradniško razvitih deželah, bistveno izboljšali kakovost grozdja, ker bomo dosegli:

višjo stopnjo sladkorja (1- 2 stopinj);
nižjo kislost;
boljšo strukturo (pri rdečih sortah).

Vse to se nam bo seveda primerno obrestovalo v kleti.

KZ IN ZKB - Izlet

Na kmečki praznik med koroške rojake

Kmečka zveza organizira v sodelovanju z Zadružno kraško banko na Opčinah, v nedeljo 25. julija 2010 enodnevni izlet z avtobusom na tradicionalni Kmečki praznik, ki ga letos Skupnost južno koroških kmetov prireja v Želenzi Kapli.

Program praznika je sledeč:

ob 10.30 - Sv. Maša;

ob 12.00 - kosilo (samopostrežba) in zabava z domačim ansamblom;

ob 14.00 - kulturni program;

ob 15.30 - nadaljevanje praznika, otroški program in kmečke igre.

Ob prazniku je tudi možnost ogleda nekaterih znamenitosti kraja.

Za kosilo bodo udeleženci poskrbeli na lastne stroške.

Kmečka zveza in Zadružna kraška banka vabita svoje člane in prijatelje, da zaradi organizacijskih obveznosti pohitijo z vpisom na izlet.

Cena izleta je 25,00 evrov in krije samo stroške prevoza.

Vpisovanje na Kmečki zvezi:

Urniki Kmečke zveze so sledeči:

v Trstu - Ul. Cicerone 8 - tel 040/362941 vsak dan od 8.00 do 13.00 ter ob torkih in četrtek še od 14.00 do 16.00

v Gorici - Corso Verdi, 51 - tel. 0481/82570 - ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8.00 do 13.00.

v Čedadu - Ul. Manzoni, 31 - tel. 0432/703119 - od torika do sobote od 8.00 do 12.00

Vozni red avtobusa bomo sporočili naknadno.

STROKOVNI NASVETI

Endivija in jesensko zimske sorte solate

Če hočemo uživati endivijo in druge solate jeseni in pozimi, jih moramo sejati v tem času.

Endivija (*Cichorium endivia*) je po hranilni in zdravstveni vrednosti podobna solati, botanično pa je sorodna radiču in cikoriji. V glavnem sorte endivije delimo v dve skupini: eskarolke in mahovke. Prva ima bolj podolgovate in rahlo nazobčane liste, druga pa ima nakodrane in močno narezane liste. Endivija najbolje uspeva v tleh z nevtrarno reakcijo, potrebuje pa bolj peščena in dobro pognojena tla. Dobro uspeva v toplih in zavetnih legah z mnogo vlage. Najraje raste v polsenčnem prostoru, na sončni legi po navadi postane bolj grenka in gre prej v seme. V kolobarju naj sledi ranim kapusnicam, krompirju, grahu, čebuli, in ostalim, ki jih poberejo v tem času. Bolje je, če je bila prejšnja kultura dobro pognojena kot na primer krompir.

Spomladanske sorte endivije sejemo v marcu in aprilu. Setev nadaljujemo v maju, juniju in juliju za jesensko-zimske sorte. Poletne sorte po navadi razvijejo bolj kompaktne rozete in imajo samobelilno sposobnost. Jesensko-zimske sorte po navadi razvijejo večje rozete in jih je treba beliti. Lahko sejemo v vrste ali po celi površini. Razdalja med vrstami naj bo 30 do 40 cm, po sajenju pa površino pokrijemo z žakljevinom. Zelo važno je, da sejano površino stalno vlažimo, posebno ob sušnem in vročem vremenu. Približno 40 dni po setvi rastlinice presadimo v razdaljo 30 cm za 30 cm ali pa redčimo. Presajanje nadaljujemo še ves avgust, nato po potrebi površinsko pognojimo. Važno je, da mlade rastlinice stalno zalivamo in zemljo redno okopavamo.

Dva, tri tedne pred zrelostjo rastline pobelimo tako, da liste povežemo skupaj z vrstico, elastiko ali drugim materialom. Nekateri svetujejo tudi, da rastline pokrijemo s črno folijo ali da posamezne rastline pokrijemo z vazami. To bi lahko prišlo v poštev v primeru, da med beljenjem stalno dežuje. Na ta način rastline ne gnijejo. Če je vreme vlažno in deževno, belimo manj časa, da rastline ne gnijejo. Obstajajo vsekakor sorte, ki so samobelilne in ki jih torej ni treba beliti. Slednje razvijejo kompaktne liste, ko je rastlina že precej razvita.

Z beljenjem se kakovost rastline izboljša in grenke snovi se zmanjšajo. Rastlina postane mehkejša in okusnejša. Endivija belimo le, ko so vsi listi suhi, da sredina ne začne gniti. Belimo postopoma toliko zelenjadnic, kolikor jih bomo potrebovali.

Najbolj zgodnje sorte pobiramo od junija dalje, vse do novembra ali decembra. V primeru mile zime jo lahko

pobiramo tudi vso zimo. Endivija je občutljiva na slano, zato jo moramo zaščititi s pajčevinastim vlaknom, predvsem ponoči.

Prav tako bomo v tem času sejali jesensko-zimske sorte solate (*Lactuca sativa*). Glavnata solata se dobro prilagodi različnim podnebjem. Ne mara toplote, občutljiva pa je na pozne pozebe. Širok sortni izbor nam vsekakor omogoča, da jo gojimo skoraj vse leto. Važno je, da solato gojimo na izrazito sončni legi. V senci ali polsenci se v listih kopičijo škodljivi nitrati. Obenem se glava ne popolnoma zapre ali pa ne postane dovolj trda.

Čeprav glavnata solata raste v različnih tleh, najraje ima bogata tla z dobro razkrojeno organsko snovjo, še najbolje, če je v zemlji kot ostanek prejšnje kulture. Voda v tleh ne sme zastajati.

Glede kolobarjenja veljajo isti napotki, kot pri endiviji.

Pred sajenjem tla obdelamo 30 cm globoko. V primeru nepropustnih tal gredice nekoliko dvignemo. Dobro je, da solato sejemo na gredici, kjer smo prejšnje leto gojili dobro pognojene vrtnine. Če je preveč dušika, listi preveč rastejo, v listih se kopičijo nitrati, solata je bolj občutljiva na glivične bolezni in mrz. Obenem se glava ne sklene dobro. Pred sajenjem pognojimo le s fosforinimi in kalijevimi, ne pa z organskimi gnojili.

Zelo važno je, da se točno držimo navodil na konfekciji semen in sejemo v pravem času.

Lahko sejemo prosto in pozneje redčimo, še najbolje pa je, da sejemo v lončke ali v večprostorne zaboje, ki jih držimo v čim bolj hladnem prostoru in v senci. Zemlja naj bo vedno nekoliko vlažna. Pred presajanjem sadike le počasi privadimo na sonce.

Po približno enem mesecu sadike presadimo na prosto, v razdaljo 30 za 30 cm. Posebno poleti zalijemo površino dva dni pred presajanjem in jih presadimo proti večeru.

Med gojenjem odstranjujemo plevel in zalivamo. Zemlja naj bo vedno vlažna, vendar ne premokra. Zalivati moramo po malem in večkrat. Če premalno zalivamo, se kakovost poslabša, obenem lahko gre solata prezgodaj v seme. Najbolje je, da zalivamo proti večeru, da ne bi povzročili ožigov na listih.

Glavnato solato poberejo, ko so glave dobro razvite. Najraje pobiramo pred mrakom. Takrat ima solata manj nitrata. Ko enkrat poberejo solato, moramo iz gredice odstraniti vse ostanke kulture, saj vsebujejo nekatere toksične snovi. Če pa ostanke pokopljemo, moramo počakati vsaj en mesec, preden na istem mestu gojimo drugo zelenjadnico.

Magda Šturman

Na slikah: pod naslovom Pamplona, glavno mesto Navarre; spodaj udeleženci predstavitve v Evropskem parlamentu; od leve poslanka Izaskun Bilbao Barandica, Erramun Osa in Iulen Urbiola.

AVDICIJA V DELOVNI SKUPINI ZA MANJŠINE EVROPSKEGA PARLAMENTA

Baskovski jezik je v deželi Navarri močno zapostavljen

BOJAN BREZIGAR

Delovna skupina Evropskega parlamenta za manjšine je na posebnem zasedanju obravnavala stanje baskovskega jezika v deželi Navarri, ki, kot znano, ni sestavni del baskovske dežele, ampak je samostojna entiteta v ustavni ureditvi španske države. V tej deželi so Baski manjšina in zato uživajo samo omejene jezikovne pravice; dežela je razdeljena na tri predele: v enem, kjer so Baski v večini, so zajamčene vse jezikovne pravice, kjer je Baskov manj kot 15 odstotkov teh pravic praktično ni, v osrednjem, mešanem delu, pa so jezikovne pravice omejene. Gre torej za zelo kompleksno stanje, ki je bilo v preteklih letih že večkrat predmet razprav v evropskem parlamentu.

Tokrat so se zasedanja, ki je bilo v Bruslju pod predsedstvom sopredsednika delovne skupine Carla Haglunda in na pobudo poslanke baskovske nacionalne stranke Izaskun Bilbao

Barandica, ki v Evropskem parlamentu pripada liberalno-demokratski skupini, udeležili predstavniki zasebnih baskovskih šol ikastolas, ki delujejo v deželi Navarri. O vprašanju šolanja v baskovskem jeziku sta spregovorila predsednik zveze teh šol v Navarri Erramun Osa in pedagoška ravnateljica tega sistema zasebnih baskovskih šol Irene Lopez Goni, na srečanju pa je sodeloval tudi vidni predstavnik zveze baskovskih organizacij v Navarri Iulen Urbiola. Odvetnik, pisatelj in avtor doslej najpopolnejše študije o stanju baskovskega jezika v Navarri.

Namen srečanja je bil seznaniti Evropski parlament s stanjem baskovskega jezika, v posebnim poudarkom na Navarri, čeprav je bil govor tudi o baskovščini v sami baskovski deželi, kjer je po lanskim volitvah prvič prevzela oblast španska koalicija socialistov in ljudske stranke in tudi v severnih po-

krajinah Iparalde na francoski strani špansko-francoske meje. Osnovna misel, ki so jo poudarili baskovski predstavniki, je temeljila na načelu, da je treba zaščititi vse jezike in da je treba vse razprave o baskovskem jeziku depolitizirati in jih umestiti v okvir ohranjanja jezikov kot skupnega kulturnega izročila. »Navsezadnje tudi Evropska lista o regionalnih ali manjšinskih jezikih predpostavlja depolitizacijo tega vprašanja,« je opozoril Urbiola.

S tem srečanjem je delovna skupina za manjšine v Evropskem parlamentu nadaljevala cikel seznanjanja s stanjem posameznih manjšinskih jezikov v Evropski uniji, ki ga je pred časom začela prav z ugotavljanjem stanja enega manjšinskih jezikov v Španiji, ko so na zasedanju poročali predstavniki iz Galicije o namerah deželne vlade, da omeji rabo galicijskega jezika v šoli. Vendar je tokrat prišlo do

zapleta; delovna skupina se je sestala v Bruslju, kar se sicer pogosto dogaja (medtem ko so redna zasedanja skupine v Strasbourg ob robu plenarnih zasedanj parlamenta), vendar so tokrat nekateri poslanci iz Španije, pripadniki tako vladne socialistične stranke kot tudi opozicijske ljudske stranke poskusili prepričati razpravo, češ da se delovne skupine lahko sestajajo samo v Bruslju in ne v Strasbourg. Njihov poskus je klavrno spodletel, kajti delovne skupine, ki so sicer neformalna telesa Evropskega parlamenta, se redno sestajajo tudi v belgijski prestolnici. Ampak že ta poskus sam kaže na ozračje, ki vlada v Navarri v zvezi z rabo baskovskega jezika.

Ko se je po teh začetnih proceduralnih incidentih seja vendarle začela, je Erramun Osa uvodoma razložil stanje v široko pojmovani baskovski deželi, kjer je baskovski jezik na posameznih delih dežele deležen zelo različne ga ravnanja. V avtonomni skupnosti Baskiji je baskovščina skupaj s španščino uradni jezik. Tam se je začela pred dolgimi leti izvajati jezikovna politika, ki temelji na dveh zelo pomembnih načelih: uvajanje baskovskega jezika kot učnega jezika v javnih šolah in promocija rabe baskovskega jezika v družbi. Zato so tudi okrepili prisotnost tega jezika v javni upravi. Izvedli so tudi številne kampanje v podporo rabi baskovskega jezika v zasebnem gospodarskem sektorju. Rezultat vse te dejavnosti je dejansko naraščanje števila ljudi, ki obvladajo oba jezika. Sedaj kar 83,74 odstotka vseh ljudi, ki govorijo baskovski, živi v baskovski deželi, ki jo sestavljajo tri pokrajine, Alava, Guipuzcoa in Vizcaya. V teh treh pokrajinah govori baskovsko 72 odstotkov prebivalstva.

V francoskem delu baskovske dežele ne uživa baskovski jezik nobene formalnega priznanja. Francija sploh ni ratificirala Evropske listine za manjšinske ali regionalne jezike. Država ni izvedla nobene pobude za promocijo jezika. Zaščita jezika je torej odvisna izključno od pobud posameznikov in krajevnih zasebnih organizacij. Obstaja nekaj zasebnih baskovskih šol (sistema ikastol), ki pa jih država uradno ne priznava. V tej regiji, ki ji Baski pravijo Iparralde, je Baskov 9 odstotkov vsega prebivalstva oziroma 7,2 odstotka vseh Baskov celotne baskovske dežele.

Baskovskemu jeziku pravijo tudi Lingua Navarrorum. V deželi Navarri je namreč v teku živahna polemika o ukrepih, ki so bili sprejeti za ohranitev tega jezika. Baskovščina je uradni jezik samo v delu dežele in jezikovna politika do baskovščine je različna glede na kraj, kjer se nekdo nahaja. Tudi tu zasebne pobude pogosto nadomeščajo pomanjkljivo politiko javne uprave. Za 19 odstotkov Navarre Enciclopedia Britannica pravi, pa pripadajo narodu Euskal herria (baskovskemu narodu). Tukaj živi približno 8,5 odstotka vseh Baskov. Zato so na zasedanju delovne skupine Evropskega parlamenta izpostavili predvsem probleme te regije, kjer je mogoče govoriti o največjem neravnovesju v odnosu do manjšinskega jezika.

Julern Urbiola je opozoril prav na to vprašanje. Dejal je, da je treba stanje v Navarri še posebej pozorno obravnavati prav zaradi neenotnega obravnavanja jezikovnih pravic. Ocenil je, da je ravnanje deželne vlade Navarre v odkritem nasprotju z Evropsko listino o regionalnih ali manjšinskih jezikih, ki jo je Španija podpisala in ratificirala in pozval evropske poslance, naj se začnejo s stanjem jezika v Navarri ukvarjati z vso zavzetostjo.

Glasba manjšin v seriji oddaj na švedskem radiu

Švedski radio je na svojem 2. programu v juniju začel s serijo glasbenih oddaj, v katerih predstavlja glasbeno produkcijo nekaterih manjšin in jezikovnih skupnosti v Evropi. V prvi oddaji, ki so jo predvajali 20. junija, je bila na vrsti Škotska; nastopila je glasbena skupina McKenzies, ki poje v škotski gaelščini, to je v keltskem jeziku, ki je v rabi na severu Škotske in na otokih ob zahodni škotski obali.

27. junija je bila na sporedu španska dežela Asturija; glasbe s petjem v asturijskem jeziku je predstavila skupina La Casa Posafuelles iz Ovieda. Teden dni kasneje, 4. julija, pa so oddajo namenili okcitanški skupini Zine Kaempar.

V ponedeljek, 11. julija, bo na vrsti Furlanija, seveda s pesmijo v furlanščini. Švedski radio bo oddaje o glasbi jezikovnih skupnosti in manjšin nadaljeval tudi v prihodnje; objavili so razpored do konca avgusta, ko bodo nastopili glasbeni ustvarjalci grške skupnosti iz Apulije, Frizijci iz Nizozemske, skupina v spodnjem narečju iz Bremna v Nemčiji, Latgalci iz Latvije, Karelci iz ruskega mesta Petrozavodsk in Samiji iz Finske.

Valižani zahtevajo priznanje uradnosti valižanskega jezika

Predstavniki 14 organizacij, ki se v Walesu ukvarjajo s promocijo valižanskega jezika, so na ministra za kulturno izročilo Aluna Ffreda Jonesa, ki je odgovoren za politiko do valižanskega jezika, naslovili odprto pismo, v katerem ugotavljajo, da je ta jezik zelo ogrožen in zahtevajo formalni sklep valižanske vlade, da je valižanščina tudi uradni jezik regije.

Pred kratkim je namreč valižanska vlada objavila osnutek zakona o jeziku, v katerem predvideva kar nekaj novosti. Med temi so tudi globe, ki naj bi jih lahko naložili ustanovam, ki opravljajo javne storitve in pri svojih odnosih z javnostjo ne bi enakopravno uporabljale valižanskega jezika.

Zakonski osnutek pa po drugi strani odpravlja urad za valižanski jezik, temeljno organizacijo jezikovne politike v regiji, in ga nadomešča z jezikovnim komisarjem, kar pomeni, da bo struktura v večji meri odvisna od tekoče politike.

Zakonski osnutek je že naletel vrsto kritik, ki zadevajo predvsem dejstvo, da besedilo ne opredeljuje dovolj natančno jezikovnih pravic, kritika pa leti tudi na dejstvo, da se jezikovno strukturo podreja vladni politiki. Osrednje vprašanje, ki ga postavljajo podpisniki pisma, pa zadeva pomanjkanje določil, ki bi govorilo o uradnosti valižanskega jezika. »Mi želimo nedvoumno določilo, da je valižanščina uradni jezik v Walesu, določilo, kakršnega še nikoli ni bilo v naši zakonodaji. Sedaj je napočil čas za to,« so zapisali.

Rusija priznala seto

Ruska federacija je priznala jezik seto, majhno ugrofinsko jezikovno skupnost, ki živi ob estonsko-ruski meji. Estonija je to skupnost priznala že pred leti, sedaj pa je podoben sklep sprejela tudi ruska federacija, ki je skupno z oblastjo Pskov oblikovala program za »ohranitev tega edinstvenega ljudstva in kulture.« Po podatkih popis+a prebivalstva v letu 2002 govori jezik seto v Rusiji skupno 197 oseb.

Rešitev za jasli Samijev na Finskem

Kar pet finskih ministrstev si sedaj skupaj prizadeva za ohranitev otroških jasli v petih jezikovnih skupnostih Samijev na Finskem, kjer prebivalstvo govori tri jezikovne inačice, inari, skolt in severni sami. Financiranje jasli je sprva vlada ukinila zaradi gospodarske krize; Ta ukrep zadeva vso državo, vendar lahko pri Samijih, ki so jezikovno zelo krhka skupnost, taka ukinitve lahko resno ogroža ohranjanje jezika pri predšolskih otrokih. Zato je pet finskih ministrstev stopilo skupaj, da poiščejo ustrezna sredstva in z izjemo splošnemu določilo o varčevanju zagotovijo obstoj teh petih otroških jasli.

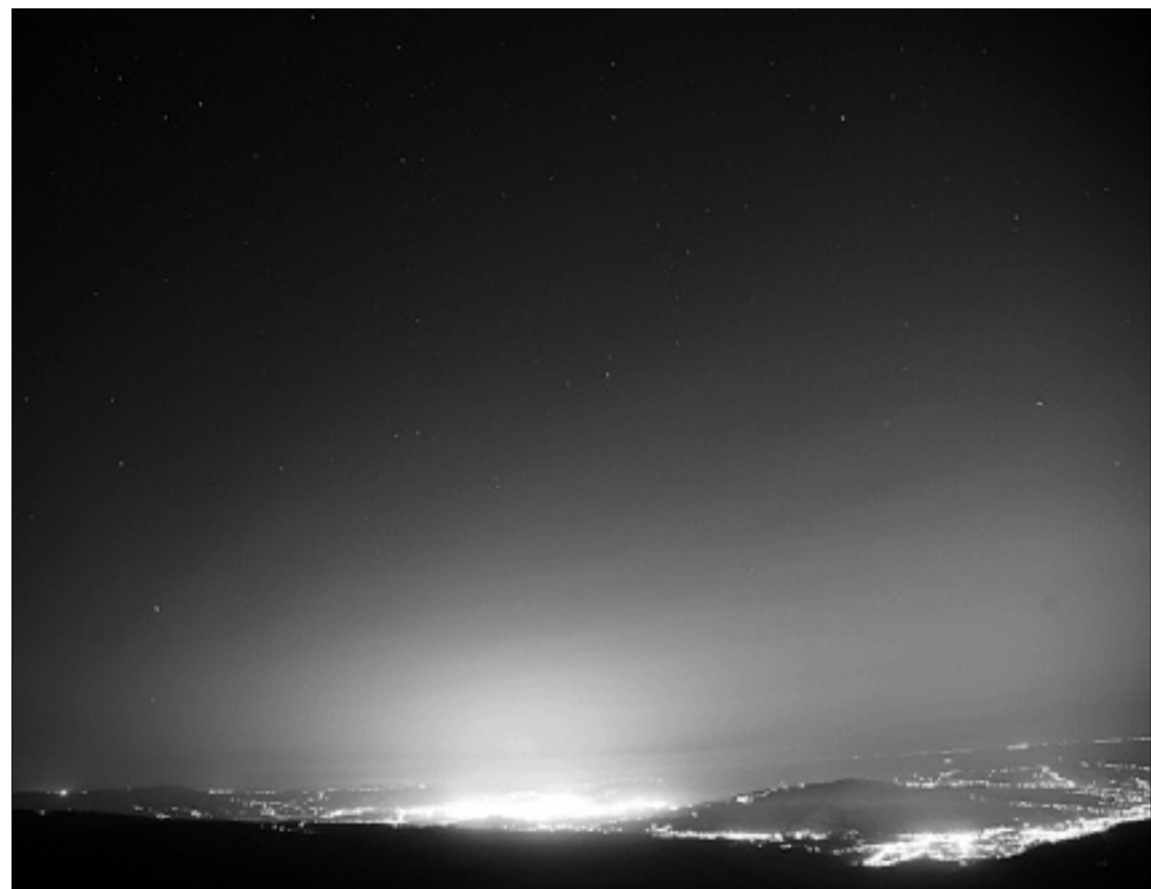

Foto pod naslovom (Andrej Mohar, Temno nebo Slovenije): Koper in Trst sta zaradi svetlobnega onesnaževanja ponoči vidna tudi do 300 km daleč; Foto spodaj (C. Mayhew in R. Simmon (NASA/GSFC): Pogled iz vesolja na Zemljo ponoči. Satelitska slika prikazuje svetlobno onesnaženje na industrializiranih območjih.

RASTOČI NEGATIVNI VPLIV POJAVA, KI GA PODCENJUJEMO

Svetloba, ki onesnažuje nočno nebo

DUNJA FABJAN

Na začetku septembra, točneje od 6. do 10., se bodo na hrvaškem otoku Lastovo zbrali astronomi, naravovarstveniki, strokovnjaki ekoturizma in predstavniki naravnih parkov. Priložnost jim ponuja društvo Temno nebo Slovenije, ki prireja dvojni srečanje: tretji mednarodni simpozij za temne parke in tretji mednarodni tabor za temno nebo.

Na prvi pogled zgleđa neobičajno, da govorimo o temnih parkih, in se nam ravnotako zdi samoumevno, da je nebo temno. Po lastni izkušnji pa vemo, da na gosto naseljenih in urbaniziranih področjih ni tako. Leta 1976 je Mednarodna astronomska zveza IAU sprejela resolucijo, v kateri je opozorila na rastoči negativen vpliv svetlobnega onesnaževanja. Zaradi umetnih svetlobnih virov, ki svetijo ponoči, se dvigne naravni nivo osvetljenosti okolja. Prekomerna in napačno usmerjena svetloba nezasečenih svetilk, snopov in reklamnih panojev povzroča žarenje nočnega neba nad mesti, zmanjšuje nočno vidljivost in ima posledice tako na človeka kot na naravo.

Letošnje leto so Združeni narodi proglasili za mednarodno leto biotske raznovrstnosti. Kot poudarja biologinja dr. Mojca Stojan Dolar iz Društva Temno nebo Slovenije ima svetlobno onesnaženje različne učinke na biotsko raznovrstnost. »Čeprav so raziskave šele v začetnih fazah, rezultati kažejo, da je lahko umetna svetloba eden od dejavnikov, ki ogroža nočne žuželke,« pravi Dolarjeva. »Dolgoročnih učinkov sicer še ne poznamo, vemo pa da je umetna svetloba problematična za nočne živali.«

Najenostavnejši primer so žuželke, ki so v zadnjih desetih letih v Evropi doživele upad številčnosti in raznovrstnosti. »Nekatere žuželke, ki jih svetloba privlači, celo noč krožijo okrog svetilk in nimajo več časa za pre-

hranjevanje in razmnoževanje. Ko pride dan otpnejo, zaspijo in ne opravljajo svojega biološkega poslanstva. Druge žuželke pa v soju luči otpnejo, ker je to sicer njihova reakcija na dnevno svetlobo« nam je povedala Dolarjeva. »Težave s svetlobo imajo tudi samice netopirjev, ki se zbirajo v porodniških kolonijah na podstrešjih zvonikov ali objektov na podeželju. Sestavlja jih lahko tudi več kot sto samic, ki skupaj vzgajajo mladiče in se odpravljajo na lov ob mraku, ko je višek aktivnosti žuželk. Če so zvoniki preosvetljeni, netopirji prespijo ta najbolj ugoden čas, imajo precej manj ur v noči na razpolago za prehranjevanje, torej manj mleka in slabše prehranjeni mladiči s težavo preživijo prvo zimo.«

Nočna osvetlitev negativno učinkuje tudi na ptice selivke. Problem spremljajo predvsem v Kanadi in Združenih državah Amerike, kjer jih umre na milijone. »Eden od faktorjev, ki pticam pomagata pri orientaciji so zvezde in pa horizont.« nadaljuje Dolarjeva. »Ptice selivke se selijo ponoči in imajo probleme ob slabem vremenu, ko postane svetloba visokih osvetljenih telekomunikacijskih stolpov, svetilnikov ali osvetljenih stolpov tovarn bolj moteča. Ptice izgubijo orientacijo, začnejo krožiti okrog luči ter se lahko poškodujejo, ker se zaletavajo v stolpe ali med sabo. Drugi problem pa je, da porabijo svoje energetske zaloge in so tudi veliko bolj izpostavljene plenilcem.«

V Društvu Temno nebo Slovenije pripravljajo projekt, ki bi naj ga sofinancirala Evropska unija pod programom Life+. Pri njem bodo sodelovali tudi Slovensko društvo za opazovanje in proučevanje netopirjev, Društvo za opazovanje metuljev, Univerza v Ljubljani in produkcijska hiša Baza Media. Namen projekta je meritev odziva netopirjev in nočnih žuželk na izboljšanje osvetlitve slovenskih cerkva.

Naravovarstveniki pa niso edini, ki jih skrbi učinek prekomerne nočne osvetlitve.

Pred letom dni je Združenje ameriških zdravnikov (American Medical Association AMA) sprejelo resolucijo, ki priznava, da je svetlobno onesnaževanje vse večjega pomena tako zaradi trošenja energije kot tudi zaradi učinkov na človeško zdravje. Bleščanje cestnih svetilk ima negativen vpliv na starejše voznike, ki med vožnjo s težavo prilagodijo oči na slabe svetlobne razmere. Nekatere zdravstvene raziskave kažejo, da je pri delavcih, ki delajo v nočnih izmenah povečana pogostnost pojavljanja raka na prsih in na debelem črevesju. Vzrok za to bi naj bilo svetlobno onesnaženje. Osnovna hipoteza je povezana s proizvodnjem melatonina, zaščitnega onkostatičnega hormona, ki nastaja v človeku v temi, v zgodnjih jutranjih urah. Nočna svetloba, ki preprečuje nastajanje melatonina, posledično ošibi človeško telo.

Till Roenneberg, profesor kronobio-

logije na Univerzi Ludwig Maximilian v Münchnu, se že vrsto let ukvarja s cirkadialnim ritmom. Ta biološki ritem, iz latinščine circa diem, traja približno 24 ur. Fiziološko je pomemben, ker omogoča izmenjavo med dnevno aktivnostjo in nočnim obnavljanjem.

Po mnenju profesorja Roenneberga velja, da imajo delavci, ki opravljajo turnuse, povečano možnost nastanka raka, »vendar mehanizmov še ne poznamo. Če delamo ponoči, v vsakem primeru izzivamo naš imunski sistem. In če se zmanjšajo obrambni mehanizmi ni čudno, da je statistično bolj možno obolenje za rakom. Nočna svetloba sama po sebi ni nekaj nenaravnega, pomislimo recimo na severne države. To še ne pomeni, da so prebivalci severnih držav bolj izpostavljeni rakastim obolenjem. Zaskrbljujoče pa je dejstvo, da ljudje v industrializiranih državah šibimo svoj Zeitgeber, svoj sinhronizator cirkadialnega ritma.«

Glavni sinhronizator cirkadialnega ritma naj bi bil izmenični prehod iz svetlobe v temo. V preteklosti je bil tak prehod veliko bolj poudarjen, ker je podnevi človek občutil veliko več svetlobe in ponoči pa veliko manj. »V razvitih državah vsi delamo v stavbah«, pravi Roenneberg. »To pomeni, da smo izpostavljeni tisočkrat manjši količini dnevne svetlobe. Ponoči pa je svetlobe več in naš sinhronizator se torej šibi.«

Po podatkih bi vsaj 70% prebivalstva ne utegnili na delo brez uporabe budilke. »To nam dokazuje, da sta si odziv našega telesa in družbeno življenje v nasprotju.« trdi Roenneberg. »V teh pogojih postajamo trajni turnusni delavci. Družbeni jet lag in pomanjkanje spanja povzročata večjo nevarnost nastanka raka, metaboličnega sindroma, debelosti, diabetisa, problemov s spanjem ali depresije.«

V kratkem bo v Nemčiji stekel projekt Verlust der Nacht (Izguba noči), ki bi naj raziskoval učinke nočnih umetnih luči na kulturo, družbo, človeško zdravje, ekonomijo, ekologijo in interakcijo med naravnimi in socialnimi sistemi. V raziskavi, ki je multidisciplinarnega značaja, bodo sodelovali inštitut Leibniz Association, Tehniška Univerza v Münchnu, berlinska Freie Universität ter center Helmholtz za raziskovanje okolja.

Onesnaževanje zraka in naraščajoča nočna razsvetlitev resno ogrožata našo sposobnost opazovanja neba. Na to nas opozarjajo že od šestdesetih let astronomi. Leta 1964 je v okolici observatorija Lick v Kaliforniji astronom Merle Walker pričel z ocenjevanjem temnega neba. Kot se je sam Walker zavedal že leta 1973, je »bistveno takoj poseči na (1) nadzor zunanje razsvetlitve za podaljšanje življenjske dobe observatorijev in (2) identificirati in zaščititi najtemnejše predele tako v Združenih državah kot izven.« Naraščanje umetne razsvetlitve je direktno povezano z porastom prebivalstva v gosto naseljenih mestih. V Združenih državah, kjer število prebivalcev narašča za manj kot 1,5% letno, se svetlobno onesnaženje dviguje letno za 6%. Če imajo mesta nadzor nad razsvetljavo, se učinek onesnaženja lahko zmanjša. Tako velja od leta 1989 v mestu Flagstaff v zvezni državi Arizona uredba, zaradi katere je porast svetlobnega onesnaženja razpolovljen.

V Italiji se približno 45% umetno proizvedene svetlobe nekoristno siplje v nočno nebo. S tem se pri nas ukvarja organizacija Cielobuoio, ki pristopa k mednarodni International Dark-Sky Association (IDA). Kot nam je povedal Alessandro Di Giusto, predstavnik organizacije Cielobuoio za Furlanijo Juljsko krajino, na italijanskem ozemlju ne obstaja skupen zakon, ki bi urejeval nočne emisije svetlobe, skoraj vsaka deželna pa ima svojega.

Furlanija Juljska krajina je leta 2007 sprejela deželni zakon št. 15, ki je po mnenju Di Giusta »rodil dobre rezultate, kjer so zakon izvajali. Nove inštalacije v skladu z za-

konom so brez posebnih težav uresničili v Vidmu, Tolmeču, Pavia di Udine, Pradamano, Pagnacco in Buja.« Zakon obvezuje, da se pri gradnji in projektiranju razsvetlitve spoštuje maksimalno moč in minimalno razdaljo med svetilkami. Razdalja med dvema svetilkama mora biti enaka 3,7 krat njihovi višini. »Na ta način je za osvetlitev ceste dovolj polovica svetilk,« pravi predstavnik Cielobuoio. »Osvetlitev se pa ne zmanjša, saj so dandanes svetilke dovolj močne, da pokrijejo razdalje večje od petkratne višine svetilke.« Kršitve zakona so predstavniki Cielobuoio izsledili predvsem v posoških občinah in nekaterih mestih v videmski pokrajini.

Leto po uvedbi deželnega zakona so bili iz slednjega izključeni zgodovinski mestni centri. »To spremembo so uvedli zato, da bi sanirali kršitev zakona v Trstu, kjer je občina nadaljevala z inštalacijo nezasečenih svetilk,« je mnenje Di Giusta. »Sprememba zakona je črtala obvezno prilagoditev objektov, ki povzročajo hudo onesnaževanje, za katere je bila prej predvidena doba uskladitve z zakonom od pet do petnajst let.« Menjava svetilk z nezasečenimi in omejitve moči svetilk bi poleg boljše in usmerjene osvetlitve tal zagotovila tudi prihranek. »V primerjavi z objekti, ki so bili zgrajeni preden bi začel veljati deželni zakon, bi lahko znižali stroške za električno energijo od 30 do 40 odstotkov« meni Di Giusto.

Podobnega mnenja so tudi v sorodnem društvu Temno nebo. »Slovenija je druga najbolj svetlobno onesnažena država v Evropi«, nam je povedal član društva Andrej Mohar. »Letno uporabimo trikrat več električne energije od sosednje Avstrije. Od vstopa v veljavno uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaženja leta 2007, so v Ljubljani zamenjali okrog 40% osvetlitve. Na Zaplani, ki je zračno oddaljena 22 km od Ljubljane, se že opazi 20% zmanjšanje onesnaženja, se pravi, da smo že dosegli kar velik rezultat. Pri tem je treba poudariti, da nove LED svetilke, ki jih ponekod postavljajo, še niso tehnološko dovršene. Problem je, da onemogočajo tvorbo melatonina, ker intenzivno svetijo v modrem delu spektra.«

Temno nebo Slovenije je pred leti predlagalo ustanovitev mednarodnega združenja temnih parkov. Parki, ki so namenjeni ohranjanju okolja, bi naj zaščitili tudi nočno okolje. Zmanjšanje svetlobnega onesnaženja v bližnjih mestih pa je pri tem bistveno. Mednarodna astronomska zveza je se je na pobudo temnih parkov odzvala s podelitvijo naziva temnega parka ameriškega Natural Bridges National Monument v zvezni državi Utah in pa škotskemu Galloway Forest Park.

»Ponoči nihče ne skrbi za parke, ker je splošno mnenje, da je svetlobno onesnaženje naravna posledica civilizacije.« nam je povedal Mohar. »Letos pa bo na Lastovu tudi govor o ekološkem turizmu. Blizu Dunaja obstaja park, kjer organizirajo nočne pohode. Obiskovalci morajo žepne svetilke pospraviti v nahrbtnike in vsi se čudijo dejstvu, da se lahko hodi po poljih in v gozdu brez svetilk. Tudi v društvu smo z okoljevarstveniki organizirali dva zimska nočna pohoda, do slapa Peričnika in na Plesišče nad Pokljuko. Drugo leto pa bomo šli v dolino Tamarja na protestni nočni pohod, saj jo žal želijo elektrificirati.«

Kot kaže slovenski projekt društva Temno nebo Slovenije in nemški Verlust der Nacht postaja svetlobno onesnaževanje tematika, ki združuje vedno več področij v iskanju rešitev za ohranjanje temnega neba. Mednarodna Starlight Initiative je leta 2007 na Kanarskih otokih skupaj s predstavniki UNESCO, Mednarodne astronomske zveze, mednarodnih agencij in akademske skupnosti podpisala deklaracijo za zaščito nočnega neba in pravico do zvezdnega neba. 20. april, dan podpisa deklaracije, je od takrat postal svetovni dan posvečen varovanju nočnega neba za prihodnje generacije.

SCGV Emil Komel

Bogat obračun šolskih naporov

Tudi letošnje leto se je na SCGV E. Komel zaključilo s številnimi šolskimi in javnimi prireditvami. Težko je strniti dogajanja, ki so se prepletala v juniju in sredi avgusta, ki so se prepletala v juniju in sredi avgusta, ki so se prepletala v juniju in sredi avgusta...

Osrednje zaključne prireditve je vodstvo šole strnilo v ciklus Snovanja in jih predstavilo v treh tematskih sklopih z naslovi Glasbeni mozaik, Follow me in Glasbene pravljice v Brdih. Ob vseh teh dogodkih, ki so – vsaj nekateri – že dobili nekaj medijske pozornosti, pa so se v komorni dvorani KC Lojze Bratuž vrstili še številni zaključni razredni nastopi: ansambelska igra kitaristov in tolkalcev pod vodstvom profesorjev Franka Reje in Patricia Quaggiata; harfistov prof. Tatiane Donis; violonist iz razreda prof. Raffaele Petronio,

cesco Malaroda (prof. Aleksander Sluga). Zaigrali so flavtisti Ivana Cotič in Alberto Lorenzuti (prof. Fabio Devetak) ter Luka Paljk (prof. Matija Faganel). Program sta popestrili še harmonika Jureta Buzinela (prof. M. Ferlan) in kitarista Antona Konca (prof. E. Reja). Komorne skupine v različnih zasedbah so zaigrale skladbo Pachelbela, priredbo Schumanovih melodij in zanimiv Duvernoyjev Trio v c molu št. 1 za violino (Noemi Cristiani), rog (Damijan Klanjšček) in kalvir (Aljaž Srebrnič). Kot solist je nastopil hornist Jakob Fajt (prof. A. Liani), ki se je ob zaključku pridružil trobilni skupini z izvedbo treh Telemannovih korčanic za tri trobente (Živa Srebrnič, Elisa Gerolimetto,

mentorjev analizirali in prirejali partiture jazz rock repertoarja za skupinsko igro. Mladi »rockerji« so doživeto oblikovali program in bili deležni vidnega odobranja poslušalcev. V drugem delu programa je kot gost zaigral Trio Vrabc iz Nove Gorice. Trio, ki ga sestavljajo pianist Anže Vrabc, kontrabasist David Šuligoj in bobnar Roman Kopal, je izvedel vrsto znanih melodij. Okusne priredbe Anžeta Vrabca in prefinjena igra ansambla so prileteli tudi topel glas Mojce Milone.

Glasbene pravljice med goriškimi Brdami

Glasbene pravljice v Brdih so nudile najmlajšim učencem priložnost, da so pričarali njihov čudni svet skozi pripoved, petje in igranje. Pravljica Presneto lep dan je dobila primerno prizorišče na kmetiji Aleša Komjanca na Jazbinah. Pri-

trobilci profesorjev Erika Žerjela, Roberta Caterinija in Andrea Lianija; jazz oddelek z električnimi kitarami in bobni mentorjev Gianluce Jan Sturiale, Pietra Spanghero in Francesca Gavosto.

Glasbeni mozaik v KC Lojze Bratuž

Glasbeni mozaik je prikazal uspehe izbranih učencev iz različnih oddelkov. Nastopilo je okoli 30 učencev, ki so zaigrali solistično, v duu, v triu in drugih komornih zasedbah. Na klavir so zaigrali gojenci Peter Soban, Matej Hlede, Alexandra Tofful (prof. Sijavuš Gadžijev) in Martina Furlan (prof. Neva Klanjšček). Z godali so nastopili Simon Gerin, Simone Sette, Marta Carlesso in Samuel Zavadlav (prof. Frančišek Tavčar), Lara Raum, Noemi Cristiani in Aleš Lavrenčič (prof. Jurij Križnič) ter Fran-

Gabriele Boscarato) in dva rogova. Za prijeten uvod v program so poskrbele mlade plesalke (prof. Nataša Sirk in Kristina Di Dio) s tremi Chopinovimi mazurkami. Gost mozaika je bil Čezmejni mladinski zbor P. Trubar, ki je pod vodstvom Davida Bandlja zapel dve pesmi. Posebno doživeta je bila Bernsteinova America. Večer je bil res kvaliteten prikaz razvejanega šolskega dela.

V spremni besedi je ravnatelj Silvan Krševan tako zapisal: »Želimo nadaljevati s tem delom tudi v prihodnjem. Težave, ki nam jih prinaša vsako leto, skušamo premostiti v pripravi, da s tem delom služimo vsej naši skupnosti. Bodrijo nas tudi odlični uspehi naših učencev na državnih izpitih, tekmovanjih, koncertnih prireditvah, tudi v mednarodnem glasbenem svetu.«

povedovala jo je Majda Zavadlav, sproti pa so se s pesmijo in igranjem na male instrumente vključevali učenci in pevci otroškega zbora iz Štandreža, pod vodstvom prof. Michele De Castro, Barbare Corbato in Alessandre Schettino. Na prireditvi, ki je bila 6. junija so otroci lahko v živo spoznavali tudi živalski svet, za katerega mnogi vejo samo iz knjižnih pravljič.

Z drugo pravljico Zajček in hruška pisateljice Anje Štefan, so se otroci 26. junija spet vrnili v zelena Brda. Prireditev je nastala kot zaključek petdnevne delavnice, ki je potekala na sedežu SCGV E. Komel, od 21. do 26. junija. Pod vodstvom mentorjev Marje Feinig, Damijane Čevdek, Fabia Devetaka in Frančiška Tavčarja so otroci zakorakali v glasbeni svet in spoznavali osnove igranja različnih glasbil. Na prireditvi so, ob pripovedi Nataše Konc Lorenzutti, doživeto sodelovali in osvojili srca vseh prisotnih. Poseben pečat je posredovalo čudovito popoldne, v objemu zelene pokrajine, v prijaznih ter radodarnih gostiteljev Roberta in Raffaele Komjanc.

»Drobne« iz šolskega življenja SCGV Emil Komel

Na videmskem konservatoriju je v sredo 23. junija s polnim uspehom zaključil študij glasbene didaktike naš sodelavec **Carlo Corazza**. Po diplomu iz klavirja je »Carletto« dokončal muzikološki oddelek Dams v Gorici, se spolnojnjeval v klavirski igri pri prof. S. Gadžijevu in opravil višji študij za komorno glasbo na tržaškem konservatoriju. In zdaj...?!

Pianist **Simone Peraz**, sodelavec naše šole, je bil sprejet na tekmovalni del Bachovega Festivala v Leipzigu. Pred odhodom je zaigral obsežni program na konservatoriju v Vidmu, na Klavirski akademiji v Padovi in v dvorani pokrajinskih muzejev na grajskem naselju v Gorici.

V okviru Festivala Kras v Sezani so na večernem koncertu zaigrali trije učenci S. Gadžijeva na SCGV E. Komel: **Alessandro Villalva**, **Giuseppe Guarrera** in **Alex Gadžijev**. Njihov nastop je prijetno presenetil poslušalce, med katerimi je bilo več glasbenikov.

SCGV E. Komel in Arsatelier bosta počastila 90. obletnico delovanja goriškega društva C.A. Seghizzi s koncertom v sklopu komornega ciklusa, ki poteka v komorni dvorani KC Lojze Bratuž. V torek, 13. t.m., bodo goriški glasbeniki ob 16.30 zaigrali spored domačih skladateljev.

Mladinski dom - Gorica Ekskurzije v drugem tednu Izzivov 2010

V okviru Izzivov 2010 je od 21. do 25. junija potekal enkratni teden z raznoraznimi ekskurzijami in dogodivščinami, kjer imajo prijateljstvo, dobra volja in vzajemna pomoč pomembno vlogo. Mlade udeležence sta spremljala Walter Grudina in Martina Šolc.

Zaradi slabega vremena se je prvi dan odvijal v bližnji goriški okolici, v pevskem in soškem parku. Že v torek pa se je vesela družina odpravila na Cerje, kjer so si dekci in deklice ogledali spomenik obrambe slovenskega naroda pred zasvojevalci iz različnih zgodovinskih obdobij. Ob čudovitem pogledu na Goriško, je vsakdo skušal ugibati kje stoji svoj dom, poiskati goriški grad in poimenovati bližnje in oddaljene hribe.

V sredo so se odpravili na dalj-

ši izlet v Žlebe (Nevejsko sedlo), kjer so se preizkusili v »tarzaning«. Opremljeni za plezanje in s primernim podukom so se navdušeno lotili plezanja. Nekateri bolj, drugi manj, vsi so splezali na pot po drevsih, kjer ni manjkalo tarzanskega kričanja.

V četrtek je bil na vrsti Bovec, reka Soča in rafting. Ob spremljavi vaditeljev se je po Soči začela zabava, kjer ni manjkalo špricanja, skokov v vodo s strlečih skal in spustov po brzicah.

V petek pa so se otroci »odpochili« s kopianjem v Sesljanu, med razposajenim špricanjem, potapljanjem in igranjem.

Kljub aktivnostim in zabavi, so otroci, ob koncu drugega tedna Izzivov 2010, cenili prijetno družbo, iskreno prijateljstvo, sproščeno vzdušje ter medsebojno spoštovanje.

PD Vrh sv. Mihaela v koči sv. Jožefa

Prejšnji konec tedna je v koči sv. Jožefa v Žabnicah vladalo razposajeno vzdušje. Pd Vrh sv. Mihaela je privedilo za člane otroškega pevskega zbora, strežnike in njihove starše zaključek sezone. Potovanje z vlakcem po rajbeljskem rudniku, lov na zaklad z junaki iz pravljice Peter Pan, skupinske igre s starši, kviz,

pripravljanje umetnin iz barvane soli, skupna hoja na sv. Višarje ter doživetje močnega dežja ob povratku so obogatili vse, ki so se srečanja udeležili.

Ob zaključku prekratkega skupnega bivanja, so se otroci in starši razšli in upanju, da bo sledila še vrsta podobnih srečanj.

i.nformacije

Zdrženje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad
tel/fax: 0432 701455
e-mail: slovot@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
tel: 040 370846, fax: 040/633307
e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 538128
e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
fax: 040 633307

Zdrženje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 31817
e-mail: zcpz_go@libero.it

XXV. moški turnir v malem nogometu Danica

Športno-kulturno društvo Danica skrbi za športno in prosvetno življenje na Vrhu, slikoviti vasi na obronkih Goriškega krasa. Nastalo je leta 1946, ko se je skupina mladih fantov in deklet odločila, da obudi vaško kulturno življenje, ki je moralo zaradi fašističnega terorja veliko let mirovati. Tako se je začelo pestro delovanje vrhovskega društva, ki še danes bogati dneve in večere svojih članov. Vseskozi je društvo Danica organiziralo športne in kulturne prireditve, imelo je svoj moški in ženski pevski zbor

ter gledališko skupino. Po šestdesetih letih neprekinjenega delovanja se je marsikaj spremenilo, društveni zagon pa je vedno isti. Še vedno zazveni na Vrhu slovenska pesem, še vedno se igrajo veselice, vsako leto zazvižga na nogometnem igrišču sodnik. Pravi stebri športno-kulturnega društva Danica so prav ženska vokalna skupina, otroška in mladinska gledališka skupina ter moška nogometna ekipa.

Izredno pomembno vlogo igra v vasi prav moška nogometna ekipa Da-

nica. Že od sedemdesetih let prejšnjega stoletja so vrhovski nogometaši prisotni na vseh turnirjih v bližnji okolici pa tudi v različnih krajih Slovenije, Italije in Avstrije. Fantje so pravi ponos društva, saj so na društveni sedež večkrat prinesli pokale, prinesli pa so predvsem stike in prijateljstva z nogometnimi ekipami iz različnih krajev Slovenije in Italije.

Tako so bili prav vrhovski nogometaši pobudniki za prvi vrhovski moški turnir v malem nogometu. Turnir so najprej organizirali kot memorial, v spomin na umrlega prijatelja Flavia Grilla, leta 1981. Takrat je sodelovalo 8 ekip, od katerih dve iz Slovenije. Zmagala je ekipa iz Renč.

Memorial so nato ponovili tudi leta 1982, nakar so zaradi del na društvenem sedežu turnir prekinili za šest let. Od leta 1988 se turnir neprekinjeno odvija na društvenem malem nogometnem igrišču. Vsako leto sodeluje 16 ekip, ki prihajajo iz Italije in Slovenije. Tu se srečujejo italijanski in slovenski nogometaši od Idrije do Beneške Slovenije. Vzdušje je res enkratno, saj se tkejo prijateljske vezi med dvema sosednjima narodoma, hkrati pa si je na vrhovskem turnirju mogoče ogledati prave nogometne

ZSKD - Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju z Goriško Pokrajino in pokroviteljstvom Občine Gorica bo tudi letos organizirala pobudo KAPLJICE KULTURE - GOCCE DI CULTURA - GOTIS DI CULTURE - KULTURTROPFEN v Ljudskem vrtu na Verdijevem korzu v Gorici, od 2. do 6. avgusta 2010, od 21. do 22. ure.

Karaibični ples

FOTO M. VOGRIC

ase, ki igrajo čez leto na pomembnih nogometnih prvenstvih na slovenski in italijanski strani Goriške in v Furlaniji.

Letošnji že petindvajseti nogometni turnir Danica se je začel prejšnji ponedeljek in se bo nadaljeval do 16. julija, ko bo na vrsti veliki finale. Na turnirju sodeluje dvanajst ekip: Šempester Liens, Kostanjevica, Bajc, Frnar, Magicapra, Grancet, F. K. Rina, Circolo Visintin, Vrh Danica, New Team, Doberdob in Hum. Tekme si lahko ljubitelji nogometa ogledajo vsak dan, od 20. do 22. ure. Na sedežu društva Danica delujejo dobro založeni kioski, društveni odborniki pa so letos poskrbeli še za zabavo z namiznim nogometom. Za pravo praznovanje srebrnega jubileja vrhovskega turnirja bo poskrbel mladinski odsek Danica, ki va-

bi vse ljubitelje rock glasbe na 1. Meetingrock. V soboto, 17. julija, se bodo od 21.30 dalje predstavile skupine Dionnaea, Dominantni samci in Radio Wave ter DJ Cristian. Vrhovski večeri bodo torej nadvse pestri. Zabave bo za vse na pretek.

Kultura in družabnost pod zvezdami

Že šesto leto zapored se odvijajo v Sovodnjih ob Soči Vaški prazniki pod zvezdami. Pobudnik večerov je domače Kulturno društvo, Občina Sovodnje pa je vsako leto pokrovitelj. Prazniki potekajo v posameznih vaških zaselkih, med tednom, v večernih urah. Glavni organizatorji in akterji teh praznikov so vaščani sami.

Vas je porazdeljena na več zaselkov, ti pa se združijo v tri skupine: Škrlje, Ljeger in Gasa, od katerih vsaka orga-

nizira en večer, katerega popestrijo kulturne točke, igre, ples in glasba. Vaščani se več tednov prej zbirajo, v prijetnih poletnih večerih, da skupaj pripravijo kulturni program in igre. Na vajah je veliko smeha in zabave, srečanja pa predstavljajo odlično alternativo televizijskim programom. Večeri so namenjeni izključno Sovodnjcem, vsak okraj namreč priredi en večer in nato je gost ostalih dveh zaselkov. Krajanje poskrbi tudi za hrano in pijačo za vse.

Poletni nogometni turnirji v Gabrjah

Kulturno društvo SKALA Gabrje, ob pestri kulturni dejavnosti, od leta 1987 prireja tudi poletni amaterski in ženski nogometni turnir.

V zadnjih letih spremlja z veliko pozornostjo tudi otroško nogometno dejavnost, s prirejanjem raznih športnih srečanj za najmlajše.

K dodatnemu napredovanju v tej smeri bodo nedvomno prispevale **novе slačilnice**, ki odgovarjajo vsem predpisom Coni-ja in katerih **otvoritev bo v soboto, 17. julija 2010.**

S tem objektom društvo Skala zaključuje obnavljanje športne strukture, ki se je začelo pred petimi leti s preure-

ditvijo nogometnega igrišča in postavitvijo namakalne naprave ter razsvetljave.

S funkcionalnim športnim središčem si med drugim društvo želi vzpostaviti sodelovanje s slovenskimi nogometnimi klubi na Goriškem, s posebno pozornostjo na mladinski sektor.

Letošnji XXIV. amaterski in ženski turnir se bosta odvijala od 19. do 30. julija 2010 v Gabrjah. Od 20. do 26. septembra 2010 pa bo potekal VI. Mladinski nogometni turnir F.I.G.C.

Info: Sambo Edy:3387754821 edysambo@libero.it

agenda - agenda - agenda

intercampus
mednarodni mladinski glasbeni laboratorij

Koncerta mednarodnega Mladinskega orkestra Intercampus bosta v petek, 16. julija ob 19. uri na Tartinijevem trgu v Piranu in v soboto, 17. julija 2010 ob 18. uri na Trgu Marconi v Miljah.

JUBILEJNA 40. LIKOVNA KOLONIJA MLADIH se bo letos odvijala v Vuzenici od 22. do 28. avgusta 2010. Na razpolago je še nekaj prostih mest.

BLIŠČ IN BEDA ALEKSANDRINK
Zveza slovenskih kulturnih društev je 16. junija 2010 na Pokrajini Gorica zaključila projekt Aleksandrinke s predstavitevjo knjige BLIŠČ IN BEDA

ALEKSANDRINK.

Knjige so na razpolago v knjigarni Leg na Verdijevem korzu v Gorici, v Katoliški knjigarni v Gorici, Tržaški knjigarni v Trstu in seveda na sedežu Zveze slovenskih kulturnih društev v Gorici.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org
Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org
Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org
Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

www.zskd.eu

Otroške nogometne skupine v Gabrjah, 2009

2010 FIFA WORLD CUP SOUTH AFRICA SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO

NEDELJA, 11. JULIJA 2010

FINALE 19. SVETOVNEGA PRVENSTVA - Drevi ob 20.30 v Johannesburgu

Španija ali Nizozemska: kdo bo prvič svetovni prvak?

Vrhunska vezna vrsta Španije proti Robbenu in Sneijderju - Na tribunah prava truma osebnosti

In smo pri koncu. Po enem mesecu in 64 tekmah bomo drevi (pričetek tekme ob 20.30) dobili naslednika Italije v zlati knjigi nogometnih svetovnih prvenstev.

Hibe in vrline - Nizozemci so edina še nepremagana ekipa na tem svetovnem prvenstvu (šest tekem, šest zmag), vendar so v zadnjih treh tekmah prejeli štiri gole, kar je posledica ne ravno neprekosljive obrambe, ki bi lahko bila v težavah proti hitrejšim Špancem. Razpolagajo pa z razigrano dvojico Robben-Sneijder.

Španci so izgubili na uvodni tekmi proti Švici, nato pa nanizali pet zmag z le enim prejetim golom. Španci računajo na najboljšo vezno vrsto na svetu, morda pa bi lahko trpeli na levem pasu, kjer bo moral Capdevila paziti na Robbena.

Verjetni postavi - Brez diskvalificiranih in poškodovanih oba trenerja lahko izbereta igralce, ki so v najboljši formi. Prav zaradi tega bo Del Bosque v napadu potrdil Pedra, medtem ko se bo Torres usedel na klopi za rezerve.

Nizozemska (4-2-3-1): Stekelenburg; Van der Wiel, Heitinga, Mathijsen, Van Bronckhorst; Van Bommel, De Jong; Kuyt, Sneijder, Robben; Van Persie. Trener: Van Marwijk.

Španija (4-2-3-1): Casillas; Sergio Ramos, Pique, Puyol, Capdevila; Busquets, Xabi Alonso; Iniesta, Xavi, Pedro; Villa. Trener: Del Bosque.

Wesley Sneijder, adut Nizozemcev, in Xavi, vodja španske zvezne vrste ANSA

Številni zvezdniki - Med 94 tisoč in več gledalci, ki bodo v živo spremljali 19. finale svetovnega prvenstva bodo tudi številni zvezdniki, politiki in raznorazne osebnosti. Med državniki naj bi bilo 15 predsednikov (povečini afriških), čeprav vlada največje pričakovanje za »očeta republike« Nelsona Mandela, ki naj bi nagradil zmagovalno ekipo. Gotovo bo prisoten tudi filmski igralec Morgan Freeman, ki je Mandelo upodobil v filmu Invictus. Ravno tako bodo prisotni

Leonardo Di Caprio, Charlize Theron, Mick Jagger, Andrea Bocelli, Shakira, Rafael Nadal, Paris Hilton, Pele, Franz Beckenbauer, Romario, Cafu, Eusebio, Michel Platini, ki si je opomogel po rahli slabosti, Ruud Krol in številni nekdanji vrhunski nogometaši. Seveda bodo na tribunah španska kraljica Sofija, princ Felipe, sedanji južnoafriški predsednik Jacob Zuma, nizozemski princ Vilhem-Aleksander, predsednik Zimbabveja Robert Mugabe, Naomi Campbell in mnogi drugi.

HOWARD WEBB Angleži v finalu s sodnikom

JOHANNESBURG - Angleži se že tolčejo po prsih, saj bodo v finalu svetovnega prvenstva v nogometu imeli vsaj enega predstavnika - sodnika Howarda Webba, 38-letnega policista iz Rotherhama. Webb bo tako po Jacku Taylorju iz leta 1974, ko sta se v finalu pomerili Nizozemska in Nemčija, prvi angleški sodnik v finalu svetovnega prvenstva po daljšem času. Webb je na tem SP že sodil tri tekme, na katerih ni pokazal rdečega kartona ali dosodil enajstmetrovke. Pravico je delil na tekmi Švice in Španije (0:1), na dvoboju Slovaške in Italije (3:2), ko so izpadli branilci naslova, ter na tekmi med Brazilijo in Čilom (3:0).

»Telega pa sploh ne razumem. Kako bo vodil tako pomembno tekmo, če doma niti otrok ne zna brzdati.« je v šali dejala soproga delivca pravice. Kay in Howard Webb imata tri otroke.

STROKOVNI KOTIČEK

Nemci boljši v odprti igri

»Mali finale« se je začel z agresivno igro nemške reprezentance, ki je za informacijo nastopila brez Kloseja in Podolskega. Urugvajci v svoji standardni postavitvi so igrali trdo in organizirano v obrambi. Zadnjič sem v napovedniku napisal, da v obrambi ne smeš delati napak, ker te takoj kaznujejo. Oba zadetka na tekni sta bila dosežena ravno po napakah obrambe. Urugvajci so »pozabili« na Schweinsteigerja, ki je s strelom od daleč s pomočjo »čudnega« leta žoge presenetil vratarja Muslera, tako da je odbito žogo Mueller z lahkoto spravil in mrežo. Na drugi strni imamo nespametno izgubljeno žogo Nemcev, ko je ekipa »dvignjena« in se večina igralcev nahaja pred žogo, sledi hiter prehod in v situaciji tri proti dva so Urugvajci mojstrsko zaključili akcijo z izenačenjem.

Začetek drugega polčasa nam je postregel z odprto igro na obeh straneh, kar je prineslo dva zadetka in igro brez kalkulacij. To je tisto kar gledalci radi gledajo. V nadaljevanju tekme so Nemci prevladovali in pokazali večjo kvaliteto v odprti igri.

Popolnoma zaslužena zmaga nemške reprezentance, ki je tako kronala uspešen nastop na svetovnem prvenstvu.

Rajko Žeželj

ZA 3. MESTO - Zabavna tekma s številnimi goli

Nemci znova na stopničkah

Bronasto kolajno so osvojili tudi pred štirimi leti - Urugvajci so se borili do zadnje minute in zadeli prečko v 93. minuti

Urugvaj - Nemčija 2:3 (1:1)

STRELCI: v 19. Müller, v 28. Cavani, v 6.dp Forlan, v 11.dp Jansen, v 37.dp Khadira.

URUGVAJ (4-4-2): Muslera; Caceres, Lugano, Godin, Fucile; Maxi Pereira, Diego Perez (32.dp Gargano), Arevalo Rios, Cavani (43.dp Abreu); Forlan, Suarez. Trener: Tabarez.

NEMČIJA (4-2-3-1): Butt; Boateng, Mertesacker, Friedrich, Aogo; Khedira, Schweinsteiger; Müller, Özil (47.dp Tasci), Jansen (36.dp Kroos); Cacau (28.dp Kiessling). Trener: Löw.

SODNIK: Archundia (Mehika); OPOMINI: Aogo, Cacau, Perez, Friedrich.

Tretje mesto ne pomeni veliko, a je kljub vsemu zadoščenje osvojiti bronasto kolajno in zaključiti svetovno prvenstvo z zmago. Prav zato, ker lahko tako tekmo odigraš kar sproščeno, so po tradiciji tekme za 3. mesto zelo živahne. To velja tudi za včerajšnji dvoboj med Urugvajem in Nemčijo, saj sta obe ekipi igrali kar odprto, priloženosti za gol pa je bilo precej več kot običajno, štiri leta kasneje pa je bron znova pripadel Nemcem.

Löw je vnesel kar nekaj novosti v postavo. Počivali so Lahm, Neuer, Podolski in Klose (poljsko-nemški napadalec s štirinajstimi goli zaostaja le za gol za najboljšim strelcem vseh časov na mundialih Ronaldom). V 10. minuti je po kotu najvišje skočil Friedrich in zadel prečko. Nemčija pa ni dolgo čakala na zadetek. V 19. minuti je Schweinsteiger silovito streljal s 30 metrov, Muslera je žogo le odbil, priteknel pa je Müller, ki je mrežo zatreš. Urugvaj je kmalu reagiral. V 28. minuti je Perez prestregel žogo na sre-

Diego Forlan in Bastian Schweinsteiger, dva protagonista včerajšnje tekme ANSA

dini igrišča in začel protinapad, ki ga je napadalec Palermo Cavani hladnokrvno zaključil z neubranljivim strelom. Nemčija je verjetno mislila, da je z vodstvom naredila velik korak naprej proti zmagi, a Urugvaj je znova dokazal, da se le ni prebil slučajno do polfinala. Tabarezovo moštvo namreč nikoli ne popusti in tega ni naredilo niti sinoči. Drugi polčas je bil ravno tako navdušujoč. Po vrhunskem голу Forlana (morda bi si on zaslužil nagrado najboljšega igralca prvenstva) je Muslera naredil veliko napako in podaril gol Jansenu. Obe ekipi sta nadaljevali z napadalno igro in v 82. minuti je Nemčija zadel s Khediro (po kotu je Muslera ukanil s strelom z glavo), prišlo je seveda do nove reakcije Urugvaja, a Forlan je v 93. minuti s prostega strela zadel prečko, tako da so si okoli vratu nadedli kolajno Nemci.

11

Nemčija (od leta 1954 do leta 1990 kot Zahodna

Nemčija) se je že dvanajstič uvrstila med najboljše štiri ekipe. Nogomet je v bistvu edini šport, kjer srebrnih in bronastih kolajni ne računa nihče, a po številu osvojenih kolajni bi bila Nemčija prva. Nemci so skupno zbrali 3 zlata (1954, 1974 in 1990), 4 srebrne (1966, 1982, 1986, 2002) in 4 bronaste (1934, 1970, 2006, 2010) kolajne. Le leta 1958 so prvenstvo zaključili na četrtem mestu. Na tej lestvici sledita Brazilija z devetimi (5-2-2) in Italija sedmimi kolajnami (4-2-1).

Res je, da je naredil napako pri prvem голу Urugvaja, vendar Bastian Schweinsteiger je pravi motor nemške ekipe. Van Gaal ga je pri Bayernu premaknil na sredino vezne vrste in nemški kapetan se je v novi vlogi še kako znašel. Pri Urugvaju pohvale za Forlana in Fucileja v obrambi.

Pri prvem голу se lahko Fernando Muslera pritožuje nad čudnim letom jabulanija, pri drugem pa je vratar Lazia povsem brez izgovorov. Jansenu je podaril žogo na zlatem pladnju. Na splošno pa je bil včeraj stalno negotov.

FLOP

TOTOZAKUMI

SOUTH AFRICA 2010

	TRST	GORICA	SLOVENIJA
	Edo Škabar upokojenec	Martina Hlede učiteljica	Andrej Pahor trener
Španija - Nizozemska	3:1	2:0	1:1
DNEVNI IZID	3	1	1
SKUPNO	46	46	42

Lahko je bilo napovedati zmago Nemčije v tekmi za 3. mesto proti Urugvaju, veliko težje pa zadeti končni izid 3:2. Prav to pa je uspelo predstavniku tržaške pokrajine, predsedniku Primorja Robertu Zuppino, po njegovem »podvigu« pa je Trst na vrhu lestvice dohitel Gorico, za katero je Dolores Černic osvojila točko z napovedjo o zmagi Nemcev z 1:0. Pred zadnjo tekmo pa je zapečaten usoda Slovenije, ki se bo morala v naši igri sprijazniti z zadnjim mestom. Zanj je Andrej Kos napovedal zmago Nemčije z 2:1. Napovedi, ki jih vidite v okviru, bodo torej odločilne. V uredništvu smo zaskrbljeni, saj dveh zmagovalcev nismo predvideli!

SE VRAČA
Po dolgih letih zatišja je Roberto Baggio izrazil pripravljenost, da se vrne v svet nogometa. Nogometna zveza FIGC mu je ponudila pomembno vlogo, je povedal njegov menadžer Vittorio Petrone

naj bi bil maskota na gastronomskem sejmu v Galiciji, so pripravljene odšteti 30.000 evrov

ZVEZDNIK SP
Skupina španskih poslovnežev je izrazila željo po nakupu «jasnovidne» hobotnice Paula. Za mehkužca, ki

prekrških. Vse podatke za raziskavo so zbrali s pomočjo video posnetkov vseh tekem

NEPOGREŠLJIVO SOJENJE
Sodniki so imeli na SP kar 96 odstotkov pravih odločitev, piše v raziskavi, ki jo je naročila Fifa. V študiji so vključene sodniške odločitve ob zadetkih, prostih in kazenskih streljih ter

VUVUZELE BODO PREGLASILE NAVIJAČE
Selektor Nizozemske Bert van Marwijk si ne beli las za dejstvo, koga bo večina navijačev podprla v finalu. »To sploh ni pomembno, saj bomo večji del tekmi tako ali tako slišali zgolj vuvuzele.«

NAŠ POGOVOR - Ljubitelj ofenzivnega nogometa Giovanni Galeone ni zadovoljen s SP

»Kakšno razočaranje!«

Navijal je za Južno Korejo, Mehiko in Čile - Le slepci niso razumeli, da je Italija na tleh - Robben je boljši od Sneiderja

Giovanni Galeone, nekdanji trener Pescara in Udineseja, je bil in še ostaja velik ljubitelj napadalnega nogometa. Skoraj vse njegove ekipe (kar 4-krat je napredoval iz B v A-ligo) so igrala s postavitvijo 4-3-3. Poznan je predvsem kot trener, tako da malokdo ve, da je igrala kariero začel v Trstu, tence je pri šentjakobski Ponziani:

»V Trst sem se preselil 1948. leta, pri štirinajstih letih pa sem že igral za Ponziano, ki je takrat igrala v četrti ligi. Leta 1958 podpisani in Mariolino Corso, ki je igral za ekipo Audace San Michele iz Verone, nekak predhodnik današnjega Chieva, sva bila edina igralca mladinske reprezentance, ki sva prihajala iz amaterskih klubov. Vsi ostali (Bolchi, Salvatore, Albertosi idr.) so že igrali v priznanih klubih.«

Predidva na svetovno prvenstvo. Ste zadovoljen s tistim, kar ste videli po televiziji?

Nisem. Razen redkih izjem me je prvenstvo razočaralo. Mislim, da so pozitivno presenetile nekatere manj znane reprezentance. Na trenutke so nekaj več pokazale Južna Koreja, Mehika in Čile. Za te ekipe sem tudi začel navijati, saj so vse igrala brez pretiranega strahu in spoštovanja do boljših nasprotnikov. Prinesle so nekaj svežine, medtem ko so vse ostale ekipe najprej pazile na to, da ne bi dobile gola. Nemčija je tudi ugodno presenetila, a v odločilnem trenutku je naredila, recimo tako, korak nazaj. Predala se je.

Na prvenstvu smo videli določene reprezentance (npr. Nemčija), ki so igrala neobičajno napadalno, tradicionalno ofenzivne ekipe (npr. Nizozemska), ki pa so privilegirale obrambno igro.

Da, več ali manj se je prav to dogodilo, čeprav je Nizozemska - nedvomno je

Giovanni Galeone (zgoraj) ne ceni preveč Sneiderja, a meni, da je to njegovo srečno leto

ANSA

manj napadalna kot tista zgodovinska Nizozemska - vedno rada zadrževala žogo, večkrat podajala žogo vratarju. Letos pa imajo Sneiderja, ki vsako žogo maksimalno izkoristi. Je tako obdobje, ko mu gre vse od rok. Zdi se celo boljši, kot je v resnici.

Med posamezniki, v Galeonejevo ekipo, koga bi postavili v vrata, koga pa v obrambo, vezno vrsto in napad?

Med vratarji mi je vedno ugajal Muslera - preveč enostavno bi bilo izbrati Handanoviča - ugajal mi je tudi, ko pri Laziu ni prepričan. Med branilci nisem videl nekoga, ki bi posebno izstopal. Morda nemški branilec Friedrich je v zadnjih letih zelo napredoval. Na sredini je najboljši Španec Xavi, medtem ko bi v napad postavil Robbena. Mislim, da je zelo iznajdljiv igralec, ki bi se lahko še dodatno izboljšal. Gre za pravega talenta, bolj od Sneiderja.

Za Italijo pa je bilo prvenstvo resnično negativno.

Vse po predvidevanjih. Le slepec ni videl, kaj se je dogajalo. V zadnjih dveh letih

je Italija igrala proti Cipru, Gruziji, Ukrajini in nikogar nismo gladko premagali. Proti Irski smo se rešili v protinapadu v 93. minuti, proti Cipru smo že izgubljali z 2:0. Ko je kdorkoli kaj rekel, so mu takoj odgovorili, 'kaj kritizirate, saj smo svetovni prvaki'. Svetovni prvaki bomo še dva dni. Svetovni prvaki, svetovni prvaki, svetovni prvaki. Kaj pa potem?

Ne moreš izbrati kot dveh srednjih branilcev igralca, ki sta v zadnjem prvenstvu prejela 56 golov in kar 16-krat izgubila. To se pravi, da sta izgubila ne samo proti Milanu, Interju, Romi in Palermu. Izgubila sta proti vsem! Torej bi lahko izgubila tudi proti Slovaški!

Med prvimi 30 izbranimi je bilo kar 10 Juventusovih igralcev. To ne pomeni, da bi se z Balotellijem ali Casanom bolje izkazali. Potrebovali smo dobre branilce, Italija nima več obrambe. Treba znova začeti delati na mladinski ravni. Štiri leta se ni nič gradilo. Živeli smo od slave zadnjega prvenstva. Ni sprejemljivo, da klubi črpajo le iz tujine. Na mladinski ravni treba slediti Španiji, Nizozemski, ali Jugoslaviji v sedemdesetih letih. Spominjam se, kako je bilo razviti v Beogradu delo na mladinski ravni. Vrhunsko!

Kdo pa bo zmagal med Španijo in Nizozemsko?

Španija, čeprav ni velikih razlik. Obe ekipi imata podobne značilnosti, morda Nizozemci imajo nekatere igralce, ki so nevarni s strelji z razdalje, a Španci so boljši na sredini igrišča. Po mojem bodo Španci le prebili nekoliko slabšo nizozemsko obrambo, čeprav Van Bommel pred obrambno vrsto zelo dobro opravlja svojo nalogo. Sicer pa je treba biti pozorni na Sneiderja, saj je letos zmagal že vse... (I.F.)

ME (NE) ZANIMA

Tudi Slovenija 2 ima precej navlake

Saša Rudolf si je po poklicni dolžnosti ali radosti v živo ogledal pet svetovnih prvenstev od leta 1974 do 1990 in o zbranih vtisih napisal tudi knjigo.

Katero od SP, ki ste si jih ogledali s prizorišča, ste si posebej zapomnili?

Predvsem tri. Tistega v Argentini zaradi argentinskega veselja in Nizozemcev, ki so takrat prvič izzvali skandiranje »kdor ne skače je Nizozemec«. Posebno je bilo tudi prvenstvo v Španiji leta 1982, ne samo zaradi Italije, ampak tudi zaradi desetredne stavke nas novinarjev tam okrog polfinala v Barceloni. Zato sem bil tam skoraj kot turist.

Kaj pa tretje?

Tisto v Mehiki. Zaradi argentinske igre, a še bolj zaradi čudovite dežele, ki me je tako očarala, da še danes prebiram vse, kar je mogoče o Aztekih in Majih. Bodite pozorni na 24. december 2012, ko bo po azteškem koledarju konec naše dobe.

Prej se pa more skleniti vsaj to nogometno prvenstvo. Boste gledali finale?

Seveda!

Smemo vedeti, kje ga boste?

Zelo verjetno doma ali v biljardnem društvu v Barkovljah. Take zadeve je lepše doživljati v družbi kot pa sam.

Bi si upali napovedati, kdo bo prvak?

Bolj kot napoved je to želja. Upam, da bodo zmagali Nizozemci, ki so mi še posebej pri srcu, odkar sem videl njihovo krasno igro v sedemdesetih letih. Zaslužijo si, da so vsaj enkrat prvaki. Ne bom rekel, da mi Španci niso všeč, tudi oni igrajo lep nogomet, a Nizozemska je prava ekipa, medtem ko se Španija opira na posameznike.

Bi južnoafriško prvenstvo uvrstili med lepša ali grša?

Med lepša. Ne samo zaradi tekem, ampak tudi zaradi polnih tribun - taka so se vsaj zdela po televiziji. Leta 1990 v Italiji ni bilo takega obiska. Štadion Friuli je bil pol prazen. Dobro, malce motijo vuvuzele, a pač spadajo h karakteristiki. Pa še o sodnikih velja povedati dve besedi.

Dobro, a nekdanjega dopisnika RAI-ja bi prosili tudi za mnenje okrog polemike o (pre)visokem budžetu radiotelevizije za poročanje iz JAR-a ...

Sodniki so storili nekaj napak, a niso bili slabi. O RAI-u pa tako: oddaj pred tekami in po njih ne gledam. Budžet zanje je po mojem previsok. Meni gre še posebej na živce Costanzo. Če bi počel kaj drugega, bi bilo bolje. Isto velja za »Bistecconeja«. A tudi Slovenija 2 ima precej navlake. Nepotrebna je torej veliko. Meni sta dva intervjuja pred tekmo in dva po njej dovolj. (P. V.)

KOLESTARSTVO - Tour de France

Vztrajni Chavanel

Francoski kolesar je po razgibani 7. etapi spet oblekel rumeno majico - Tokrat v ospredju tudi Cunego

PARIZ - Kolesarje na Tourou je pričakala etapa, ki je imela kar šest kategoriziranih vzponov. V njej se je najbolje znašel Francoz Sylvain Chavanel, ki je tako po slavi v tretji etapi znova stopil na najvišjo stopničko. V cilj je prišel skoraj minuto pred prvim nasledovalcem.

Sicer pa je za prvo razburjenje v etapi poskrbela peterica, ki je pobegnila in si prikolesarila tudi že osem minut prednosti pred glavnino. A ta je na čelu s kolesarji ekipe Bbox Bouygues Telecom 57 kilometrov pred ciljno črto začela pospeševati.

Ob vznožju zadnjega vzpona je ubežnikom ostalo le še 3:33 minute naskoka. Nato so se začeli posamični napadi. Tako so »skočili« Thomas Voeckler, pa nato njegov francoski rojak Cyril Gauthier, pozneje pa še Italijan Damiano Cunego in Avstralec Matthew Lloyd.

Stalne spremembe ritma glavnine so načele nekatere kolesarje, vključno z do včeraj vodilnim Švicarjem Fabianom Cancellaro, ki je na koncu tudi izgubil majico vodilnega. V ospredju pa je tudi peterica hitro razpadla. Ostala sta le Francoz Jero-

me Pineau in Nemeč Danilo Hondo, ki pa tudi nista zdržala do konca.

Chavanel se je namreč odločil izpeljati silovit napad. Najprej se je uspešno »odlepil« od glavnine in se pridružil Cunegovi skupinici, ki je zaostajala 50 sekund za vodilnima. Dotlej vodilni v etapi Pineau pa je po zaključku vzpona popustil, saj se je zavedal, da se mu približuje moštveni kolega Chavanel. Ta je hitro ostal osamljen v ospredju in ciljno črto prečkal s takšno prednostjo, da ima zdaj v skupni razvrstitvi 1:25 minute prednosti pred Avstralcem Cadelom Evansom.

Izidi 7. etape: 1. Chavanel (Fra) 4:22:52; 2. Ferri (Špa) + 0:57; 3. Garate Cepa (Špa) 1:27; 4. Voeckler (Fra) 1:40; 5. Perget (Fra) 1:40; 6. Moreno Fernandez (Špa) 1:40; 7. Fedrigo (Fra) 1:47, itd.

Skupno: 1. Chavanel (Fra) 33:01:23; 2. Evans (Avs) + 1:25; 3. Hesjedal (Kan) 1:32; 4. Schleck (Luk) 1:55; 5. Vinokurov (Kaz) 2:17; 6. Contador (Špa) 2:26; 7. van den Broeck (Bel/) 2:28; 8. Roche (Irs) 2:28; 9. van Summeren (Bel) 2:33; 10. Menčov (Rus/Rabobank) 2:35 ; 19. Jani Brajkovič (Slo) 3:46.

NOGOMET - Včeraj zapadel rok

Ancona brez dokumentacije: pri Triestini upajo na repasaž

Na dokončne odločitve bo treba počakati - Pravi potres v I. in II. diviziji

Včeraj ob 13. uri je zapadel rok za predstavitev dodatne dokumentacije nadzornemu odboru za profesionalna nogometna društva Covisocu, ki se bo zdaj do 16. julija moral odločiti, katera društva izločiti iz profesionalnih prvenstev. Po osmih ekipah, ki so že propadle, druga štiri društva (med temi eno iz I. divizije, Arezzo) sploh niso predstavila priziva in dodatne dokumentacije, tako da je skupno že dvanajst društev izginilo. Pri Triestini so prepričani, da so rešili vse težave, ob tem z zanimanjem spremljajo razvoj dogodkov v Anconi. Moštvo iz Mark ni predstavilo vse potrebne dokumentacije, tako da je že gotovo, da bo Covisoc tudi 16. julija izključil B-ligaško društvo. Odločitev pa ni dokončna, saj se potem lahko društva najprej obrnejo na visoko športno sodišče olimpijskega odbora, nato še na DUS in na državni svet.

Krhin: Liverpool, Inter, zdaj pa Bologna

Kje bo igral mladi Renè Krhin v prihodnji sezoni? V zadnjih treh dneh so se vrstile nasprotujoče si novice. Najprej ta, da bi mladi Slovenec nadaljeval kariero v Liverpoolu v okviru operacije, po kateri naj bi v Milan prišel Mascherano. Nato se je razširil glas, da je novi Interjev trener Benitez zahteval, da mladega Slovenca umaknejo z nogometnega trga, da bi ga bolje spoznal. Včeraj se je na različnih spletnih straneh pojavila novica, da bo Krhin odšel eno leto v Bologno, klub pa naj bi za solastništvo odšteli Interju 3,5 milijona evrov. Vendar je bil podpis dogovora preložen do 15. julija. Za Krhina se še naprej živo zanima tudi Lecce.

FORMULA ENA

Popolna premoč Red Bulla

SILVERSTONE - Nemeč Sebastian Vettel (Red Bull) bo današnja dirka za veliko nagrado Velike Britanije v Silverstonu (TV račun, ob 14.00) začel s prvega startnega mesta. Ob desetem pole positionu Nemca v karieri bo na 10. letošnji dirki za svetovno prvenstvo ob njem iz prve vrste startal tudi moštveni kolega Avstralec Mark Webber. Tretji čas si je na kvalifikacijah privozil Španec Fernando Alonso (Ferrari), četrtega pa Britanec Lewis Hamilton (McLaren-Mercedes).

ATLETIKA - American Tyson Gay, nekdanji svetovni podprvak, je na atletski diamantni ligi v britanskem Gatesheadu v teku na 100 m z 9,94 premagal Jamajčana Asafo Powell (9,96).

ATLETIKA 2 - Asafa Powell, Oscar Pistorius in drugi bodo v nedeljo, 18.t.m. nastopili na solidarnostnem atletskem mitingu v Lignanu.

PALL. TRIESTE - Pri tržaškem košarkarskem drugoligašu so sporočili, da bo kapetan moštva Dennis Bocchin tudi v prihodnji sezoni, tretje leto zapored, branil barve tržaškega moštva.

DAVIS CUP - Polfinale svetovne skupine: Francija - Španija 3:0, Hrvaški - Srbija 1:2. Druga evroafriška skupina: Slovenija - Bolgarija 3:0.

NOGOMET - Predstavili prenovljeno Pomlad

V Krasovi režiji, a v znamenju kontinuitete

Kocman: »Želimo delati še bolj kvalitetno« - Vidoni: »Pametna rešitev« - Poziv Primorju

Na »borjaču« Kraške hiše v Repnu (na razpolago je prostor dala Zadruga Naš Kras) se je v petek zvečer, na predstavitvi združenih nogometnih mladinskih ekip Krasa (v projektu sodelujejo še Breg, Primorec, Vesna in Zarja Gaja) zbrala prava množica ljudi, predvsem odbornikov, trenerjev in športnih delavcev vseh naših nogometnih društev. Tudi proseškega Primorja, ki (še) ne sodeluje pri skupnem projektu. Zanimanje je bilo veliko. Predajo štafete Pomladi Krasu je najprej predstavil novi Krasov predsednik in športni vodja Goran Kocman. »Dejansko ne bo večjih sprememb,« je uvodoma dejal Kocman in dodal: »Vse bo v znamenju kontinuitete Pomladi. Želimo si, da bi delovali še bolj kvalitetno in organizirano, kot smo doslej. Zelo me veseli, da smo vsi skupaj podprli ta projekt, ki je pomemben tako iz športnega kot iz socialnega vidika, saj gre za vzgojo mladih. Ker bomo v novi sezoni igrali v državni D-ligi, smo bili skoraj primorani vzeti pod svoje okrilje mladinski sektor.« Kocman je dodal, da so se Krasovemu odboru pridru-

S predstavitve v repenski Kraški hiši in spremenjeni znak združenih ekip

KROMA

žili odbornik Zarje Gaje Marko Arduini, odbornik Vesne Tullio Simeoni in predstavnik Brega Livio Martini. Vse skupaj pa bo koordiniral izkušeni Paolo Sarazin. Organizacijski sedež Krasovih mladinskih ekip bo na Opčinah.

V imenu drugih društev, ki sodelujejo pri mladinskih združenih ekipah, je Vesnin predsednik Robert

Vidoni (prisotni so bili še Bregov predsednik Sandy Klun, predsednik Zarje Gaje Robert Kalc ter odbornik Primorca Igor Milkovič) dejal, »da je bila ta dogovor najboljši in najbolj pameten.« V nadaljevanju je še podaril: »Lepo bi bilo, da bi se v kratkem k skupnemu projektu pridružio še Primorje in tako bi bilo sodelovanje popolno. Kar je bila doslej

Pomlad, bo zdaj Kras. Spremenili smo ime, ne pa smisla sodelovanja in skupnega dela. Vsako društvo bo imelo nekaj od tega.«

Podobnega mnenja je bil tudi predsednik ZSSDI Jure Kufersin, ki je zaželel novo pobudo. »Dejansko je to nadgradnja tistega, kar smo imeli doslej. Prepričan sem, da bo novi odbor vse skupaj še izboljšal,« je dejal Kufersin.

Marko Arduini, ki se je sprva zahvalil enemu izmed stebrov Pomladi Francu Meriggoliju, je predstavil nov logotip (skoraj enak dosedanjemu Pomladi), ki ga bodo natisnili na vse majice Krasovih združenih ekip in tudi na majice vseh ekip cicibanov, pri posameznih društvih. Srečno pot je zaželel tudi dosedanji predsednik Pomladi Paolo Gregorič, ki se bo od svoje funkcije uradno poslovil prihodnji teden na občnem zboru Pomladi. Na predstavitvi združenih mladinskih ekip sta bila prisotna še predsednik ZKB Adriano Kovačič, repentaborski župan Marko Pisani ter Krasov častni predsednik Niko Centrone. (jng)

NOGOMET - Prestopni rok

Trenerje imajo, igralce še iščejo

Nogometna kupoprodajna borza še stagnira, predvsem v nižjih ligah, čeprav smo že v prvi tretjini julija.

D-LIGA

KRAS KOIMPEX - Trener: Alessandro Musolino (potrjen). **Začetek priprav:** 2. avgusta. **Prihodi:** Rok Božič (1985, zvezni igralec, Izola), Nicola Venturini (1986, napadalec, Manzanese), Andrea Dovier (1990, vratar, Vesna), Denis Tiziani (1990, branilec, Adrian Miren). **Odhodi:** Luca Mosca, Matteo Centazzo, Gabriele Bernabei, Marco Bertocchi (Primorec). **Zadnje novosti:** V D-ligi so pri Krasu Koimpex najeli še tri mlade igralce. Od tržaškega San Giovannija bosta v Repen prišla tržaški Srb Dejan Dragosavljevič (bočni igralec, letnik 1992) in D'Agnolo (zvezni igralec, letnik 1993), od Ponziane pa bočni igralec Luca Davanzo (letnik 1993). Pri Krasu so še najeli vratarja Zetta (1993), ki je letos igral pri Itali San Marco, in bo prišel v poštev za ekipo mladincev. Potrdili so še Matteo Cipracco, medtem ko bo Matteo Centazzo zamenjal s sredino. Bržkone bo, tako kot Bernabei, igral za Ponziano v promocijski ligi.

PROMOCIJSKA LIGA

JUVENTINA - Trener: Giovanni Tomizza (potrjen); **začetek priprav:** 16. avgust; **prihodi:** Lorenzo Sellan (branilec, Sevegliano), Nicola Tragoni (1973, zvezni igralec, Rivignano), Luca Favero (napadalec, Fincantieri); **odhodi:** Carlo Furlan, Patrizio Gerometta, Dario Kovic. **Zadnje novosti:** Pri Juventini iščejo še enega napadalca in nekaj mladih igralcev. V igri je tudi Manuel Peteani (izpispnica je last Juventine), ki je letos igral pri San Lorenzu.

VESNA - Trener: Novica Nikčević (nov); **začetek priprav:** 9. avgust; **prihodi:** Luan Cano (napadalec, San Luigi); **odhodi:** Andrea Dovier (Kras). **Zadnje novosti:** Pri Vesni se še pogajajo z nekaterimi nogometarji. Med temi sta tudi dvojčka Aljoša in Jan Čok, ki sta v zadnji sezoni igrala pri miljski Muggii.

1. AMATERSKA LIGA

PRIMOREC - Trener: Maurizio Sciarrone (potrjen); **začetek priprav:** 9. avgust; **prihodi:** Marco Bertocchi (zvezni igralec, Kras), Danilo Antonacci (Fogliano).

SOVODNJE - Trener: Davor Vitulič (nov); **začetek priprav:** 16. avgust.

2. AMATERSKA LIGA

BREG - Trener: Oliviero Macor (potrjen); **prihodi:** Ferencich (branilec, Zaulle).

PRIMORJE - Trener: Bojan Gulič (potrjen); **začetek priprav:** 16. avgusta; **prihodi:** Lodi (branilec, Primorec), Pedarra (zvezna linija, Breg). **Zadnje novosti:** Pri Primorju bodo skušali potrditi lansko ekipo, čeprav ima Matteo Pipan kar nekaj ponudb iz višjih lig. Ostal naj bi tudi napadalec Puzzer. Proseška ekipa se ob enem zanima za napadalca Percicha, ki je letos igral pri Fogliano.

ZARJA GAJA - Trener: Nicola Lalamita (nov); **začetek priprav:** 16. avgust.

3. AMATERSKA LIGA

MLADOST - Trener: Livio Cristofaro (nov); **začetek priprav:** 16. avgust; **prihodi:** Luca Ribezzi (1991, napadalec, Sistianna). (jng)

BALINANJE - Začetek zamejskega prvenstva ZSSDI

V boj za naslov

Nastopilo bo vseh naših devet društev, vsaka ekipa pa bo morala imeti letos sedem balinarjev

V sredo, 14. t.m. se bo pričelo letošnje zamejsko balinarsko prvenstvo, na katerem bo kljub pomanjkanju igralnega kadra nastopilo vseh devet naših društev. Igralo se bo ob sredah s pričetkom ob 18. uri. Ekipa so bile s pomočjo žreba razdeljene v 3 skupine, ki so precej podobnim lanskim. V prvi skupini bodo igrali Nabrežina, Mak in Primorje, v drugi Polet, Kras in Gaja, v tretji pa Zarja, Sokol in Kraški dom. V vsakem obračunu bodo na sporedu običajne tri panoge in sicer bližanje in obvezno zbijanje, enojka, dvojica in trojka. Edina vidnejša sprememba letošnje izvedbe je ta, da kljub težavam bo letos vsak nastopil le v eni panogi, tako da bo za vsako srečanje potrebnih najmanj sedem balinarjev. Klasične discipline bodo trajale poldruugo uro. V finalni del se bodo uvrstile prvouvrščene 3 ekipe in najboljša drugouvrščena. V primeru, da se na drugo mesto uvrsti več ekip z enakim številom točk, bodo napredovanje do ločili z žrebanjem. V primeru slabega vremena bodo srečanja preložili na naslednji dan. Upajmo da bodo letos nekatere ekipe bolj korektno, saj se v lanskem izvedbi omenjenega pravila niso držala. BK Mak bo v primeru slabega vremena gostil ekipe na balinišču v Gradišču.

Sporod 1. kroga (sreda 14.7.2010)

V Nabrežini (postaja): Nabrežina - Mak(počiva Primorje); na Opčinah: Polet- Kras (počiva Gaja); v Bazovici: Zarja- Sokol (počiva Kraški dom).

Z.S.

DOLINA - Od 14. t.m.

Bregov košarkarski tri proti tri

V sredo, 14. julija se bo v dolinskem športnem centru Silvano Klavian začel košarkarski turnir tri proti tri, ki ga ŠD Breg - v sodelovanju z ZSSDI - organizira ob 45-letnici svoje ustanovitve. Turnir je namenjen štirim do petim različnim kategorijam. V prvi so neregistrirani igralci, v 2. registrirani igralci do letnika 1992, v 3. registrirani igralci letnikov od 1993 do 1996, v 4. registrirani igralci letnika 1996 in mlajši, če bo zanimanje zadostno pa bodo organizirali tudi ženski turnir.

Glede na število vpisanih tekmovalcev in glede na vreme bodo tekme igrali na odprtem ali v dvorani. Poskrbljeno bo tudi z prigrizki in pijačo.

Tekmovanje se bo začelo v sredo, 14. julija, nadaljevalo v četrtek, 15. julija, v petek, 16. julija pa bo finalna faza. Informacije na tel. št. 338 2888339 (Valter) in 333 2208272 (David).

»Vintage« Športel

Z jutrišnjim dnevom se na TV Koper-Capodistria vrača Športel. Ne, poletje se še ni končalo, gre namreč za serijo »best of«, v kateri se bodo do konca septembra vsak teden zvrstile po mnenju uredništva najboljše oddaje Športela, ki bo v novi sezoni praznoval svojo že 20-letnico obstoja. Prva na vrsti bo jutri oddaja iz januarja leta 1996, ki so jo posneli na turistični kmetiji Žbogar v Samatorci, na kateri je ob priliki prvič v živo zapel tudi Zamejski kvintet. Pozor, oddaje se bodo vsak ponedeljek začele ob 23. uri.

Obvestila

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZSSDI organizira Poletni intenzivni plesni teden od 23. do 27. avgusta in/ali od 30. avgusta do 3. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, za otroke od 4. do 12. leta starosti. Navijaške, gimnastične in plesne delavnice, ročna dela ter veliko zabave! Informacije in vpis na tel. št. 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillemium.com.

ZSSDI obvešča, da delujeta urada v Trstu in Gorici s poletnim urnikom (8.00 - 14.00).

ODBOJKA NA MIVKI

V Bibioneju tudi nadebudne sokolovke

Na množičnem mladinskem odbojarskem turnirju na mivki Beachvolley Beach&Ball v Bibioneju je v minulem tednu prvič nastopila tudi mladinska ženska ekipa nabrežinskega ŠD Sokol. V treh dneh so igralke pod vodstvom Tajde Milič odigrale skupno kar petnajst tekem v kategoriji do 16 let. Čeprav so dosegle le dve zmagi, so se izkušnje zelo veselile, ker je bilo to prvič, da so se v tem olimpijskem športu pomerile na višji ravni, nekaj težav so imele tudi s prilagajanjem na drugačna pravila. Samo v njihovi kategoriji je namreč nastopilo 40 trojic iz vse Italije, skupno pa je v različnih starostnih skupinah nastopilo v Bibioneju kar 1.500 mladih odbojkarjev in odbojkaric.

Na sliki (od leve): Ivana Skerk, Mara Micheli, spremljevalka/trenerka Tajda Milič, Fulvia Gridelli, Janika Škerl.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 20.10 Tv Kocka: Zs murja u mržju, z mržja u lonc: sardele v peči
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Festival narodnozabavne glasbe Števerjan 2010, 1. del; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.00 Aktualno: Quello che
6.20 20.40 Variete: Da da da
7.00 Nan.: 14° Distretto
7.45 Nan.: Lady Cop
8.30 Nan.: La casa del guardaboschi
9.15 Nan.: L'ispettore Derrick
10.00 Aktualno: Linea verde orizzonti estate
10.30 Aktualno: A Sua immagine
10.55 Sv. maša, sledi Angelus
12.20 Aktualno: Linea verde estate
13.10 13.40, 15.45 Aktualno: Pole Position
13.30 Dnevnik, sledi Focus
14.00 Šport: Avtomobilizem - F1, VN Velike Britanije
16.30 Dnevnik L.I.S.
16.35 Nan.: Heartland
17.20 Film: La nave dei sogni - Vietnam (dram., Vietnam, '08, r. S. Bartmann, H.J. Tögel, U. del Mestre, i. S. Rauch, H. Keller)
18.45 Kviz: Reazione a catena
19.55 Dnevnik in športne vesti
20.30 Šport: Nogometno SP 2010, finale, Johannesburg
23.20 Dnevnik
23.35 Šport: Notti Mondiali (v. J. Volpi)

Rai Due

- 6.00 Variete: Videocomic
6.15 Aktualno: Tg2 Storie - I racconti della settimana
7.00 Nan.: Freddie
7.40 Nan.: Le cose che amo di te
8.00 9.00, 13.00, 20.30, 0.25 Dnevnik
8.20 Nan.: La complicata vita di Christine
9.05 Variete: Tutti con Phineas and Ferb
9.50 18.10 Šport: Numero uno
10.00 Šport: Avtomobilizem, VN 2, Silverstone
11.30 Film: Jane Doe - Tradimento (krim., ZDA, '05, r. A. Mastroianni, i. L. Thompson)
13.30 Aktualno: Tg2 Motori
13.40 Vremenska napoved
13.45 Šport: Dribbling Mondiale
14.20 Film: McBride - Un tragico errore (krim., ZDA, '07, r. i. J. Larroquette, i. M. Dubois)
15.45 Nan.: Il commissario Herzog
16.45 Variete: Stracult pillole
17.15 Dok.: Abissi
18.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.30 Šport: Mondiale Rai sera
18.30 Aktualno: Secondo canale
20.00 Risanke Disney
21.05 Film: Nora Roberts - Carolina Monon (triler, ZDA/Kan., '07, r. S. Tolkin, i. C. Forlani, J. Bisset)
22.45 Film: Vite in gioco (triler, Kan., '05, r. G. Erschbamer, i. Linda Purl, S. Spense)

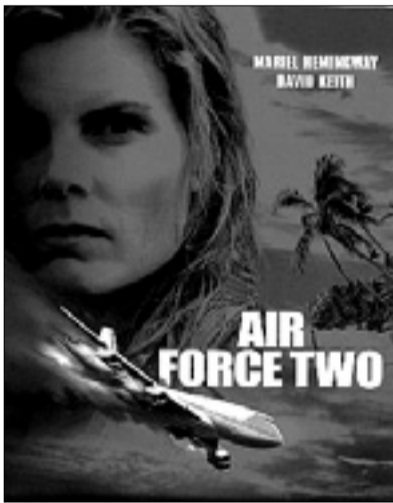
Rai Tre

- 6.00 1.15 Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste
7.00 Aspettando È domenica papà
8.10 Aktualno: Mamme in blog
8.20 È domenica papà
9.00 Risanke
9.10 Nan.: The Saddle Club
9.45 30 anni (mai) senza Peppino
9.45 Film: I due comparì (kom., It., '55, i. A. Fabrizi)
11.20 Dok.: La carretta dei comici - Via la maschera
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.10 Aktualno: Tg3 Agenda del mondo
12.25 1.40 Aktualno: Telecamere
12.55 Dok.: Correva l'anno - Incontri fatali
14.00 19.30, 22.45 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.15 19.00 Dnevnik

- 14.25 Kolesarstvo: Tour de France, 8. etapa: Station des Rousses - Morzine - Avoriaz
15.00 Dnevnik - L.I.S.
17.40 Kolesarstvo: Ženska dirka po Italiji
18.10 Nan.: Squadra Speciale Vienna
20.00 Variete: Blob
20.40 Film: Ieri, oggi, domani (kom., It., '63, r. V. De Sica, i. S. Loren, M. Mastroianni)
23.00 Film: Lussuria - Seduzione e tradimento (dram., '07, r. A. Lee, i. J. Chen)

Rete 4

- 6.25 Dnevnik: Pregled tiska
7.05 Nan.: Sei forte maestro
9.20 Dok.: Artezup
9.25 Dok.: Vite dei santi - San Benedetto
10.00 Sv. maša
11.00 13.30 Aktualno: Pianeta mare estate
11.30 Dnevnik
12.00 Aktualno: Melaverde
14.00 Aktualno: Donnaventura
15.10 Film: La ragazza di Boemia - Noi siamo zingarelli (kom., ZDA, '36, r. J.W. Horne)
16.30 Film: Il pianeta delle scimmie (fant., ZDA, '68, r. F.J. Schaffner, i. C. Heaton, R. McDowall)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nan.: Il commissario Cordier (det., Fr., '97)
21.30 Film: Air Force Two (akc., ZDA, '06, r. B. Trenchard)

- 23.20 Film: Harrison's flowers (dram., Fr., '00, r. E. Chourau, i. D. Strathairn)

Canale 5

- 6.00 Pregled tiska
7.55 Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved
9.05 Nan.: Finalmente arriva Kalle
11.05 Film: Un sogno ad occhi aperti (kom., V.B., '03, r. P. Morrison, i. S. Smith, D. Lindo)
12.15 Dnevnik - kratke in morske vesti
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nan.: L'onore e il rispetto
16.00 Film: Il diario di Suzanne per Nicholas (dram., ZDA, '05, r. R. Friedenberg, i. C. Applegate, R. Donat)
16.50 22.30, 0.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.00 Film: Un cocodrillo per amico (kom., It., '09, r. F. Marra, i. M. Boldi)
20.40 Aktualno: Bikini
21.30 Film: L'amore ritrovato (dram., It./Fr., '04, r. C. Mazzacurati, i. S. Accorsi, M. Sansa)
23.30 Film: Il club delle sopravvissute (triler, Kan., '04, r. C. Leitch, i. R. Downey, J. Bisset)

Italia 1

- 6.25 Nan.: I Robinson
7.00 Nan.: Ned - Scuola di sopravvivenza
7.40 Risanke
10.50 Nan.: Malcolm
11.25 Nan.: Knight Rider
12.25 18.30 Dnevnik in vremenska napoved
13.00 Šport: Grand Prix - Fuori giri
13.55 Film: A time for dancing (dram., ZDA, '01, r. P. Gilbert, i. L. Oleynick)
14.50 17.25, 19.55, 22.10, 23.45 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
15.50 Film: Un' indimenticabile estate (pust., Nem., '05, r. C. Zuber, i. D. Bode)

- 17.55 Nan.: Tutto in famiglia
19.00 Nan.: Mr. Bean
19.20 Film: Family Plan (kom., ZDA, '97, r. F. Gerber, i. L. Nielsen, J. Reinhold)
21.10 Film: Piccola peste torna a far danni (kom., ZDA, '91, r. B. Levant, i. M. Oliver)
22.55 Film: Quello che le ragazze non dicono (kom., It., '00, r. C. Vanzina, i. M. Colombari, I. Ferri)

Tele 4

- 7.00 Klavirski koncert: Eugeni Ganev
8.15 Variete: Mukko Pallino
8.45 Aktualno: Italia economia
9.30 Aktualno: Rotocalco Adnkronos
9.50 Aktualno: Comingsoon, 1. del
10.35 Aktualno: Saul 2000 - Ripartire da Damasco
11.30 Šport: Super Sea
12.00 Angelus
12.25 Dok.: La grande storia
13.10 Aktualno: Qui Tolmezzo
13.15 Aktualno: Borgo Italia
13.40 Variete: Expo' Mittel School
14.05 Variete: Camper magazine
14.30 Variete: Campagna amica
14.55 Lirika: La Gioconda
17.30 Risanke
19.30 Nan.: Detective per amore
21.00 Koncert: Mille voci 2010
23.00 Film: Delitto imperfetto (kom., '98, r. i. D. Aykroyd, N. Kinski)
0.30 Film: Timerider, una moto contro il muro del tempo (fant., '83, r. W. Dear, i. F. Ward, B. Bauer)
2.10 Film: Agente speciale Pinkerton (western, ZDA, '55, r. T. Whelan, i. R. Scott, M. Powers)

La 7

- 6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije
7.30 Film: Le avventure di Pinocchio (fant., It., '47, i. S. Tomei, M. Lotti)
9.45 Aktualno: M.O.D.A.
10.25 Aktualno: La settimana
10.45 1.45 Dok.: L'altra faccia del vento
11.15 15.20 Šport: Kolesarstvo, V.N. Češke, Brno
13.00 0.50 Dnevnik in športne vesti
13.35 Film: Matrimonio per colpa (kom., ZDA, '96, i. D. Aykroyd, L. Tomlin)
16.40 Dok.: U-Boat 864 - Battaglia nel mare del Nord
17.30 Film: 1941 - Allarme a Hollywood (kom., ZDA, '79, i. D. Aykroyd, N. Beatty)
20.00 Dnevnik
20.30 Resničnosti show: Chef per un giorno
21.30 Dok.: Missione natura
23.50 Poker: World Poker Tour '08
2.15 Film: Fifa e arena (kom., It., '48)

Slovenija 1

- 7.00 Ris. nan.: Živ Žav - Talebajski
9.50 Otr. serija: Mulčki (pon.)
10.15 Ris. nan.: Animalija (pon.)
10.45 Prislunhni tošini
11.15 Ozare (pon.)
11.20 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja - Oddaja Tv Maribor
13.00 17.00, 18.55, 22.45 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.35 Festival Vurberk, 2. del (pon.)
14.50 Prvi in drugi (pon.)
15.15 Film: Anne z zelene domačije, 2. del
17.15 Dok. odd.: Potopljeni darovi Ekorne (pon.)
18.05 Dok. film: Gasilci!!!
18.25 Risanke
19.20 Zrcalo tedna
19.55 Gledamo naprej
20.05 Film: Poves o dobrih ljudeh
21.35 Žrebanje lota
21.50 Večerni gost: Jana Valenčič
23.20 Nad.: Ko napade iger
1.10 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 11.07.1992
1.35 Dnevnik (pon.)
1.55 Dnevnik Slovencev v Italiji
2.25 Infokanal

Koper

- 13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.10 Euronevs
14.30 Glasb. odd.: In orbita
15.00 SP v nogometu
17.15 Srečanje z...
18.00 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem

- 19.00 22.05, 23.55 Vsedanes - Tv dnevnik
19.25 Šport
19.30 Back stage live
20.00 22.45 Levant
21.15 Ugani in zmagaj
21.20 SP v nogometu, prenos
22.20 Back stage live
22.45 Alpe Jadrans
23.15 Slovenija Magazine
0.15 Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 16.00 Kasaške dirke
17.00 Razgledovanja (pon.)
17.00 Hrana in vino, izbrani recepti (pon.)
18.30 Duhovna misel (pon.)
18.45 Tedenski pregled (pon.)
19.00 Mavrica pogledov (pon.)
19.45 Pravljica
20.00 Celovečerni film: Niti (fant.-anim.)
21.30 Pod drobnogledom: Evropski večeri poslanca Lojzeta Peterleta, gost Marko Pogačnik (pon.)
22.30 Kajža
0.00 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

- 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Polke in valčki iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotichek; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Pogovor s pesnikom in esejistom Cirilom Zlobcem ob njegovi 85-letnici; Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo; 15.00 Z naših prireditvev: Števerjan 2010, neposredni prenos; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Sen valčka; Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 7.25 Odprtje in napoved programa; 7.45 Kmetijski nasvet; 8.00 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik; 9.00, 19.50 Kronika; 9.10 Pregled prireditvev; 9.45 Nedeljski pogovor; 10.30 Poročila, osmrtnice; 10.40 Pesem tedna; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih: SP v nogometu; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.30 Napoved vremena in cestne razmere; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva; 23.00-0.00 Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00-8.00 Dober dan RC; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.20, 14.40 Pesem tedna; 8.28, 12.28, 19.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 9.00-9.00 Oggi musica; 9.40, 19.15 Sigla single; 10.00 Il giardino di Euterpe; 11.00 La biblioteca di Babele; 11.25-12.28 Glasbena lestvica; 13.00-14.00 Radio z vami; 14.00 L'agenda in orbita; 15.00-16.00 Rock '90; 16.00-18.00 Glasbeno popoldne; 18.00-19.00 Album charts; 20.00-0.00 RC sera; 20.00-22.00 E... state freschi; 22.00 Glasba; 23.00 In orbita, 0.00-6.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreacija; 6.40 Najboljša viža meseca; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Igra za otroke; 8.50 Dobro jutro, otroci; 9.30 Medenina; 9.45 SP v nogometu; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.30 Reportaža; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 22.00 Zrcalo dneva; 23.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

- 5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro, Afrika!; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditvev; 8.50 Napoved sporeda; 9.12 Na Val na gol; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 12.45 Kronika Lent; 13.00 Športno popoldne; 14.20 Obvestila; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.50, 21.20, 22.25 SP v nogometu, rezultati;

- 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Šport; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Drugi val.

SLOVENIJA 3

- 6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Sv. maša; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Popoldnaski sporedi; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Glasbeni portret: Klavimerata; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

- 6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Do sodelavcev boste včasih nezaupljivi. Vedite, da je vaš strah odveč, zato mu ne posvečajte preveč pozornosti. V ljubezni lahko izbruhnejo prepri med vami in partnerjem.

BIK 21.4.-20.5.: Doma boste hoteli imeti zadnjo besedo. Čeprav kompromisov ne boste sprejemali radi, brez njih ne bo šlo. Prisluhnite kaj zahtevate oziroma potrebujejo vaši bližnji.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Psihčno boste močno izčrpani. Primanjkovalo vam bo tudi delovnega zagona in energije pri reševanju težav. Več časa si vzemite zase in se sprostitite.

RAK 22.6.-22.7.: Ljubezen: samski raki boste zelo šarmantni. Brez težav boste navezovali stike z nepoznanimi ljudmi. Obeta se vam romantična poletna avantura. Zdravje: pazite na prehrano.

LEV 23.7.-23.8.: Polni boste pozitivne energije, delovnega zagona in ljubezni do bližnjih. S prijatelji boste v odličnih odnosih. Denar: pazite, za kaj zapravljate denar, saj ga boste morda rabili za nujne stvari.

DEVICA 24.8.-22.9.: Pretiravali boste v natančnosti, zato boste večkrat slabe volje. Pri delu oziroma študiju boste znali uporabiti svojo glavo. Vaše zamisli bodo polne svežine.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Počitnice vas bodo napolnile z novo energijo in delovnim zagonom, ki vam bo dal tudi nove moči. Zdaj ko imate več prostega časa, ga preživite z družino in prijatelji.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Venera vas bo navdala z ljubeznijo in dobrim občutkom za partnerja. Polni boste pozitivne energije. Sprehod po mestu z ljubljeno osebo vam bo dobro del.

STRELEC 23.11.-21.12.: Lahko vas doleti sprememba na delovnem mestu, ki pa vam ne bo preveč všeč. V prihodnjih dneh boste svoj prosti čas preživljali v družbi prijateljev.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Veliko pozornosti boste posvečali urejenosti doma, vendar pazite, da ne boste pretiravali. Ljubezen: na tem področju vas čaka novo poznanstvo, ki se lahko razvije v resnejšo zvezo.

VODNAR 21.1.-19.2.: Lahko se vam bo zgodilo, da boste preveč trmoglavi v želji, da bi o svojem delu sami odločili. Vaš nadrejeni bo znal bolje presoditi, kako bo delo opravljeno strokovno in korektno.

RIBI 20.2.-20.3.: Imeli boste odlični občutek za umetniško izražanje, vendar vam bo za uspeh na tem področju primanjkovalo vztrajnosti in moči. S partnerjem se boste odlično razumela.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Videofleš: Ela - Glas sirene
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
6.30 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
10.40 Aktualno: Verdetto finale
11.35 Dnevnik in vremenska napoved
11.45 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 3
15.05 Nan.: Una famiglia in giallo
16.50 Dnevnik - Parlament
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
17.55 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
23.25 nevnik
20.30 Variete: Da da da
21.20 Nan.: Un medico in famiglia 6
23.30 Aktualno: Porta a porta Estate - Amori del secolo
0.35 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

- 6.00 Aktualno: Ricominciare
6.35 10.45, 13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
6.45 Aktualno: Tg2 Si viaggiare
7.00 Aktualno: Sorgente di vita
7.30 Risanke: Cartoon flakes
10.10 Nan.: Tutti odiano Chris
10.30 Dnevnik
11.00 Aktualno: Tg2 Eat Parade
11.15 Nan.: Love boat
12.05 Nan.: Il nostro amico Charly
13.00 20.30, 23.25 Dnevnik
13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje
14.00 Nan.: Ghost Whisperer - Presenze
15.15 Nan.: Squadra speciale Colonia
16.00 Nan.: La signora del West
17.10 Nan.: Las Vegas
17.50 Variete: Art Attack
18.00 Risanke: Tom & Jerry
18.20 Dnevnik L.I.S. in športne vesti
19.00 Dok.: A come avventura
19.30 Nan.: Love boat
21.05 Nan.: Lost
23.40 Nan.: Supernatural

Rai Tre

- 6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Film: Ciao, ciao Birdie (glasb., ZDA, '63, i. J. Leight, D.V. Dike)
11.05 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.00 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra...
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
14.55 Aktualno: Cominciamo bene Estate - Condominio Terra...
15.00 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
15.05 Nan.: M.I. High - Scuola di spie
15.30 Športne vesti
16.30 Rai Sport

NAŠA SLIKOVNA KRIZANKA
REŠITEV (10.7.2010)
Vodoravno: PK Bor, samota, Aosta, Anamif, L.S., emanacija, etalon, tokar, Savonarola, TNT, alemanda, Mijot, ici, Kot, minaret, Ajmari, Mata Hari, romar, A. K., Otero, K.T., Dr̃, KK, Iari, Saarinen, AEK, omejek, ritardando, Hazari, Elet, ritem, Na, AP, Cavi, rana; na sliki: Marija Mijot. Mala krizanka, vodoravno: 1. Imola; 6. revir; 7. Anica; 8. nered; 9. Isa; 10. st; 11. or; 13. trata; 15. Kelti; 16. alias.

- 17.15 Nan.: Doc Martin
18.00 Dok.: Geo Magazine 2010
19.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Seconda chance
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.15 Nočni deželni dnevnik
23.50 Film: Luna di miele in tre (kom., It., '76, i. R. Pozzetto, S. Casini)

Rete 4

- 7.10 Nan.: Kojak
8.15 Nan.: T.J. Hooker
9.10 Nan.: Balko
10.30 Nan.: Agente speciale Sue Thomas
11.30 17.25 Dnevnik in prometne informacije
12.00 Nan.: Carabinieri
13.05 Nan.: Distretto di polizia 5
14.05 Aktualno: Forum - Il meglio di Nan.: Nikita
15.10 Film: Ho sposato un'aliena (fant., ZDA, '88, r. R. Benjamin, i. K. Basinger)

- 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Film: Il commissario Navarro - Una ragazza pericolosa (det., Fr., '01, r. P. Jamain, i. R. Hanin)
23.15 Dok.: Storia del fascismo
0.10 Dok.: Storia di confine

Canale 5

- 6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Nan.: Il supermercato
9.10 Film: Le ali di Katja (dram., Dan., '99, r. L. Hesselholdt, i. F. Bernth)
10.05 17.05, 0.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nan.: CentoVetrine
14.45 Nad.: Alisa - Segui il tuo cuore
15.45 Film: La forza dell'amore (kom., ZDA, '05, r. R. Little, i. S. Appleby)
17.45 Nan.: Insieme appassionatamente
18.50 Kviz: Uno contro 100
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 1.00 Variete: Velone (v. E. Iacchetti)
21.10 Film: Giorni e nuvole (dram., It., '06, r. S. Soldini, i. A. Albanese)
23.40 Nan.: Il mostro di Firenze

Italia 1

- 6.05 Nan.: A casa di Fran
7.00 Nan.: Beverly Hills, 90210
7.55 17.25 Risanke
9.45 Nan.: Raven
10.20 Nan.: Summer Dreams
11.20 Nan.: Summer Crush
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Nan.: Camera Café
14.05 Risanke: One Piece - Tutti all'arrembaggio!
14.35 Risanke: Futurama
15.00 Nad.: Champs 12
16.00 Nan.: Blue Water High
16.30 Nan.: H2O
17.00 Nan.: Chante!
17.30 Dok.: Capogiro Junior
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Risanke: Simpsonovi
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Dok.: Wild - Oltrenatura (v. F. Cicogna)

Tele 4

- 7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.45 Aktualno: Tractor pulling
8.05 Pregled tiska
8.50 Nan.: Detective per amore
10.25 15.05 Aktualno: Novecento contro luce
11.25 Camper Magazine
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.45 Aktualno: Hard Trek
13.10 Aktualno: Videomotori
14.05 Aktualno: Animali amici miei
17.00 Risanke
19.00 Kviz: L'estate è tutta un quiz
20.00 Športne vesti, sledi Sport estate
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Talk show: Incontri al caffè de Versiliana
22.45 Variete: Seguiamo quei due
23.35 Dnevnik Montecitorio
23.40 Aktualno: Pagine e fotogrammi
23.55 Nan.: Cold Squad

La 7

- 6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.00 Omnibus (ah) i Piroso, sledi Punto Tg
11.00 Aktualno: Due minuti un libro
11.10 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.05 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.05 Film: I pappagalli (kom., It., '56, i. A. Fabrizi)
16.05 Dok.: La 7 Doc - Austin Stevens, fotografo per natura
17.00 Nan.: Star Trek
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: N.Y.P.D.
20.00 0.50 Dnevnik
20.30 Aktualno: In Onda
21.10 Film: I girasoli (dram., It., '69, r. V. De Sica, i. M. Mastroianni)
23.05 Aktualno: La valigia dei sogni
23.40 Nan.: Non pensarci

Slovenija 1

- 7.00 Utrip (pon.)
7.10 Zrcalo tedna (pon.)
7.30 Na zdravje!
8.50 Sporočamo
9.00 Risanke: Nuki in prijatelji (pon.)
9.05 Risanke: Mojster Miha (pon.)
9.15 Ris. nan.: Marči Hlaček
9.35 Nad.: Modro poletje (pon.)
10.05 18.40 Risanke
10.10 Risanke nan.: Cofko Cof (pon.)
10.40 Otr. serija: Mulčki (pon.)
11.10 Dok. nan.: Na krilih pustolovščine (pon.)
11.35 Nan.: Šola Einstein (pon.)
12.05 Ljudje in zemlja, oddaja Tv Koper (pon.)
13.00 18.55 Poročila, šport in vremenska napoved
13.30 Pogled na ... Robbov vodnjak (pon.)
13.40 Polnočni klub: (ne)ljubim nogomet (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Ris. nan.: Pika Nogavička
16.10 Lutk.-igr. nan.: Buba Guba
16.30 Igr. nan.: Podstrešje (pon.)
17.00 Novice, kronika, šport in vremenska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.)
18.25 Žrebanje 3x3 plus 6
19.55 Polemika
21.00 Nad.: Starši v manjšini
21.30 Dok. feljton: Indijska dežela Gujerrat
22.00 Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved
23.15 Umetnost igre: Gledališče kot umetnost ali zabava (pon.)
23.45 Glasbeni večer: Posvetilo 100-letnici rojstva Marijana Lipovška, simfoniki RTVS (pon.)
1.15 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 12.07.1992 (pon.)

Slovenija 2

- 7.00 Iz arhiva TVS: Tv Dnevnik 12.07.1992
7.30 Slovenci v Italiji (pon.)
8.00 Dok. serija: Naši vrtovi (pon.)
8.30 Prvi in drugi (pon.)
8.55 Seja državnega zbora, prenos
16.30 Izob. serija: To bo moj poklic (pon.)
17.00 Nad.: Polly Adler (pon.)

- 18.00 Južna Afrika: SP v nogometu, finalna tekma, posnetek iz Johannesburga
20.00 Zaključna oddaja
20.55 Oglasi in napovedniki
21.00 Studio City
21.10 Osmi dan (pon.)
22.00 Knjiga mene briga (pon.)
22.00 Film: RKO 281 (pon.)
23.40 Film: Kaj dogaja, rokerji! (pon.)
1.30 Zabavni infokanal

Koper

- 13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
15.00 Resna glasba
15.30 Zoom
17.10 Istra in...
17.40 Istrska potovanja
18.00 0.25 Športna mreža
18.35 23.55 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.10 Vsedanes - TV Dnevnik
19.25 Šport
19.30 Kuharski recepti
19.50 Kino premiere
20.00 Potopisi
20.30 Artevisione - magazin
21.00 Srečanje v skupnosti Italijanov
21.40 Sredozemlje
23.00 Športna mreža
23.20 Športel

Tv Primorka

- 9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 22.00 Mozaik
10.05 16.30 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Novice in Videostrani
17.10 Kultura: Knjižnica pod krošnjami
17.40 Koncert skupine Kalamari, 1. del (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, vreme, Kultura
20.30 Celovečerni film: Brata
23.30 Videostrani

RADIO

- RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.30, 8.10, 10.10 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 10.00 Poročila; 10.30 Music Box; 11.00 Poletni Studio D: Krížem kražem po Primorski (prip. A. Rupel); Pogovori o glasbi; Nkosi Sikelele Afrika; Napovednik; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica: Odprta knjiga; - Odi-seja; 18.00 Mladi izvjalci; 18.40 Vera in naš čas; 19.25 Napovednik; sledi Slov. lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na R; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 10.00 SP v nogometu; 11.00 Polna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualnosti; 13.35 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Prireditve; 18.30 Kronika; 19.00 Dnevnik; 20.00 Poletni utrip kulture; 20.30 Sotočja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Kantina v živo.

- RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00-8.00 Almanah; 6.25 Drobcji zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.10 Osebnost dneva; 8.35, 17.33 Euroregione news; 8.45 Pesem tedna; 9.00 Proza; 9.35 Dogodki v poletju; 10.33-12.28 La radio fuori; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Parole e musica; 13.33 Fegiz Files; 14.00 Glasbena lestvica; 14.35, 22.30 Reggae in pillole; 15.00 Pesem; 16.00-18.00 E...state freschi; 18.00 In orbita; 19.15 Sigla single; 20.00-0.00 RC sera; 20.00 I classici italiani; 21.00 Glasba; 21.30 Proza; 22.00 Nel paese delle donne; 23.00 Playlist; 0.00-6.00 RS.

- SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Varčevalni nasveti; 7.55 Sporedi; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 9.45 Svetovno nogometno prvenstvo; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

- SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.10 Delo; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditve; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.10 Teren; 11.00, 11.40 Ime tedna; 11.35 Obvestila; 12.40 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 16.15 Spored; 16.30 Evrotip; 16.50 Retros; 18.05 Hip hop; 18.30 Poletni knjižni namig; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Top albumov; 21.00 Vzhodno od rocka; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

- SLOVENIJA 3
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 8.25 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospjeva; 11.33 Na štirih strunah; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utrinek.

- RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svoobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHZ)

Primorski dnevnik
Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj: Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: http://www.primorski.eu/
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990
OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG
Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS
Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

ITALIJA - Dan po neuspelem sestanku predsednikov dežel s premierjem

Napolitano seznanjen z možno vrnitvijo pooblastil

Predsedniki dežel bodo o tem odločali v sredo - 26. julija stavka diplomatov

RIM - Protesti proti vladnemu varčevalnemu manevru se nadaljujejo. Italijanski diplomati so se po večkratnih grožnjah odločili in za 26. julij oklicati stavko, ker da manever »uničuje« Farnesino. Enkratnemu dejanju v zgodovini italijanske diplomacije se bi utegnili pridružiti še drugo, da bi namreč predsedniki dežel predali svoja pooblastila ministrom za odnose z deželami. Predsednik konference dežel Vasco Errani je o tem včeraj seznanil šefa države Napolitano, medtem ko je šest kulturnih in okoljskih združenj poslalo vladi pismo, v katerem opozarjajo na tveganje »kulturnega nazadovanja države«. Glede amandmaja k varčevalnemu zakonskemu odloku, ki zadeva mlečne kvote, pa je prišlo iz Bruslja opozorilo, da bo Evropska komisija v primeru, če bo amandma sprejet, proti Italiji sprožila postopek zaradi nedovoljene državne pomoči.

Italijanske dežele so se dan po neuspelem poskusu dogovora s premierom Berlusconiem in gospodarskim ministrom Tremontijem včeraj obrnile na Giorgia Napolitano in mu napovedale, da bodo v primeru, če manever ne bo spremenjen, svoja pooblastila predale državi. Predsedniki dežel, ki jih skrbijo učinki manevra na njihove proračune, se bodo v sredo sestali na izrednem zasedanju in se najbrž ne bodo razšli pred začetek predvidenim glasovanjem o zaupnici v senatu. Tudi s tem je Errani v telefonskem pogovoru seznanil predsednika republike.

Sekretar Demokratske stranke Bersani je včeraj predsednikom dežel svetoval, naj dobro pojasnijo državljanom, katere temeljne storitve bodo morali zaradi varčevalnih rezov omejiti ali celo ukiniti. Po njegovih izračunih namreč kar 50 odstotkov teže varčevalnih ukrepov nosijo periferne javne uprave, v prvi vrsti deželne. Bersani je prepričan, da je mogoče manever zastaviti drugače in da je denar mogoče prihraniti na drugačen način, v prvi vrsti z odpravo potrate. »Če gremo naprej z zaupnicami in ne moremo razpravljati, potem problem postane resen,« je prepričan Bersani.

Pri napovedani stavki diplomacije njeni pobudniki opozarjajo ne samo na dragoceno politično vlogo, ki jo opravljajo, ampak tudi na ekonomsko škodo, ki bi jo napovedano krčenje dotacij povzročilo. Diplomati so namreč angažirani tudi pri internacionalizaciji italijanskih podjetij, pri iskanju novih trgov, brez njihovih prizadevanj pa bi bilo v Italiji manj delovnih mest in manj bogastva, saj so obzorje podjetij danes mednarodni trgi.

Rimska palača Farnesina, ki je simbol italijanske diplomacije

ARHIV

ITALIJA - Po domnevni Berlusconijevi ponudbi Casiniju Severna liga zavrača možnost vstopa UDC v desnosedinsko vlado

RIM - Severna liga zavrača možnost vstopa stranke UDC v desnosedinsko koalicijo. »Če bo sedanja vlada padla, je treba takoj na volitve,« pravi notranji minister in vidni predstavnik Lige Roberto Maroni. Tako razmišlja tudi Umberto Bossi, ki je sicer prepričan, da bo Berlusconijeva vlada kljub težavam dočakala naravni iztek zakonodajne dobe.

Za vstop UDC v vlado in v večinsko koalicijo naj bi se zavzemal Silvio Berlusconi, ki bi z vstopom stranke Pier Ferdinanda Casinija želel uravnovesiti razmere v večini in na nek način oslabil pristaše Gianfranca Finija. Nekateri od njih ne izključujejo možnosti vladne krize ob parlamentarni obravnavi varčevalnih ukrepov in tudi zakonskega predloga o policijskih in sodnih prisluškovanjih.

Še pred Severno ligo je možnost vstopa UDC v vlado rezko za-

Minister Roberto Maroni

ARHIV

vrnil Casini. Njegova stranka bi o morebitnem vstopu v koalicijo začela razmišljati le po morebitnem odstopu (ali padcu) Berlusconijeve vlade. Casini je tudi zavrnil Berlusconijev predlog o oblikovanju »nove krščanske demokracije«, ki nikakor nima realne osnove ne v državi in tudi ne v parlamentu. Stranka

UDC, podčrta njen vodja, bo še naprej vzdrževala dobre odnose tako z Berlusconiem, kot z levo sredino, tako da novosti v tem momentu ni videti na obzorju.

Na koncu bo najbrž ostalo vse pri starem. Severna liga je za Berlusconi preveč dragocen politični in vladni zaveznik, da bi to zavezništvo žrtvoval »na oltarju« UDC in nove sredine stranke. »UDC in Liga nimata nič skupnega in sta politično gledano povsem alternativni politični sili,« opozarjata Maroni in Bossi.

Bolj kot morebitni vstop Casinijeve stranke v vlado so v tem trenutku zanimiva dogajanja v stranki Ljudstva svobode. Finijevi pristaši obljublajo, da ne bodo povzročili vladne krize, v isti sapi pa ponavljajo, da ne soglašajo z vladnim predlogom o prisluškovanjih, velike dvome pa imajo tudi o varčevalnih ukrepih ministra Giulia Tremontija.

Vatikan že tretje leto zapored v rdečih številkah

VATIKAN - Posledice svetovne finančne krize čuti tudi proračun Svetega sedeža, saj je že tretje leto zapored končal v rdečih številkah, so včeraj sporočili iz Vatikana. Sveti sedež je lani zabeležil 4,1 milijona evrov izgube, medtem ko je imel leta 2008 dobrih 900 tisoč, leta 2007 pa 9 milijonov evrov izgube. Lani je Vatikan porabil 254,2 milijona, imel pa je 250,1 milijona evrov prihodkov. Kot je poročal vatičanski radio, bi Sveti sedež lani imel dobiček, če ne bi bila v proračun prenesena tudi izguba iz leta 2008. Lani so se povečale donacije iz cerkva, ki so znašale 82,5 milijona dolarjev (leto prej 75,8 milijona dolarjev, največje pa so prišle iz ZDA, Italije in Francije).

V atentatu v Pakistanu po novih podatkih 102 mrtva

ISLAMABAD - Število žrtev petkovnega atentata na plemenskem območju na severozahodu Pakistana se je povzpelo na 102, saj so izpod ruševin izkopal več trupel, o novih mrtvih pa so poročali tudi iz bolnišnic. Napadalec se je z motornim kolesom razstrelil pred poslopjem civilnega upravitelja v kraju Jakagund, nedaleč od območja, kjer pakistanske sile bijejo boj s talibani in uporniki mednarodne teroristične mreže Al Kaida. Silovita eksplozija je uničila oziroma poškodovala tudi bližnje trgovine in ostala poslopja, med drugim dele bližnjega zapora, iz katerega je uspelo zbežati približno 30 zapornikom.

V Afganistanu ubitih pet ameriških vojakov

KABUL - V več različnih spopadih s talibanskimi uporniki v Afganistanu je včeraj življenje izgubilo pet ameriških vojakov. Trije so umrli na vzvodu, dva pa na jugu države, so sporočile mednarodne sile v Afganistanu (Isaf). Z najnovejšimi žrtvami se je število umrlih vojakov mednarodnih sil v Afganistanu v letošnjem letu povzpelo na 352.

BP načrtuje zaprtje zalivske vrtine do ponedeljka

NEW ORLEANS - Naftna družba BP namerava do ponedeljka namestiti nov pokrov na počeno cev, iz katere v morje Mehiskega zaliva od 22. aprila uhaja nafta. S tem naj bi po besedah admiral ameriške obalne straže Thada Allena polovili vso iztekajočo nafto. Delo bo sicer končano šele takrat, ko bodo izvrtali dve rešilni vrtini oziroma vsaj eno, s pomočjo katere bodo vrtino, iz katere uhaja nafta, zaprli. To naj bi se zgodilo avgusta, do takrat pa po vladnih ocenah v morje vsak dan izteče od 5,7 do 9,5 milijona litrov nafte.

HAAG - Tožilec Brammertz Ni normalno, da se odgovorne za zločine obravnava kot junake

BERLIN - Glavni tožilec haaškega Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije Serge Brammertz je prepričan, da je za verodostojnost Evropske unije ključno, da je nekdanji vojaški poveljnik bosanskih Srbov Ratko Mladić aretiran. »Pravna država, boj proti nezakaznanosti so temeljna načela EU,« je dejal Brammertz v pogovoru, ki ga je včeraj, dan pred 15. obletnico genocida v Srebrenici, objavil nemški časnik Die Welt.

Aretacijo pobeglega haaškega obtoženca je povezal tudi z vzpostavitvijo trajne stabilnosti v regiji. »Brez pravosodne obdelave ne more biti sprave in tako bo stabilnost na Balkanu ostala le v teoriji,« je dejal. Tistim, ki pravijo, da je vojna v Bosni in Hercegovini (1992-1995) stvar preteklosti in da se morajo narodi Zahodnega Balkana sedaj posvetiti prihodnosti, je Belgijec svetoval, naj se pogovorijo s preživeli iz Srebrenice. »Za te žrtve to ni bilo včeraj, ampak je vsak dan,« je dejal. Po njegovem mnenju je posebej zaskrbljujoče dejstvo, da kar 65 odstotkov Srbov nasprotuje aretaciji Mladića. »Ni normalno, da se tiste, za katere se domneva, da so odgovorni za najhujše zločine na evropskih tleh po drugi svetovni vojni, še vedno obravnava kot junake,« je menil.

68-letni Mladić je 15 let po pokolu še vedno na begu. Obtožen je vojnih zločinov in genocida, po domnevah haaškega tožilstva pa naj bi se skrival v Srbiji. (STA)

ITALIJA - Po nalogu neapeljskega protimafijskega pravdnštva Kamorističnemu klanu Casalesi so včeraj zaplenili tudi očarljivo jezero

NEAELJ - Klan Casalesi se je pred časom polastil čudovitega Avernskega jezera (na posnetku ANSA), znanega iz obdobja antike, ko sta ga opevala Homer in Virgil, pozneje pa tudi Dante. Jezero je bilo včeraj zaplenjeno skupaj z drugim premoženjem kamorističnega klana, kot restavracija, diskoteka in turistična kmetija, v skupni vrednosti okrog 15 milijonov evrov. Do konfiskacije dobrin je prišlo med operacijo neapeljskega protimafijskega pravdnštva proti klanu Casalesi.

Jezero je družba Country Club srl leta 1991 za milijardo in dvesto milijonov lir prodala podjetniku Gennaru Cardillo, za katerega preiskovalci domnevajo, da se za njim skriva bos morilskega krila kamorističnega klana Giuseppe Setola. Cardillo naj bi med njihovim begom pomagal kilerjem klana in jim dajal na voljo restavracije in hotelske sobe. Kupoprodajna pogodba je še vedno predmet nerazrešenega pravnega spora glede njegovega javnega ali zasebnega statusa. V sporu so država oz. dežela Kampanja na eni in Cardillo na drugi strani, doslej pa sta bili izdani dve nasprotni razsodbi: leta 2005 se je izrekel državni svet, leta 2008 pa ustavno sodišče.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULISKA KRAJINA

GORICA

Občinsko gledališče G. Verdi
Mittelfest 2010

Projekt Dostojevski

V petek, 16. julija, ob 19.00 / Dostojevski: »I Karamazov«. Režija: Marianna Anaclerio. Nastopa: Compagnia del Sole - Diaghilev.

V soboto, 17. julija, ob 11.45 / Dostojevski: »Ragazzi«.

V nedeljo, 18. julija, ob 11.45 / Dostojevski: »In Cammino«.

V četrtek, 22. julija, ob 20.00 / Dostojevski: »Zločin in kazen«. Režija: Diego de Brea. Nastopa: Slovensko Mladinsko Gledališče, Ljubljana.

V petek, 23. julija, ob 18.30 / »Nabokov vs Dostojevski«.

Trilogija Spomina

V ponedeljek, 19. julija, ob 20.30 / »(a+b)³«. Režija: Claudia Sorace.

V sredo, 21. julija, ob 20.30 / »Lev«. Režija: Claudia Sorace.

V petek, 23. julija ob 20.30 / »Madeleine«. Režija: Claudia Sorace.

Pripovedovalci

Cerkev S. Maria dei Battuti

V soboto, 17. julija, ob 20.00 / Mario Rigoni Stern: »Storia di Tönle«. Nastopa: Pino Petruzzelli.

Cerkev Sv. Frančiška

V torek, 20. julija, ob 20.00 / Will Eno: »Thom Pain«. Nastopa: Elio Germano.

Cerkev Sv. Marije Bičarjev

V nedeljo, 25. julija, ob 18.00 / Gabriele di Luca: »Gioco di mano«. Nastopata: Gabriele di Luca in gledališka skupina »Compagnia Carrozzeria Orfeo«.

ČEDAD

Skozi Čedajske ulice

V nedeljo, 18. julija, ob 17.30 / »Pulčinela in male orgle«. Nastopajo: Lutke Luce Ronge.

V soboto, 24. julija, ob 11.00 / »Harlekin in torta usode«. Nastopajo: Lutke beneške tradicije.

V ponedeljek, 19. do nedelje, 25. julija / »En svet v drugem«. Vzdržuje reke in med drevesi sprejema CTA Gorizia.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V soboto, 24. julija, ob 19.00 / Dostojevski: »Idiotas«. Režija: Eimunitas Nekrošius. Nastopa: Meno Fortas Theatre, Vilnius, Latvija.

SLOVENIJA

ŠTANJEL

Danes, 11. julija, ob 21.00 / »Darilo«. Nastopajo člani gledališke sekcije Turističnega društva Brest iz Brestovice pri Komnu pod taktirko Darje Zavadlav.

GLASBA

FURLANIJA - JULISKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V petek, 24. julija, ob 20.30 / »Oscar night«. Dirigent: Robert Purvis. Nastopajo: Sarah Fox - sopran; Ian Virgo - tenor; Sal Viviano - bariton in Ilaria Zanetti. Nastopa orkester in zbor gledališča Verdi.

Miramarski grad (prestolna dvorana)

V torek, 20. julija ob 21.00 / »Boulevard operette«; recital Danieleja Mazzucato.

OPČINE

Poletje pod kostanjem

Prosvetni dom

V četrtek, 22. julija, ob 21.00 / Nastopa: Pupkin Kabarett.

DOLINA

Gledališče Prešeren

V četrtek, 15. julija ob 21.00 / »Boulevard operette«; recital Danieleja Mazzucato.

GORICA

Mittelfest 2010

Kulturni Dom

V soboto, 17. julija, ob 17.30 / »Discantius - Pellegrinaggio Immoto«. Nastopa: Ensemble Dramsam.

V ponedeljek, 19. julija, ob 22.15 / »Genius voci«. Nastopajo: Swingle Singer & Orchestra in zbor gledališča Verdi iz Trsta.

V torek, 20. julija, ob 22.00 / »Klasični vplivi od vzhoda do zahoda«. Nastopa: Korean Philharmonic Orchestra Gyneoggi.

V sredo, 22. julija, ob 18.00 / »Mrtvo pada listja« Hommage Fryderiku Chopinu. Nastopata: Magdalena Aparta in Antonio Ballista.

Projekt Harmonika, evropsko glasbilo

Trg Duomo

V soboto, 24. junija ob 20.00 / Martin Lubenov's Jazzta Prasta iz Folkest, Bulgarije.

Cerkev Sv. Frančiška

V nedeljo, 25. julija ob 11.45 / »Od Leonarda do sodobnikov«. Nastopa Sebastiano Zorza - harmonika.

Ples

Trg Duomo

V soboto, 17. julija, ob 22.00 / »Le pas de deux génial«. Nasopajo: Gala, Srednjevropski orkester in Daniele Cipriani Entertainment.

V sredo, 21. julija, ob 22.15 / »Proces«. Koreografija: Staša Zurovac; glasba: Berislav Šipuš.

V petek, 23. julija, ob 22.15 / »Love machines«. Nastopa skupina Kataklob, zasnova in režija: Giulia Straccioli.

V nedeljo, 25. julija, ob 22.30 / »Cassandra«. Nastopa: Rossella Brescia; koreografija: Luciano Cannito.

Samostan Sv. Frančiška

V nedeljo, 18. julija, ob 22.15 / Nastopata: Ballet Esperia in Glauco Venier.

V četrtek, 22. julija, ob 22.15 / »Berio in movement«. Nastopa skupina Dans Klas, v sodelovanju s Forum Austria-co Milano.

V soboto, 24. julija, ob 22.15 / »Arena« Nastopa: Central Europe Dance Theatre iz Madžarske.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V nedeljo, 25. julija, ob 20.00 / Koncert Bobbyja McFerrina.

SLOVENIJA

ŠTANJEL

Grad

V nedeljo, 18. julija ob 21.00 / Kulturno društvo Grgar bo uprizorilo delo Ayckbournaja: »Razglašena Zbora«. Režija: Radoš Bolčina.

V sredo, 21. julija, ob 21.00 / Nastopajo člani orkestra »Beer Sheve« iz Izraela.

LJUBLJANA

Kino Šiška

V soboto, 17. julija, ob 21.00 Komuna / Nastopata: The Ex (Holandska) in Iilita Band (Etiopija).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULISKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Talerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Muzej Revoltella - (Ul. Diaz 27): je na ogled razstava slikarja Giorgia Carmelicha pod naslovom: »Futuristicherie (Viaggi d'arte tra Trieste, Roma e Praga«. Na ogled je tudi razstava: »Futurismo russo. Opere di una collezione«. Urnik: od 10.00 do 18.00. / Za več informacij: tel.: 040 - 6754350; fax: 0406754137; e-mail: revoltella@comune.trieste.it.

Ob vhodu v Miramarski park: do 7. novembra je na ogled razstava: »Joan Mirò - il poeta del colore«. Urnik: vsak dan razen ponedeljka, od 10.00 do 18.00. Vstopnice stanejo od 3 do 5 evrov.

Železniški muzej na Campu Marziu (Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železnice postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

REPEN

Kraška hiša: do 15. avgusta je na ogled likovna razstava Marca Faganella, pod naslovom: »Odstranjanje«. Urnik: ob urah odprtja muzeja, ob nedeljah in praznikih ob 11.00 do 12.00 ter od 15.00 do 17.00 ali po dogovoru, na telefonski številki: 040-327240.

ZGONIK

Pred županstvom: je na ogled fotografska razstava Miloša Zidariča.

NABREŽINA

Kavarna Gruđen: je na ogled razstava Klavdije Marušič: »Kraški samotarji«. Urnik ogleda: v času odprtja kavarne.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco

52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Stalna razstava srednjega veka in baroka v Evropi z naslovom »Theatrum Instrumentorum« je na ogled v dvorani deželni stanovi goriskega gradu od torka do nedelje med 10.00 in 19.00; informacije na www.comune.gorizia.it.

Kulturni center Lojze Bratuž: je na ogled razstava pod naslovom: »Skriti obrazi Aleksandrije«.

Sprejemni center Gradina v Dobrodo: Družba Rogos vabi na ogled fotografske razstave Glauche Tosoje »Naše živali in naša pokrajina v fotografijah ljubitelja narave«.

Goriški muzej - Grad Dobrovo: na ogled je arheološka razstava Pivsko posodje iz slovenskih muzejev in fotografska razstava Kamnita Istra in cvetoča Brda Dinka - Dominika Bizjaka.

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

V razstavnih prostorih Fundacije Goriške hranilnice (Ul. Carducci 2): v sklopu razstavnega projekta »Il Segno Modiano« je na ogled razstava »Arte e impresa, dal Liberty al Déco«; do 1. avgusta od torka do petka med 10. in 13. in med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro (tel. 0481-537111, info@fondazione-carigo.it). V Romansu je v občinski sejni dvorani v Ul. La Centa 6 na ogled razstava »Lo stabilimento di Romans e la fotografia«; do 1. avgusta od ponedeljka do petka med 11. in 13.30, ob ponedeljkih in sredoah tudi med 16. in 18. uro (tel. 0481-966904/903, info@comune.romans.go.it).

Galerija Maria Di Ioria v državni knjižnici (Ul. Mameli 12): je na ogled razstava »Svetozar Križaj. Skice, slike in načrti s seminarja Jožeta Plečnika«; razstava, ki jo prireja državna knjižnica v sodelovanju s Pilonovo galerijo v Ajdovščini, bo na ogled do 17. julija od ponedeljka do petka med 10.30 in 18.30, ob sobotah med 10.30 in 13.30; vstop prost.

TRŽIČ

Beneška palača (Palazzetto Veneto - Ul. Sant'Ambrogio 12): je na ogled razstava »Creatività e promozione in cantiere«; do 1. avgusta od ponedeljka do nedelje med 16. in 20. uro (tel. 0481-494360, galleria@comune.monfalcone.go.it).

JAMLJE

AŠKD Kremenjak: je na ogled razstava »Naši umetniki« v večnamenskem centru v Jamljah. Razstavljajo Anica Pahor, Eda Miklus, Sabina Milanič, Viljem Ferletti, Igor Croselli, Robert Ocetti, Mario Croselli, Mario Sossi, Stančič.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojsčaki svetega Jurija - Svobodni moške, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredoah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom (Mala galerija Mira Kranjca): je na ogled slikarska razstava Magdalene Cej.

Kosovelov dom: je na ogled razstava fotografij Riccardija Toffoletija pod naslovom: »Znotraj vasi - Nadiške doline 1968.«

TOMAJ

Krajevna skupnost: je na ogled razstava: »100 let - prva Istrska pokrajinska razstava«.

KOPER

Ob 30-letnici smrti Josipa Broza Tita Galerija pokrajinskega muzeja Koper (Kodričeva 21): do 11. septembra je na ogled razstave »Josip Broz-Tito - od vajuca do predsednika, od vojaka do maršala, od upornika do svetovnega voditelja«. Ob 30-letnici smrti Josipa Broza Tita, osebnosti ki je v 20. stoletju močno zaznamovala tako jugoslovanski kot mednarodni prostor.

Pretorska palača: je na ogled razstava: »100 let - prva Istrska pokrajinska razstava«.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razsta-

POLETNI FOTOUTRIP '10

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvi v Trstu in Gorici.

va ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprta v sobotah, nedeljah in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

VIPAJSKI KRIŽ

V Galeriji Dom Krajanov: je na ogled razstava likovnih del (akvareli in olja) Bože Bucik in Silve Stantič Princič z naslovom: »Hodil po zemlji sem naši«; na ogled bo do 30. junija, informacije in predhodne navaje pri Ivi Bandelj, Vipavski križ 65, tel. 00386-31481187 in tel. 003865-3647914.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13. do 18. ure. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

Pilonova galerija: Donacija Laure Safréd Pilonovi galeriji; na ogled skupine umetniških del, ki jih je lastnica Laura Safréd namenila galeriji. Zbirka je sestavljena iz del izbranih slovenskih in italijanskih avtorjev, delujočih na zahodnem obmejnem prostoru: Pope, Sergio Scabar, August Černigoj, Mario Sillani Djerrahian, Mario Tudor, Luciano Trojani, Adriano Bon, Patrizia Devidè, Lucio Saffaro, Marjan Kravos, Enzo Navarra, Bruno Ponte, Maria Lupieri, Giorgio Valvassori, Carmelo Zotti, Girolamo Caramori, Roberto Kusterle, Lilian Caraijan, Petra Maitz, Adriano Stock, Franz Pichler, Florence Falval in Marianne Boberg, Julius Deutschbauer, Anita Pittoni, Fulvia Spizzo, Cesare Picotti, Nino Perizi, Demetrijs Cej, Gustav Januš, Luciano de Gironcoli, Cesare Mocchiutti, Dora Kovačević, Zora Koren, Sergej Glinkov, Paolo Jacob, Franko Vecchiet, Livio Schiozzi, Mirella Brugnerotto, Aldo Famà, Mario Bessarione in Mirella Schott Sbisà; na ogled do 30. junija od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro.

BRANIK

Grad odprto ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora - zaprta do nadaljnjega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTO

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: oskrbnik vam bo ob obisku natisnil spominski letak na starem tiskarskem stroju. Do 15. oktobra je možen ogled vsak dan od 9.00 do 16.00.

CERKNO

Partizanska bolnica Franja je rekonstruiran spomenik nepremične kulturne dediščine iz časa 2. svetovne vojne in hkrati simbol boja, humanosti in junaštva Slovencev. Do 31. oktobra je možen ogled vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

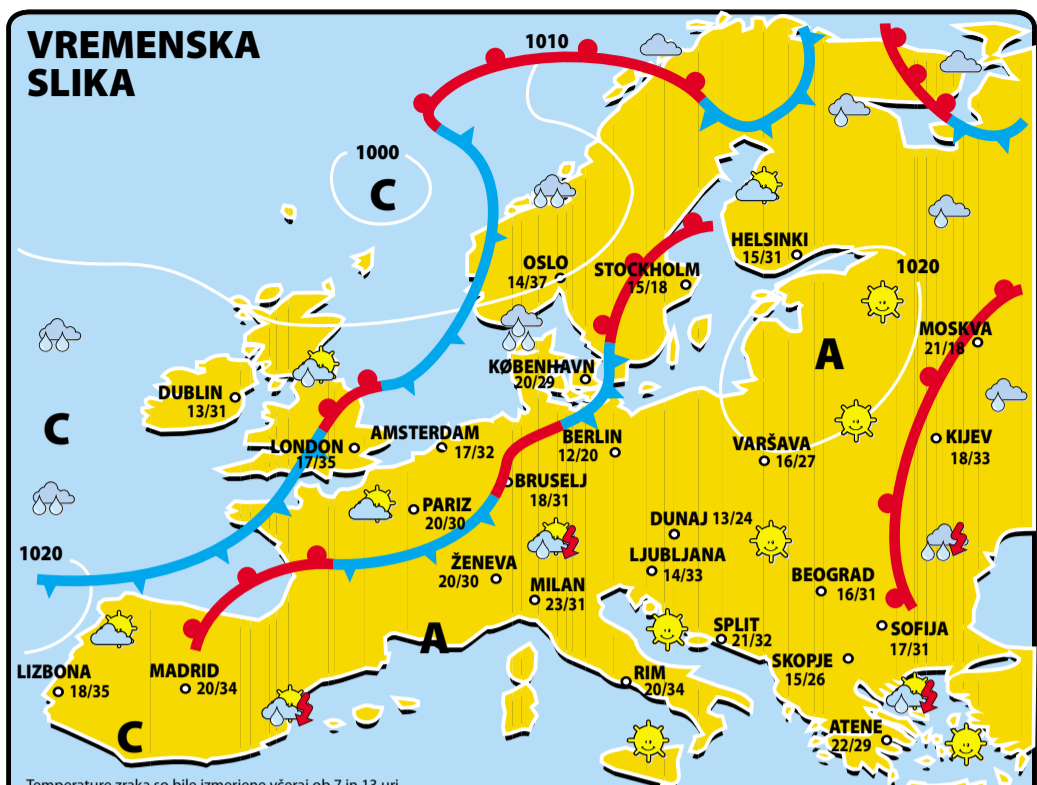
Muzej novejših zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovinci v XX. stoletju. Muzej je odprto od 10.00 do 18.00.

Narodna in univerzitetna knjižnica: je na ogled razstava knjig: »Zakladi Univerzitetne knjižnice v Budimpešti ob njeni 450-letnici«.

Svetovni slovenski kongres (Cankarjeva cesta 1/IV): je na ogled razstava Roberta Faganella.

Slovenski Etnografski muzej: na ogled stalni razstavi: »Med naravo in kulturo« in »Jaz mi in drugi: podoba mojega sveta«. Na ogled je tudi razstava Petra Černeta, v kiparski Etnološki tematiki: »Videti, česar znanost ne vidi«.

Mala galerija: do 19. julija je na ogled fotografska razstava: »Jazz fotografija«. Razstavljajo: Maruša Bertonec, Petra Cvelbar, Iztok Vidmar, Boštjan Lah, Marko Bunjac.

Vlažen zrak bo v srednje-nizkih plasteh atmosfere zajel našo deželo in tako povečal vremensko nestanovitnost za nekaj dni. Nad osrednjo Evropo in nad Sredozemljem se zadržuje območje visokega zračnega pritiska. Nad naše kraje doteka suh in postopno vse bolj toplel zrak.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 5.26 in zahaja ob 20.54
 Dolžina dneva 15.28

LUNINE MENE
 Luna vzhaja ob 4.45 in zahaja ob 20.42

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.04 najnižje -69 cm, ob 11.49 najvišje 36 cm, ob 17.03 najnižje -12 cm, ob 22.43 najvišje 49 cm.
Jutri: ob 5.37 najnižje -68 cm, ob 12.42 najvišje 39 cm, ob 17.48 najnižje -13 cm, ob 23.22 najvišje 43 cm.

BIOPROGNOZA
 Vremenski vpliv bo večinoma ugoden in ob sončnem vremenu vzpodbuden. Le sredi dneva in popoldne bo po nižinah velika toplotna obremenitev, napornejša opravila opravite jutraj ali zvečer, uživajte dovolj tekočine in lahko hrano.

MORJE
 Morje je skoraj mirno, temperatura morja 23,7 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
 500 m ..... 2 9   2000 m 15
 1000 m 23   2500 m 12
 1500 m 18   2864 m 10

UV INDEKS
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 8,5 in v gorah 9,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES
 Zjutraj bo večinoma pretežno jasno vreme, čez dan bodo v gorah pooblačitve z možnostjo krajevnih lahko tudi močnejših neviht, ki bodo ponekod lahko segle tudi do nižin. Vroče in soparno bo, ob obali pa bo zaradi lahkih morskih vetričev nekoliko prijetneje.

Danes bo večinoma sončno. Popoldne lahko v gorskem svetu nastane kakšna vročinska nevihta. Najnižje jutranje temperature bodo od 13 do 19, najvišje dnevne od 29 do 33 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI
 Po vsej deželi bo spremenljivo oblačno, zjutraj in ob obali bo bolj sončno, čez dan pa bodo možne posamezne nevihte, ki bodo ponekod lahko tudi močne. Še bo toplo in precej soparno zlasti po nižinah.

Jutri bo sončno in vroče, popoldne bodo v gorskem svetu možne posamezne vročinske nevihte. V turek bo v zahodni polovici države spremenljivo oblačno, pojavljale se bodo nevihte. Drugod bo še sončno in vroče.

POGREBNO PODJETJE LIPA
 Ob trenutku žalosti ... diskretnost, tradicija, vljudnost in kakovost.

Domač stik. Pridemo tudi na dom.

OPČINE - NARODNA UL. 32
 tel. 040.211399 • fax 040.2155392

BOLJUNEC ŠT. 44/A
 tel. 040.369696 • fax 040.3487704

ZELENA ŠTEVILKA 800833233

DUNAJ - Na letališču Schwechat pristali rusko in ameriško letalo

Najodmevnejša izmenjava vohunov od časa hladne vojne

DUNAJ - Na dunajskem letališču se je izvršila ena najodmevnejših izmenjav vohunov med ZDA in Rusijo od časa hladne vojne. Do izmenjave je prišlo, ko so v ZDA v četrtek izgnale deset ruskih vohunov, medtem ko je Rusija izpustila četrterico, ki jo je po priznanju krivde zaradi vohunjenja ruski predsednik Dmitrij Medvedjev pomilostil. Ameriško letalo z desetimi agenti, ki so jih po razbitju vohunske mreže v četrtek izgnali iz ZDA, in letalo ruskega ministrstva za izredne razmere s štirimi Rusi, obsojenimi zaradi vohunjenja za zahodne države, sta v petek parkirali drugo ob drugem na dunajskem letališču, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Letali sta približno uro in pol po pristanku v razmaku 15 minut drugo za drugim zapustili Dunaj, kjer so dogajanje spremljali številni novinarji. Letalo z ruskimi agenti je medtem že pristalo v Moskvi, ameriško letalo pa je četrterico, ki je bila zaprta v Rusiji, prepeljalo v britansko vojaško bazo na jugu Anglije.

Ameriško pravosodno ministrstvo je potrdilo izmenjavo. »ZDA so uspešno predale ruske agente Rusiji, Rusija pa je izpustila štiri posameznike, ki so bili zaprti v Rusiji,« so sporočili iz Washingtona. ZDA so Moskvi vrnilo deset agentov potem,

ko so na ameriškem zveznem sodišču v New Yorku v četrtek zvečer priznali krivdo, da so kot nezakoniti agenti delovali za Moskvo. ZDA so jih zatem nemudoma izgnale. Med izgnanimi sta tudi novinarka Vicky Pelaez, ki je bila edina izpuščena po plačilu varščine, in Anna Chapman, ki je s svojo preteklostjo poskrbela za zanimanje številnih tabloidov po vsem svetu.

Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev pa je v četrtek pomilostil četrterico, obsojeno v Rusiji, potem ko je podpisala priznanje, da je vohunila. Med četrterico izpuščenih je tudi vojaški strokovnjak Igor Sutjagin, ki so ga leta 2004 obsodili zaradi posredovanja zaupnih informacij britanskemu podjetju, ki naj bi po trditvah Rusije služilo kot krinka ameriške obveščevalne agencije Cia. Zaradi tega je bil obsojen na 15 let zapora. Ob Sutjaginu so bili izpuščeni še Aleksander Zaporožski, Genadij Vasilenko in Sergej Skripal, ki so Medvedjevu poslali petico za pomilostitev, v kateri so tudi priznali krivdo.

Kljub aferi, ki je izbruhnila, ko so konec junija v ZDA razbili rusko vohunsko mrežo, sta obe državi vztrajali na pomenu splošnega izboljšanja odnosov, ki sta jim bili priči v zadnjih mesecih. (STA)

Eno izmed letal, ki sta na dunajsko letališče pripeljali vohune za izmenjavo

TAJVAN - Nenavadno povabilo

Deset tisoč ljudi povabil na vegetarijansko kosilo

TAIPEI - Na Tajvanu je neznan moški povabil 10.000 ljudi na brezplačen vegetarijanski obrok, je sporočil lastnik restavracije blizu Taipeija. Lastnik vegetarijanske restavracije Lotusovo srce v kraju Chungho Hsu Min-long je povedal, da je minuli teden k njemu prišel mladenič na motorju s torbo, polno denarja. »Dal mi je 480.000 tajvanskih dolarjev (skoraj 12.000 evrov) in me prosil, naj denar porabim za vegetarijanske obroke za ljudi,« je novinarjem povedal Hsu.

»Denarja je dovolj za vegetarijanske obroke za 10.000 ljudi. Povabil sem družine z nizkimi dohodki in otroke iz sirotišnic, naj pridejo jest, a to je še vedno daleč od 10.000 ljudi,« je dejal Hsu, ki je prosil medije, naj objavijo vabilo na brezplačen obrok. Hsu namerava brezplačne obroke streči osem zaporednih nedelj med 11. in 21. uro. Dodal je, da skrivnostni moški ni želel izdati svojega imena in razloga za svojo velikodušnost.

Danes popoln sončni mrk na južni polobli

LOS ANGELES - Na južni polobli bo danes popoln sončni mrk, ki pa bo za razliko od zadnjih tovrstnih pojavov viden le na ozkem pasu tega območja. Trajal bo pet minut in 20 sekund. Mrk se bo začel ob sončnem vzhodu 1931 kilometrov severovzhodno od Nove Zelandije. Zatemnil bo nebo nad Cookovimi otoki, Velikonočnim otokom, južnim delom Čila in Argentini.

Sončni mrk se zgodi, ko se Luna med kroženjem po svoji poti postavi med Sonce in Zemljo. Pri tem zastre sončevo svetlobo in vrže senco na Zemljo. Lanski sončni mrk, ki je bil najdaljši v 21. stoletju, je bil viden na večjem območju Azije, vendar pa so oblaki in pršec številnim opazovalcem preprečili popolno izkušnjo opazovanja tega pojava.

Številni ljubitelji tovrstnih pojavov, ki sončnega mrka ne bodo mogli opazovati doma, bodo na atolu Anaa opazovali sončni mrk, ki naj bi bil viden tri minute. Cena za to doživetje je 4995 ameriških dolarjev, v kar pa ni vključena letalska vozovnica. Naslednji sončni mrk bo novembra 2012 in bo viden v severni Avstraliji in na južnem delu Tihega oceana.

Blaira na Kosovu pozdravilo devet »Tonyjev Blairov«

PRIŠTINA - Nekdanjega britanskega premiera Tonyja Blaira so ob obisku na Kosovu sprejeli kot junaka. Ob prihodu v Prištino ga je včeraj pozdravilo tudi devet dečkov, poimenovanih po njem zaradi njegove vloge v posredovanju mednarodne skupnosti med vojno na Kosovu leta 1999, poroča francoska tiskovna agencija AFP. »Kot lahko vidite, je vaše ime precej pogosto v naši državi,« je najstniška napovedovalka dejala Blairu ob slovesnosti v Prištini, kjer se je zbralo več tisoč ljudi, med katerimi so številni mahali z britanskimi zastavami.